

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

*informacje
polityczno-
gospodarcze*

ROK III 5. STCZ. 1952
Nr 6 (41)

1952

Tylko do użytku służbowego

S P I S R Z E C Z Y

/ważniejsze informacje/

W S T E P

Przed Międzynarodowa Konferencja Gospodarcza w Moskwie.

I POLITYKA GOSPODARCZA		str.
Związek Radziecki	Wspierający rozwój gospodarki socjalistycznej	1
Albania	Sukcesy rolnictwa w roku 1951	4
Bulgaria	Wykonanie planu na rok 1951 i plan gospodarczy na 1952r....	5
Chińska Republika Ludowa	Wzrost produkcji rolniczej w 1951 roku.....	9
Chińska Republika Ludowa	Projekt planu gospodarczego na rok 1952	11
Niemiecka Republika Demokratyczna	Otwarcie szkoły handlu zagranicznego	12
Rumunia	Rozwój przemysłu w 1951 roku.....	14
Węgry	Wyniki wykonania planu rozwoju gospodarki narodowej w 1951r.	15
	Europejska Unia Płatnicza w grudniu bieżącego roku	17
Belgia	Sytuacja gospodarcza	19
Finlandia	Sytuacja gospodarcza	22
Francja	Sytuacja gospodarcza	24
Niemcy Zachodnie	Sytuacja gospodarcza	29
Szwecja	Sytuacja gospodarcza	33
Wielka Brytania	Sytuacja gospodarcza	36
Włochy	Przeciwko planowi Schumana	40
Argentyna	Sytuacja gospodarcza	43
Brazylia	Przenikanie kapitału amerykańskiego	45
Hong - Kong	Spadek obrotów handlowych	49
Indie	Sytuacja gospodarcza	50
Japonia	Sytuacja gospodarcza w 1951 roku.....	55
Nowa Zelandia	Sytuacja finansowa	58
Paragwaj	Sytuacja gospodarcza	59
Stany Zjednoczone	Sytuacja gospodarcza	61
II UMOWY HANDLOWE I PŁATNICZE		65
III REGULACJA OBROTÓW HANDLOWYCH		73
IV C I A		81

Z A Ł A C Z N I K

Rozwój gospodarczy Mongolskiej Republiki Ludowej

Redakcja i administracja:

Polska Izba Handlu Zagranicznego, Warszawa, ul. Hoża Nr. 35, tel. 8-98-90

W S T Ę P

Przed Międzynarodową Konferencją Gospodarczą w Moskwie

Przygotowania do Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej w Moskwie wzmagają się. Wzrasta liczba krajów chcących wziąć udział w konferencji, coraz liczniejsze są wypowiedzi prasy, nawołującej do podjęcia stosunków handlowych z krajami obozu pokoju.

"Izwiestia" pisały niedawno, że amerykańskie koła rządzące domagają się, aby ich sojusznicy - sygnatariusze paktu atlantyckiego - zwiększyli wydatki wojenne, zredukowali cywilne budownictwo i produkcję, zwiększyli opodatkowanie ludności. Jednocześnie, pragnąc jeszcze bardziej uzależnić od siebie kraje Europy Zachodniej, amerykańscy monopolisci przejmują kontrolę nad handlem zagranicznym tych krajów, mając na względzie, aby odbywał się on wyłącznie w ich interesie.

Rezultatem tego stanu rzeczy jest ciężka sytuacja, w jakiej znalazł się handel zagraniczny mocarstw zachodnio-europejskich, a co za tym idzie, ich gospodarka i finanse.

Nie należy się więc dziwić, że zarówno w prasie zachodnio-europejskiej, jak i w wypowiedziach najtrzeźwiejszych i najbardziej dalekowzrocznych przedstawicieli kół politycznych i handlowo-finansowych Europy Zachodniej znajduje wyraz myśl o konieczności znormalizowania handlu między Zachodem a Wschodem. "Jedyna możliwość uniknięcia katastrofy gospodarczej - pisze angielskie czasopismo "New Central European Observer" - zależy od tego, czy uda się zacieśnić przyjaźń między Wschodem i Zachodem". Były dyrektor departamentu handlu zagranicznego, członek parlamentu, labourzysta Arthur Bottomley oświadczył, że jego zdaniem podstawowe rynki zbytu Anglii i jej dominów znajdują się na Wschodzie.

Również i prasa amerykańska przyznaje, że handel krajów zachodnio-europejskich jest w ciężkiej sytuacji. Dziennik "Christian Science Monitor" pisał niedawno, że "gospodarka wszystkich europejskich sojuszników U.S.A. wiele ucierpiała w wyniku powojennej blokady między Wschodem a Zachodem".

Gazeta "LidovéNoviny" w artykule p.t. "Handel międzynarodowy - środkiem zbliżenia" analizuje obecne międzynarodowe stosunki gospodarcze. Podkreślając, że imperialiści U.S.A. prowadzą agresywną, dyskryminacyjną politykę w

handlu międzynarodowym gazeta wskazuje, iż w przeciwieństwie do tego handel pomiędzy Związkiem Radzieckim a krajami demokracji ludowej i całym obozem pokoju stale się rozwija "Kraje obozu pokoju - pisze gazeta - przy pomocy handlu zagranicznego przyczyniają się do rozwoju wszystkich krajów, które gotowe są uczestniczyć w wymianie międzynarodowej bez dyktanda politycznego, bez jakiegokolwiek dyskryminacji".

"New York Times" zamieścił niedawno artykuł swego genewskiego korespondenta Hoffmana, poświęcony Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej, mającej się odbyć w Moskwie.

Gazeta jest wyraźnie zaniepokojona tym, że liczni "ekonomiści i przedsiębiorcy europejscy nie będący komunistami" wyrazili chęć wzięcia udziału w Konferencji.

Ostatnio "Ce Soir" ogłosił artykuł pióra Paul Noirot, poświęcony konieczności wznowienia wymiany handlowej między Wschodem i Zachodem.

Artykuł ten zamieszczamy w obszernym skrócie ze względu na niektóre bardzo znamienne i ciekawe wyurzenia:

"Tylko handel ze Wschodem ocaliłby nas od kryzysu - mówią kupcy i przemysłowcy, zaalarmowani dławieniem się gospodarki francuskiej. Właściwie wszyscy mówią o tym samym: bardzo konserwatywni panowie Churchill i Eden, labourzyści Morrison i Shawcross, poważny "Times" i mniej poważny "Star", organ przemysłowców francuskich "L'Usine Nouvelle" oraz Bonnefous, który był przewodniczącym komisji spraw zagranicznych Zgromadzenia Narodowego, zanim został ministrem handlu w gabinecie Faure. O tym samym mówią i piszą "Aurore", "Figaro", "Paris Presse", "Les Echos" i "Information", rady miejskie i generalne, przemysłowcy, związkowcy, prasa, radio Moskwy i Waszyngotnu, Yoszida, a także Truman mówił o tym z Churchilllem.

Gospodarka t.zw. świata zachodniego, zdeorganizowana na zbrojeniami i amerykańską polityką surowcową oraz rosnącą inflacją, znajduje się w obliczu jeszcze poważniejszego kryzysu, aniżeli w 1949 roku. Bonnefous, zanim przystąpił do rządu Faure, pisał, iż Europa Zachodnia nie może obyć się bez Europy Wschodniej, podobnie jak Japonia, Burma i inne nie mogą zrezygnować z handlu z Chinami. Blokada krajów socjalizmu, do której Stany Zjednoczone zmusiły swoich partnerów, stanowi broń, która ugodziła przede wszystkim w jej autorów i wykonawców. Udział Francji w wymianie Europy Zachodniej z Europą Wschodnią jest obecnie słabszy, aniżeli udział Norwegii, Danii, Holandii, Belgii, czy Szwajcarii. A przecież sytuacja Francji na tym odcinku jest groźna. Deficyt handlu zagranicznego wzrósł ze 102 mld franków w 1950 roku do 329 mld w 1951 roku. Import był zrównoważony eksportem tylko w 73% wobec 86% w 1950 roku.

Handel zagraniczny Francji wykazuje deficyt nie tylko wobec strefy dolara, lecz również wobec krajów Europy

Zachodniej. W Europejskiej Unii Płatniczej Francja jest dłużnikiem i musi obecnie regulować swoje zobowiązania w złocie. Zapas dewiz Banku Francji spadł z 292 mlrd. w grudniu 1950 do 104 mlrd w grudniu 1951 roku.

Perspektywy na rok 1952 są złe. Krajowa rada przemysłowców francuskich przeprowadziła niedawno ankietę wobec spadku eksportu w 1951 roku i ujawniła, iż portfel zamówień eksportowych w przemyśle mechanicznym i elektrotechnicznym na 1952 rok wykazuje dalszą redukcję o 30 - 75%.

Konkurencja zachodnio-niemiecka i japońska, popierana przez Stany Zjednoczone, staje się coraz groźniejsza dla Francji na rynkach zachodnich i kolonialnych.

Czy zatem produkty farsnuskie, nie znajdujące odbiorców w rozgorączkowanym przygotowaniami wojennymi świecie zachodnim mogłyby znaleźć je na Wschodzie? Nikt o tym nie może wątpić, jeżeli uwzględni wspaniałą rozwój gospodarczy tego "innego świata", zajętego całkowicie pracą pokojową.

W licznych wypadkach okazało się, iż tylko i wyłącznie zakaz amerykański, do którego zastosował się rząd francuski, przeszkodził rozwojowi wymiany ze Wschodem. Tak np. w 1950 r. Związek Radziecki proponował Francji dokonanie zamówień na 14 statków po 5.000 ton i na 42 mniejsze statki, a także domagał się przedstawienia kosztorysu budowy 10 tankowców po 10.000 ton. Rząd francuski odmówił. Zamówienie zostało przekazane stoczniom w Antwerpii. Stocznie francuskie, które w 1948 roku zatrudniały 80.000 robotników, dziś zatrudniają ich tylko 42.000.

Chiński rząd ludowy zamierzał zakupić we Francji szyny i sprzęt kolejowy. Rząd francuski postawił veto. Niemcy Zachodnie i Wielka Brytania otrzymały zamówienie chińskie, a we Francji ... zwolniono robotników. W Lans francuska fabryka kabli musiała na skutek zakazu rządu zrezygnować z dostaw dla Chin. W 1947 roku Związek Radziecki dokonał we Francji poważnego zamówienia na sprzęt radiowy, które zapewniało francuskiemu przemysłowi radiowemu pracę na okres 9 miesięcy. Prowokacje rządu francuskiego przeciwko obywatelom radzieckim we Francji nie dopuściły do wykonania zamówień.

Związek Radziecki, Chiny i kraje demokracji ludowej zakupują maszyny, łożyska kulkowe, statki, narzędzia precyzyjne, sprzęt elektryczny, produkty chemiczne, tekstylia itp., które Francja produkuje i dla których nie znajduje odbiorców.

Pismo gospodarcze "Les Echos" słusznie przypomniało niedawno, że Chiny są gotowe zakupić sprzęt kolejowy, potrzebny do budowy 60.000 kilometrów linii kolejowych, a także urządzenia dla elektrowni wodnych i cieplnych, wyposażenie dla kopalń, obrabiarki, produkty stalowe, blachy, produkty chemiczne i farmaceutyczne. Dzięki tym zamówieniom, fabryki francuskie mogłyby pracować pełną

parą, a robotnicy mogliby odzyskać godziwy poziom życia.

Należy podkreślić, iż kraje demokracji ludowej nie zamierzają ograniczyć się tylko do importu maszyn i urządzeń wytwórczych. Podniesienie poziomu życia w tych krajach sprawia, iż mogą one być odbiorcami artykułów konsumcyjnych. Czyż trzeba przypominać, że Związek Radziecki zakupuje w Niemczech pończochy nylonowe, aczkolwiek sam je produkuje w doskonałej jakości? Czyż trzeba przypomnieć, że Szwajcaria eksportuje swoje zegarki na Wschód?

Przypomnieć należy, że Związek Radziecki w zamian za zamówiony jedwab dostarcza Francji doniecki antracyt o wiele wyższej jakości, aniżeli antracyt otrzymywany z U.S.A. Przypomnijmy, że Polska wielokrotnie wyrażała gotowość zwiększenia dostaw węgla pod warunkiem, iż w zamian za to otrzyma od Francji interesujące ją produkty.

Francja zakupuje obecnie surowiec jedwabniczy z Chin za pośrednictwem Londynu. Czyż nie byłoby bardziej proste i mniej kosztowne zakupywać go bezpośrednio w Chinach, które ponadto mogłyby nam dostarczać cynę, tungsten, herbatę i wiele innych produktów, eksportowanych już przez Chiny do innych krajów zachodnich.

Francja mogłaby otrzymywać ze Wschodu pewne produkty rolne, które w ostatnich latach importowała ze strefy funta i dolara, a także futra, masę papierową /francuski przemysł papierniczy podupada z braku papieru/, węgiel, produkty naftowe, metale nieżelazne, produkty chemiczne, a także wszystkie możliwe typy maszyn i wyekwipowania rolniczego i przemysłowego.

Kraje świata socjalistycznego, posiadające niezmierne bogactwa i przemysł w pewnym rozwoju, mogłyby dostarczać nam najrozmaitsze produkty w wielkich ilościach po stałych cenach i bez utraty przez nas dewiz. Co najważniejsze, dostawom tym nie towarzyszyłyby żadne warunki gospodarcze, czy polityczne, pozbawiające nas niezawisłości, jak to /miejsce przy dostawach amerykańskich.

Możliwości wymiany między Francją, a krajami Wschodu nie wyczerpują się w prostych układach dwustronnych. Można by również zawierać układy trójstronne, przy których trzecim partnerem byłby jakiś kraj demokratyczny, bądź jakiś kraj kapitalistyczny. Np. Związek Radziecki mógłby wywozić do Francji drewno, a Francja mogłaby zaopatrywać Chiny w obrabiarki, a przy tym z kolei Chiny dostarczałyby Związkowi Radzieckiemu herbatę. Albo też Francja eksportowałaby tkaniny do Szwecji, która z kolei przesyłałaby swą rudę żelazną do Polski, a Polska znów przesyłałaby do Francji węgiel itp.

Dla rozwoju handlu między Wschodem a Zachodem, a w szczególności między Francją a Wschodem nie istnieje żadna przeszkoda techniczna. W celu zbadania tych właśnie spraw, przemysłowcy, kupcy, ekonomiści i związkowcy wszystkich krajów spotkają się w kwietniu w Moskwie".

"Ce Soir" przypomina oświadczenie b.przewodniczącego komisji spraw zagranicznych Zgromadzenia Narodowego i obecnego ministra handlu, Bonnefous'a, na łamach "Information" z dnia 25 września 1951: "Żaden kraj Europy nie może obyć się bez handlu ze Wschodem. Dwie części Europy, odseperowane obecnie na skutek podstawowych rozbieżności politycznych, tym niemniej pozostają nadal obszarami, które w sposób naturalny są rejonami wzajemnie się uzupełniającymi. Jedna część znajduje u drugiej rynki zbytu i źródła zaopatrzenia, których nie można zastąpić.

Belgijska gazeta "Drapeau Rouge", opublikowała artykuł p.t. "Przed Międzynarodową Konferencją Gospodarczą w Moskwie".

"W chwili obecnej - podaje artykuł - obroty towarowe pomiędzy Belgią a krajami obozu pokoju są bardzo małe. Możliwości w tej dziedzinie byłyby jednak ogromne gdyby zawarta w lutym 1948 umowa handlowa belgijsko-radziecka nie była stale sabotowana przez belgijskie koła rządzące.

Umowa ta przewidywała na pierwszy rok dostawy towarowe na sumę 5 mld franków w obu kierunkach. Jest to prawie 10 razy więcej niż to cośy sprzedali Z.S.R.R. w ub.r.

W innym artykule pismo "Drapeau Rouge" pisze: Belgijskie przemysły: włókienniczy, obuwiowy i budowy wagonów, dotknięte kryzysem mogą znaleźć rynki zbytu w krajach Wschodu. W latach 1947 - 48 w przedsiębiorstwach tych zatrudnionych było ponad 18.000 robotników. Obecnie pracuje tam nie więcej niż 2.500 osób.

Gdzie przemysł nasz może otrzymać brakujące mu zamówienia? Ani w Ameryce ani w Zachodniej Europie. Marazm panujący tam w chwili obecnej świadczy o całkowitym prawie upadku usiłowań robionych w tym kierunku. Czyż nie jest więc jasnym, że o ile Belgia nie chce spowodować upadku całych gałęzi przemysłu to powinna rozszerzyć swój handel z krajami demokratycznymi, których ogromne rynki zapewnią zbyć towarów wszystkich prawie gałęzi naszego przemysłu".

Prasa japońska doniosła, że japoński minister spraw zagranicznych gotów jest wydać paszporty osobom, które przyjęły zaproszenie na konferencję moskiewską. Delegacja składać się będzie prawdopodobnie z 10 osób.

W celu przeprowadzenia prac przygotowawczych do Konferencji utworzono na Węgrzech komisję, której przewodniczącym mianowany został minister finansów Karol Olt. Członkami komisji są m.inn.: minister handlu wewnętrznego Józef Bogнар, generalny sekretarz Związku Zawodowego Górników Bela Błacha, v.minister handlu zagranicznego Jan Csaszar i inni.

Bułgarski Narodowy Komitet Przygotowawczy postanowił przeprowadzić w marcu roku bieżącego w Instytucie Ekonomii Bułgarskiej Akademii Nauk specjalną sesję, poświęconą zagadnieniom, które będą poruszane na Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej w Moskwie.

POLITYKA GOSPODARCZA

Kraje Obozu pokoju

ZWIĄZEK SOCJALISTYCZNYCH REPUBLIK RAD

Wspahiały rozwój gospodarki socjalistycznej

Omawiając opublikowany 29.I.1952 r. Komunikat Centralnego Urzędu Statystycznego o wykonaniu zadań planu gospodarczego na r.1951 "Prawda" pisze m.inn.:

Komunikat dotyczący wykonania państwowego planu rozwoju gospodarki narodowej ZSRR w 1951 r. stanowi wyraźny dowód wspaniałych wyników, osiągniętych przez naród radziecki pod kierownictwem partii Lenina-Stalina.

Jak wynika z tego Komunikatu w r.ub. poważny krok naprzód zrobiły wszystkie gałęzie gospodarki socjalistycznej, przy czym przede wszystkim znacznie wzrosła produkcja przemysłowa. Roczny plan produkcji ogólnej w r.1951 wykonany został przez przemysł w 103,5%. Ogólna produkcja przemysłu ZSRR wzrosła w 1951 r. o 16% w porównaniu z 1950 r. Roczny plan towarowego transportu kolejowego również został przekroczony.

Cechą charakterystyczną rozwoju przemysłu radzieckiego w roku ubiegłym było dalsze podniesienie jakości i zwiększenie asortymentu produkcji przemysłowej.

Równocześnie zmniejszono użycie sprzętu oraz surowców, materiałów, opału i energii elektrycznej na jednostkę produkcji. Plan obniżenia kosztów własnych produkcji został przekroczony.

Radziecka gospodarka narodowa jest stale wyposażana w zdobycze przodującej techniki. W wielkich rozmiarach przeprowadza się mechanizację ciężkich, pracochłonnych robót i automatyzację produkcji. W roku ub. wprowadzono do produkcji nowe typy maszyn, mechanizmów i materiałów. Radziecki przemysł maszynowy dał około 500 ważnych nowych typów maszyn i mechanizmów, zapewniających stały techniczny postęp gospodarki narodowej. Zastosowano około 700.000 wynalazków i pomysłów racjonalizatorskich robotników, techników i inżynierów, zmierzających do usprawnienia i zasadniczego udoskonalenia procesów produkcyjnych.

Rolnictwo socjalistyczne osiągnęło nowe sukcesy na polu rozwoju uprawy roli i hodowli bydła oraz organizacyjno-gospodarczego umocnienia kółchozów. Ogólne zbiory zbóż wyniosły w 1951 r. 7.400 mlrd pudów.

W roku 1951 uległa zwiększeniu hodowla bydła w kołchozach i sowechozach. Ogólny stan pogłowia bydła we wszystkich radzieckich gospodarstwach wzrósł prawie o 14 mln. sztuk.

Rośnie i umacnia się baza techniczna rolnictwa radzieckiego. W r.ub. rolnictwo radzieckie otrzymało 137.000 traktorów, 53.000 kombajnów do sprzętu zbóż, 59.000 samochodów ciężarowych oraz 2 mln innych maszyn rolniczych. Wraz z mechanizacją rolnictwa następuje szybka jego elektryfikacja. Realizuje się wielki stalinowski plan przeobrażenia przyrody.

W Związku Radzieckim prowadzi się na wielką skalę budownictwo inwestycyjne. W r.ub. zrealizowany został wielki plan budownictwa: inwestycje państwowe wyniosły 112% w porównaniu z 1950 r. Pomyślnie wykonano przewidziane na 1951 r. zadanie planu w dziedzinie budowli wielkich urządzeń hydrotechnicznych na Wołdze, Donie i Dnieprze oraz Głównego Kanału Turkmeńskiego.

Dzięki potężnemu rozwojowi gospodarki narodowej stale wzrasta poziom materialny i kulturalny ludności.

W r.ub. rozwijał się pomyślnie również handel radziecki. Rząd radziecki przeprowadził w dniu 1.III.1951 r. nową, czwartą z kolei po zniesieniu systemu kartkowego, obniżkę cen detalicznych, co spowodowało jeszcze większe wzmocnienie rubla, zwiększenie jego siły nabywczej oraz wzrost ilości sprzedanych ludności towarów.

Ilość robotników i pracowników umysłowych w gospodarce narodowej stale wzrastała i przy końcu 1951 r. osiągnęła cyfrę 40,8 mln. W roku 1951 podobnie jak i w poprzednich latach nie było w kraju bezrobocia. We wszystkich gałęziach przemysłu zwiększają się kadry wykwalifikowanych robotników.

Ciągła troska partii i rządu o zapewnienie dobrobytu mas przejawia się w rozwoju budownictwa mieszkaniowego. W samym tylko roku ubiegłym państwo oraz ludność miast i osiedli robotniczych przy pomocy kredytów państwowych wybudowała domy mieszkalne o ogólnej powierzchni 7 mln.m². Poza tym we wsiach wybudowano ca 400.000 domów.

Najbardziej jaskrawym dowodem wzrostu dobrobytu materialnego mas pracujących ZSRR jest stały wzrost dochodu narodowego, który w 1951 r. zwiększył się w stosunku do 1950 r. o 12% w cenach porównywalnych. W Związku Radzieckim cały dochód narodowy należy do mas pracujących. Otrzymały one podobnie jak i w roku poprzednim około 3/4 dochodu narodowego dla zaspokojenia swoich osobistych potrzeb kulturalnych i materialnych, reszta zaś pozostała do dyspozycji państwa, kołchozów i organizacji spółdzielczych, w celu zwiększenia produkcji socjalistycznej i zaspokojenia innych potrzeb ogólnopństwowych i społecznych. W wyniku obniżki cen towarów powszechnego użytku oraz wzrostu płac robotników i inteligencji pracującej, zwiększenia dochodów chłopów w gotówce i w naturze oraz większych ulg podatkowych - dochody robotników i inteligencji pracującej oraz chło-

pów były w 1951 r. w cenach porównywalnych o 10% większe niż w r. 1950.

Wspaniałe osiągnięcia gospodarki radzieckiej są wynikiem przewagi ustroju socjalistycznego, jego zdecydowanej wyższości nad ustrojem kapitalistycznym. Stały się one możliwe dzięki konsekwentnemu realizowaniu przez państwo radzieckie pokojowej, stalinowskiej polityki. Kierowany przez partię Lenina-Stalina naród radziecki nie szczędzi sił i pracy dla dobra ojczyzny, z ogromnym entuzjazmem wciela w życie wspaniały plan budownictwa komunistycznego.

Przejawiając stałą i tróską odpodniesienie potęgi kraju, naród radziecki nieprzerwanie zwiększa wydajność pracy i inicjatywę, przyspiesza tempo rozbudowy gospodarczej. Dążeniem ludzi radzieckich jest systematyczne wykonywanie i przekraczanie planów państwowych, a co za tym idzie pełniejsze wykorzystanie wewnętrznych rezerw produkcyjnych.

Ogromne sukcesy gospodarki i kultury socjalistycznej osiągnięte pod kierownictwem partii Lenina-Stalina, prowadzą naród radziecki do walki o dalsze umocnienie potęgi państwa radzieckiego, o zwycięstwo komunizmu".

Wzrost produkcji przemysłowej w 1951 r. i zamierzenia na rok 1952

Wzrost produkcji niektórych gałęzi przemysłowych przedstawiał się w sposób następujący: Ministerstwo Przemysłu Hutnictwa Żelaznego, osiągnęło w r. 1951 w porównaniu z rokiem poprzednim wzrost produkcji surówki o 2,7 mln ton, stali o 4 mln ton, walcówki o 3 mln ton.

Produkcja stali w Związku Radzieckim jest obecnie równa produkcji Wielkiej Brytanii, Francji, Belgii i Szwajcarii razem wziętych.

28.XII.1951 wykonany został roczny plan produkcji ropy naftowej i produktów pochodnych. W porównaniu z 1950 rokiem ogólna produkcja wzrosła o 22%, podczas gdy prace poszukiwawcze o 30%.

Dzięki licznym pracom poszukiwawczym odkryto nowe pokłady naftowe i zaczęto je eksploatować.

Zakłady, które zostały otwarte dopiero w r. 1951 przerabiały rocznie 6 mln ton ropy naftowej.

Również przemysł lekki ZSRR wykonał plan przedterminowo przy czym produkcja w r. 1951 była o 19% większa niż w roku poprzednim. Wyprodukowano o 23,1% więcej tkanin bawełnianych niż w r. 1950, prawie o 13% więcej tkanin wełnianych, o 35% więcej tkanin jedwabnych, o 18% więcej obuwia skórzanego, o 37% więcej futer oraz o 33% więcej dywanów. Wydajność pracy w zakładach przemysłu lekkiego była w roku 1951 o 10% większa niż w r. 1950. Fabryki wyrobów dzianych

zwiększą w tym roku produkcję pończoch i skarpet damskich z przędzy czesankowej trzykrotnie, pończoch i skarpet z wiskozy 1,5 razy, produkcję zaś bielizny ze sztucznego jedwabiu o 40%. W roku 1952 wyprodukowanych zostanie setki nowych artykułów dzianych i bielizny.

W roku bieżącym zakłady przemysłu lekkiego w Gruzji poważnie zwiększą produkcję tkanin jedwabnych, wełnianych, obuwia, konfekcji i innych artykułów konsumpcyjnych. Największa fabryka włókiennicza kraju - tkalnia jedwabiu w Tbilisi - powiększy produkcję materiałów z czystego jedwabiu. Czterokrotnie więcej niż w roku ubiegłym wyprodukuje się tkanin ze sztucznego włókna. Przemysł jedwabny Gruzji dostarczy w roku bieżącym o 3 mln m. tkanin więcej niż w roku 1951.

Według oświadczenia Ministra przemysłu mięsnego i mlecznego Republiki Ukraińskiej podległe ministerstwu zakłady dostarczą w r.b. o 13,4% więcej mięsa, o 10,5% więcej masła i o 20,4% więcej konserw niż w r. 1951.

Na skutek mechanizacji procesów produkcyjnych i wzrostu wydajności pracy ma być zwiększona ilość przerabianego mięsa i mleka oraz podniesiona jakość wyrobów. Poza tym w roku bieżącym uruchomionych zostanie 9 nowych zakładów produkujących mleko skondensowane i w proszku.

ALBAŃSKA REPUBLIKA LUDOWA

Rozwój przemysłu górniczego

Produkcja albańskiego przemysłu górniczego w r. 1951 wyniosła 210% w porównaniu z r. 1938. Wydajność pracy podniosła się w porównaniu z r. 1950 o 19%.

W samym tylko roku 1951 wybudowano w pobliżu kopalń 287 mieszkań dla górników i ich rodzin oraz 1140 pomieszczeń dla górników samotnych. Płace górników w roku 1951 podniesione zostały w stosunku do 1950 r. o 50%.

Sukcesy rolnictwa w roku 1951

W r. 1951 zbiory bukarów cukrowych z hektara były o 104 q większe niż w r. 1950, ryżu - o 1 q, kartofli zaś o 12 q.

Rolnicze spółdzielnie produkcyjne znów zwiększyły ogólną powierzchnię uprawy. Prawie 50% siewu ozimego przeprowadzono w sposób zmechanizowany. Już na początku 1951 r. rolnicze spółdzielnie produkcyjne posiadały 2,5 razy więcej siewników buraczanych, 2 razy więcej siewników zbożowych i ponad 70% więcej kultywatorów niż w r. 1949. W wielu spółdzielniach produkcyjnych utworzono farmy hodowlane. W porównaniu z r. 1950 ilość koni wzrosła o 70%, baranów - o 40%, wołów o ca 15%, świń o ca 38%, drobiu - o ponad 380%.

Wzrost produkcji przemysłu spożywczego

Albański przemysł spożywczy powiększył swą produkcję w 1951 r. w porównaniu z r.ub. w sposób następujący: produkcja cukru - o 359,18%, makaronu - o 59,7%, oliwy - o 135%, konserw rybnych - o 21% spirytualii - o 247%.

W roku 1951 rozpoczęto produkcję około 10 nowych zakładów przemysłu spożywczego.

Wzrost produkcji

Płace i pensje wzrosły w Albanii w r.1951 przeciętnie o 8% w porównaniu z 1950 r. Zwyżka płac realnych była właściwie jeszcze większa, gdyż równocześnie wprowadzono obniżkę szeregu cen. Na skutek tego konsumpcja licznych artykułów znacznie wzrosła. Poniżej podajemy charakterystykę obniżki cen i wzrostu konsumpcji w porównaniu z r.1950.

Obniżka cen	w %
-----	-----
mięso	75
masło	51
ser	54
mleko	64
Wzrost konsumpcji	w %
-----	-----
tłuszcze	16
cukier	21
mięso	36

B U Ł G A R S K A R E P U B L I K A L U D O W A

Wykonanie planu na r.1951 i plan gospodarczy na 1952 r.

Niedawno opublikowano uchwałę Rady Ministrów Bułgarskiej Republiki Ludowej o państwowym planie gospodarczym na 1952 rok.

Rozwój gospodarki narodowej w 1951 r. - mówi uchwała - charakteryzuje nieustanny wzrost produkcji we wszystkich gałęziach przemysłu i rolnictwa, usprawnienie transportu, zwiększenie obrotów towarowych i budownictwa inwestycyjnego, dalsze podniesienie poziomu materialnego i kulturalnego bułgarskich mas pracujących. Wykonanie planu w 1951 r. stwarza przesłanki dla wykonania pięcioletniego planu gospodarczego w ciągu 4 lat.

Plan produkcji przemysłowej w r.1951, według tymczasowych danych Państwowej Komisji Planowania, wykonany został pomyślnie. Produkcja przemysłowa o znaczeniu ogólnie państwowym przekroczyła w r.1951 poziom r.1950 o 15,8%, w tym

produkcja energii elektrycznej - o 31%, węgla kamiennego o 12,2%, maszyn - o 31,8%, artykułów włókienniczych - o 13,9% itd. Przemysł miejscowy dał o około 20,3% więcej produkcji niż w 1950 roku.

Ogromne wyniki osiągnęło rolnictwo. W r. 1951 produkcja rolnicza była o 42,9% większa niż w 1950 r. Plan siewów jesiennych r. 1950 i wiosennych r. 1951 był wykonany w ustalonych przez rząd terminach. Wiele zrobiono w kierunku wzmocnienia organizacyjnego i gospodarczego wiejskich spółdzielni produkcyjnych /TKZCH/ oraz zaopatrzenia ich w nowoczesne wyposażenie techniczne. Park traktorowy MTS /stacje maszynowo-traktorowe/ wzrósł w porównaniu z 1950 rokiem o 23,4%.

Plan przewozów transportem kolejowym, wodnym i samochodowym wykonany został w tono-kilometrach ogółem w 104,5%.

Dochód narodowy w r. 1951 wzrósł w porównaniu z ub. r. o ponad 30%, ilość robotników i urzędników wzrosła o 57.500 osób. Wydajność pracy w przemyśle wzrosła o 8,6%, w budownictwie - o 16,1%. Przeciętna płaca robotników i urzędników wzrosła, ogółem o 10,9%. Ludności sprzedano w r. 1951 ryżu o 83,9% więcej niż w 1950 r., oleju roślinnego - o 61,2%, węgla - o 33,1% itd. ^{W 1951} Zniesiono system kartkowy na towary przemysłowe i utworzono warunki dla rozwoju wolnego handlu po jednolitych cenach państwowych.

Powierzchnia mieszkalna będąca w dyspozycji ministerstw i rad miejskich wzrosła o 150.000 m².

Rada Ministrów wskazuje dalej, że główne zadania gospodarczo-polityczne państwowego planu gospodarczego na rok 1952 polegają na tym, żeby zapewnić dalszy wzrost produkcji przemysłowej a szczególnie produkcji energii elektrycznej, maszyn rolniczych i towarów powszechnego użytku, zapoczątkować własną produkcję paliw, zapewnić dalszy rozwój hutnictwa, zwiększyć produkcję rolniczą, maksymalnie wykorzystać rzeki dla budowy systemu nawadniającego, rozszerzać stosunki gospodarcze i polityczne ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej.

Rada Ministrów zatwierdziła podstawowe wskaźniki państwowego planu rozwoju bułgarskiej gospodarki narodowej na 1952 r. Uchwała przewiduje zwiększenie produkcji przemysłowej o znaczeniu ogólnie państwowym o 24,4% w porównaniu z 1951 r., a produkcji przemysłu miejscowego - o 28,7%, produkcja energii elektrycznej ma być zwiększona o 38,5%, wydobyte węgla kamiennego - o 10,1%, wytop surówki - o 111,5%, produkcja tkanin bawełnianych i wełnianych - o ponad 17% itd. Na budownictwo inwestycyjne przeznaczyło państwo 96 mld lewów t.j. o 13,5 mld więcej niż w r. ub., w związku z czym w ciągu roku ukończona zostanie budowa huty w pobliżu miasta Dymitrowo, fabryki maszyn rolniczych w m. Ruse, wielkich rezerwuarów wodnych im. Stalina, im. Dymitrowa i "Rosica", oraz fabryki celulozy, fabryki sody, elektrowni im. Kolarowa, elektrowni wodnej "Klisura", "Radomirci" i "Ustowo".

Jednocześnie w Sofii kończy się budowę nowych gmachów uniwersytetu państwowego, politechniki im. Stalina i biblioteki państwowej im. Kolarowa.

Budżet państwowy Bułgarskiej Republiki Ludowej na r. 1952 przewiduje dochody w wysokości 370.146 mln lewów t.j. o 67,9 mld więcej niż w 1950 r., wydatki zaś w wysokości 343.946 mln lewów.

Według oświadczenia ministra finansów, Łazarowa, w bułgarskim Zgromadzeniu Narodowym, w r. 1952 dochód państwa zwiększył się w porównaniu z r. ub. o 19%. Ogółem 75,1% budżetu państwowego przeznaczonych na dalszy rozwój gospodarki narodowej oraz na cele socjalne i kulturalne.

Rozwój przemysłu stoczniowego

W Bułgarii pomyślnie rozwija się nowa gałąź gospodarki narodowej, przemysł stoczniowy. W ub.r. zespół stoczni im. Georgi Dymitrowa w mieście Stalin wykonał roczny plan w ciągu 11 miesięcy; wybudował on i oddał do eksploatacji 15 statków różnego typu. W roku bieżącym bułgarscy stoczniowcy odnieśli jeszcze jedno wspaniałe zwycięstwo produkcyjne. Został spuszczonej na wodę "Dymitr Kondo" statek pełno-morski. Jest to drugi statek transoceaniczny spuszczonej przez stocznię okrętową im. Stalina.

Rozwój przemysłu włókienniczego

Naród bułgarski szybko rozwija swój przemysł włókienniczy. Prowadzi on pomyślnie odbudowę starych fabryk oraz buduje nowe wielkie przedsiębiorstwa włókiennicze, wyposażone w nowoczesną technikę. Umożliwiło to w krótkim okresie czasu zwiększyć kilkakrotnie ogólną wielkość produkcji włókienniczej.

W grudniu 1951 r. oddano do użytku 2 nowe duże przedsiębiorstwa włókiennicze: fabryka im. Ernsta Thäemana w Sofii i kombinat im. Asiena Chałaczewa w Plewenie. Sama tylko przędzalnia bawełny im. Ernsta Thäemana zwiększyła zdolność produkcyjną przemysłu włókienniczego o 26%.

W najbliższym czasie zakończona zostanie przewidziana w planie pięcioletnim budowa dalszych kilku przedsiębiorstw włókienniczych.

Wzrost plonów dzięki nowemu systemowi nawadniającemu

Nowo wybudowany wielki system nawadniający na równinie Bryszańskiej umożliwił zastosowanie agrotechnicznych zdobyczy miczurinowskich na dużych obszarach Płn. Bułgarii i osiągnięcia w ten sposób wyższych zbiorów.

Dzięki nowemu systemowi nawadniającemu w państwowym gospodarstwie Toutraken osiągnięto zbiory ryżu z hektara

w wysokości 5,97 ton. Jeśli chodzi o zbiory buraka cukrowego to plony z hektara zostały podwyższone z 12 ton na 40 ton.

CH I N S K A R E P U B L I K A L U D O W A

Wykonanie planów w III kwartale 1951 r. w Chinach Północno-Wschodnich

Według doniesień agencji Nowych Chin Komitet dla Spraw Planowania Gospodarczego ludowego rządu Północno-Wschodnich Chin opublikował komunikat o osiągnięciach w dziedzinie przemysłu, rolnictwa, transportu i handlu tego rejonu w III kwartale r.1951.

Zgodnie ze wspomnianym komunikatem, w III kwartale ub.r. plan produkcji przemysłowej przedsiębiorstw o znaczeniu ogólnopaństwowym i lokalnym w Chinach Północno-Wschodnich wykonany został według wartości w 111,9%, co przekracza poziom, osiągnięty w tym samym okresie 1950 r. o 27,5%. Przedsiębiorstwa o znaczeniu ogólnopaństwowym wykonały plan w 112,7%, o znaczeniu zaś lokalnym - w 107,5% to jest odpowiednio o 24,1% i 49,5% więcej niż w III kwartale r.1950.

Przedsiębiorstwa państwowe, podlegające Ministerstwu Finansów i Ministerstwu Gospodarki Rolnej i Leśnej już w listopadzie przekroczyły roczny plan.

Wydaźność pracy w przedsiębiorstwach Ministerstwa Przemysłu wzrosła w III kwartale 1951 r. w porównaniu z odpowiednim okresem r.1950 - o 14,3%.

Znaczne sukcesy osiągnięto w dziedzinie obniżenia kosztów własnych produkcji. W przedsiębiorstwach należących do Ministerstwa Przemysłu obniżenie kosztów własnych wyniosło przeciętnie 8%, przy czym największą obniżkę osiągnięto w przemyśle chemicznym - 20,4%.

Plan transportu kolejowego w III kwartale 1951 r. wykonano w 94,8%, plan załadunków - w 93,6%, co wynosi o 25,4% więcej niż w tym samym okresie r.1950. Plan transportu rzecznoego wykonano w 102,3%.

Znacznie wzrosły obroty handlu państwowego. Plan obrotów towarowych państwowej sieci handlowej Chin Północno-Wschodnich wykonany został w III kwartale ub.r. w 125,3%, przy czym plan obrotów towarowych w granicach rejonu wykonano w 145,3%. Wykonanie planu handlu detalicznego wyniosło 216,7%.

Plan skupu wykonany został przez państwowe organizacje handlowe w III kwartale 1951 r. w 97,3% tj. o 77,3% więcej niż w odpowiednim okresie 1950 r. Plan skupu w granicach rejonu wykonano w 106,3%.

Plan dochodów w III kwartale ub.r. wykonany został w 146,9% a ogólna suma wydatków wyniosła 87,6% planu. W ten sposób dochody rządu ludowego Chin Północno-Wschodnich znacznie przewyższyły jego wydatki.

Wzrost produkcji rolniczej w 1951 r.

Przeprowadzenie reformy rolnej stworzyło pomyślne warunki dla dalszego podniesienia produkcji rolniczej Chińskiej Republiki Ludowej.

O sukcesach, osiągniętych w dziedzinie rolnictwa świadczą następujące dane /w % w porównaniu z najwyższym poziomem produkcji; rokiem najwyższej produkcji w Chinach przedwojennych jest zwykle 1936 lub 1937/:

	Dane tymczasowe	
	1 9 5 0 r.	1 9 5 1 r.
rośliny jadalne	87,0	92,8
w tym:		
ryż	96,5	99,4
pszenica	80,4	88,5
bawełna	83,7	133,0
rośliny oleiste /z wyjątkiem		
strączkowych/	44,0	65,9
tytoń /w liściach/	24,1	130,5
konopie	114,7	227,1

Według danych tymczasowych, zbiory bawełny w r.1951 były większe aniżeli zaplanowano i o 36,9% wyższe niż w 1950 r. Nastąpiło to dzięki podniesieniu urodzajności i zwiększeniu obszarów zasiewu bawełny. Np. w prowincji Hebej, jednej z najważniejszych prowincji produkujących bawełnę, zamiast zaplanowanych 898.000 ha obsiano w r.1951 1.122,5 ha i w ten sposób plan wykonano w 125%. Z wyżej wymienionej ilości 300.000 ha wzięto pod uprawę bawełny po raz pierwszy.

Przeciętnie w całym kraju zbiory z 1 ha były o 22 kg większe niż w 1950 roku.

Zaplanowane na r.1951 zbiory konopi zostały znacznie przekroczone. Jeden z najważniejszych rejonów uprawy konopi - prowincja Gsjansi - dała w r.1951 dwukrotnie więcej konopi niż w 1950 roku.

Dzięki przeprowadzeniu robót związanych z budownictwem tam i rezerwuarów, po raz pierwszy od szeregu lat zanotowano w całej dolinie rzeki Huaj dobre zbiory: w Północnym Ańchuej zbiory gaolanu wyniosły 1,5 ton z hektara, konopi - 2,2 ton z hektara. Wielkie roboty nawadniające przeprowadzone zostały również w Chinach Południowych. W samej tylko prowincji Guandun wybudowano 15 wielkich tam o ogólnej długości 322 kn. przerzucając w związku z tym 5.145 m³ ziemi. Stanowi to 95,1% planu prac nawadniających, przewidzianych na r.1951. Wykonanie tych robót dało możliwość uchronić przed powodzią 47.000 ha

gruntów uprawionych.

W r. 1950 nawodniono ponad 480.000 ha w r.1951 zaś 800.000 ha. Wspaniałe zbiory r.1951 sprzyjały dalszemu podniesieniu poziomu materialnego chłopów. Zwiększa się szybko zdolność nabywczą ludności wiejskiej. Np. w 1948 r. 8 gospodarstw we wsi Csjanian mogło nabyć rozmaitych towarów na sumę równą wartości 23.400 dzinów artykułów-spożywczych w r.1949 - 43.400, w 1950 r. - 75.300, a w 1951 - 119.900 dzinów. Zdolność nabywczą ludności wiejskiej Chin Północno-Wschodnich wzrosła w 1951 r. w porównaniu z 1950 r. o 69,7%, w porównaniu zaś z 1949 - o 223%. W Chinach Południowo-Zachodnich zdolność nabywczą chłopów wzrosła o 60% w porównaniu z okresem przed oswobodzeniem tego rejonu, w innych zaś rejonach o 20 - 60%.

Plan rozwoju rolnictwa w Chinach Wschodnich

Plan rozwoju rolnictwa w Chinach Wschodnich na r. 1952 przewiduje poważny wzrost pogłowia bydła, zwiększenie o 1040 w porównaniu z r.ub. produkcji zbóż oraz znaczny wzrost produkcji bawełny, tytoniu, konopi, jedwabiu, herbaty i nasion oleistych. W ciągu b.r. zalesionych zostanie 25 mln ha ziemi.

C Z E C H O S Ł O W A C J A

Gospodarka w 1951 roku

Rok 1951 przyniósł gospodarce czechosłowackiej znaczne sukcesy. Wg danych tymczasowych ogólna produkcja przemysłowa wzrosła o 12,7% w porównaniu z 1950 r. i była o 60% wyższa niż w 1937.

W poszczególnych gałęziach przemysłowych produkcja wzrosła w r.1950 w sposób następujący:

	w %

przemysł ciężki	14,3
przemysł lekki	6,0
przemysł spożywczy	18,6

W Słowacji produkcja przemysłowa wzrosła w tym samym czasie o 19,2% osiągając w ten sposób 3,5 krotnie wyższy poziom niż w 1937 roku.

W poszczególnych gałęziach przemysłu słowackiego zanotowano następujący wzrost produkcji:

	w %

przemysł ciężki	36,4

przemysł lekki	12,8
przemysł spożywczy	7,0

Dochód narodowy Czechosłowacji wzrósł w r.ub./według cen z 1937 roku/ o 10% w porównaniu z rokiem 1950 i o 33% w porównaniu z 1937 r. Inwestycje osiągnęły w r.ub. sumę 105 mldr koron czeskich.

Projekt planu gospodarczego na rok 1952

W grudniu 1951 roku rząd czechosłowacki rozpatrzył projekt państwowego planu gospodarczego Republiki Czechosłowackiej na rok 1952. Na posiedzeniu tym przewodniczący Państwowego Urzędu Planowania wygłosił referat, w którym podkreślił, że w trzecim roku planu pięcioletniego Czechosłowacja zrobiła nowy krok na drodze do socjalizmu. W drugiej połowie 1951 r. poziom produkcji był o 60% wyższy niż w 1937 r. Przemysł czechosłowacki produkuje nowe wielkie i skomplikowane maszyny jak np. agregaty dla elektrowni, potężne prasy, kotły o wielkiej mocy itp. Tworzy się nowa huta, przy budowie której zatrudnionych jest ponad 10.000 osób, na ukończeniu są inne wielkie budowle. Dzięki zawarciu nowych długoterminowych umów gospodarczych i rozszerzeniu współpracy naukowo-technicznej z ZSRR i krajami demokracji ludowej wzmocniła się gospodarcza niezależność Czechosłowacji od krajów kapitalistycznych i zwiększyła się obronność kraju. Osiągnięte sukcesy pozwoliły w 1951 roku zrewidować i znacznie zwiększyć zadania planu.

Produkcja przemysłowa czechosłowackich przedsiębiorstw państwowych wzrosła w 1952 r. o 21% w porównaniu z 1951 r. Udział przemysłu ciężkiego w ogólnej produkcji przemysłowej znacznie wzrosł w r.1952 i wyniósł 55% w porównaniu z 49% w 1951 r. Równocześnie wzrosła produkcja przemysłu lekkiego i spożywczego. W rolnictwie nastąpi dalszy wzrost zbiorów, hodowli bydła i produkcji artykułów rolniczych, co spowoduje tym samym podniesienie poziomu życiowego ludności miejskiej i wiejskiej.

Mówiąc o zadaniach, wynikających z planu narodowego na 1952 r. mówca podkreślił, że najważniejszą rzeczą jest zapewnienie szybkiego wzrostu produkcji przemysłu ciężkiego, opałowego i energetycznego, hutniczego, maszynowego i chemicznego, produkcji materiałów budowlanych oraz wzrost wydobywania rudy. W porównaniu z 1937 rokiem produkcja przemysłu ciężkiego w 1952 r. wzrosła ponad 2,5 razy.

W r.1952 nastąpi szczególnie znaczny wzrost /ponad dwukrotny w porównaniu z 1951 r./ produkcji wielkich turbin parowych i wodnych, motorów Diesla, turbo-generatorów, transformatorów, walcarek, łożysk kulkowych i rolkowych, dużych i średnich dźwigów. Przyrost produkcji surowców i stali w 1952 r. przekroczy czechosłowacką produkcję tych artykułów w r.1934.

Zaplanowane na rok 1952 inwestycje kapitałowe i budowlane przekroczą o 28% poziom z 1951 r. Produkcja rolnicza powinna wzrosnąć w 1952 o 15%.

Projekt planu na 1952 r. przewiduje dalsze wzmocnienie współpracy ze Związkiem Radzieckim i z krajami demokracji ludowej. Udział ZSRR i krajów demokracji ludowej w imporcie czechosłowackim osiągnie w 1952 roku 70,6%, w eksporcie zaś - 68,2%.

Podniesienie zadań na r. 1952 wymaga szybkiego wzrostu wydajności pracy i zatrudnienia wielkiej ilości nowych robotników w przemyśle. W roku 1952 wydajność pracy powinna wzrosnąć o 13,7% w porównaniu z 1951 r., a ilość zatrudnionych w przemyśle - o 6,5%. Wraz z rozwojem przemysłu i rolnictwa przewidziany jest dalszy wzrost i podniesienie stopy życiowej narodu czechosłowackiego.

Eksport barwników mineralnych

Zagraniczny popyt na czechosłowackie barwniki mineralne znacznie wzrósł w ostatnich czasach. Importerzy zagraniczni interesują się przede wszystkim kasselskim brązem, czernią winną i bejcą orzechową. Duże ilości tych barwników wysyła się do Argentyny, Marokko, Egiptu i Francji. Ostatnio złożono oferty Chińskiej Republiki Ludowej.

K O R E A N S K A R E P U B L I K A L U D O W A

Sukcesy spółdzielni wytwórczych

Spółdzielnie wytwórcze Koreańskiej Republiki Ludowej osiągnęły w r. 1951, w warunkach wojennych, ogromne sukcesy. W pierwszych trzech kwartałach r. ub. spółdzielnie te wykonały plan produkcyjny w 85,5%. W III kwartale 1951 r. produkcja środków żywnościowych i artykułów włókienniczych była o 100-300% wyższa niż przewidywania planu. Również plan produkcji bielizny, pończoch i innych dóbr konsumpcyjnych został znacznie przekroczony.

N I E M I E C K A R E P U B L I K A D E M O K R A T Y C Z N A

Otwarcie szkoły handlu zagranicznego

Minister Handlu Zagranicznego i Wewnętrzniemieckiego Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Georg Handtke dokonał otwarcia w Plessow, powstałej na mocy specjalnego dekretu Rady Ministrów, Szkoły Handlu Zagranicznego. Organizuje kursy pięciomiesięczne, jak również dwuletnie. Placówka ta kształcić będzie kadry do wykonania wielkich zadań, przewidzianych dla handlu zagranicznego w planie 5-letnim.

W planie wykładów wiele miejsca zajmują nauki społeczne, przy czym podstawą jest nauka marksizmu - leninizmu. Dokładna znajomość nauki marksizmu - leninizmu ma również wielkie znaczenie przy wychowaniu młodych kadr handlu zagranicznego na pewnych i świadomych przyjaciół Związku Radzieckiego. Dla osiągnięcia tego celu służy również nauka języka rosyjskiego, która zajmuje sporo miejsca w planie wykładów.

Ważną częścią składową w planie nauki Szkoły są wykłady o polityce handlowej N.R.D. wobec zaprzyjaźnionych krajów obozu pokoju, jak również w stosunku do państw kapitalistycznych. Jako wstęp do tych wykładów przewidziane są tematy o teorii i historii handlu.

Poza nauką o bezpośredniej praktyce w handlu zagranicznym, jak import, eksport i finansowanie, bardzo ważną część zajmuje planowanie obrotów zagranicznych, geografia polityczna i gospodarcza, zagadnienia gospodarki surowcowej, towaroznawstwo i analiza rynków.

Poza tym plan obejmuje również nauki techniczne, rachunkowość kupiecką, oraz naukę języka niemieckiego, która służyć ma specjalnie do uzupełniania wiadomości z dziedziny literatury niemieckiej. Uczniowie będą również mieli możliwość zapoznania się z literaturą zagraniczną, ze specjalnym uwzględnieniem literatury rosyjskiej i radzieckiej.

Uczniowie pochodzą prawie wyłącznie z rodzin robotniczych i chłopskich i przychodzą do szkoły bardzo często bezpośrednio z produkcji.

Sukcesy przemysłu włókienniczego

Ożywione stosunki gospodarcze N.R.D. ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej przyczyniają się do szybkiego rozwoju jej pokojowego przemysłu. Dzięki przywozowi wielkiej ilości bawełny ze Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej produkcja tkanin bawełnianych w Turynii wzrosła w 1951 r. trzydziestosobokrotnie w porównaniu z r.1949. W r. 1952 zaplanowano dalsze zwiększenie produkcji i podniesienie jej jakości.

Budowa nowych zapór wodnych

W chwili obecnej znajdują się w budowie 4 zapory wodne, których ukończenie nastąpi w r.1956. Wybudowanie jednocześnie elektrowni wodne umożliwią zwiększenie produkcji prądu z 200 mln Kw na 400 mln Kw rocznie. Zapory spowodują równocześnie skierowanie 20 mln m³ wody na nawodnienie 35.000 ha ziemi.

RUMUNSKA REPUBLIKA LUDOWA

Rozwój przemysłu w 1951 r.

W dniu 26.XII. pracownicy przemysłu naftowego Rumunii zameldowali o przedterminowym wykonaniu rocznego planu produkcyjnego. Plan wydobywania ropy naftowej wykonano w 100%, produkcji benzyny w 106,6%, nafty - w 101,3%.

Te wielkie sukcesy rumuńskich pracowników przemysłu naftowego były możliwe do osiągnięcia dzięki zastosowaniu radzieckich metod pracy i racjonalnemu wykorzystaniu bogatej techniki radzieckiej. W porównaniu z r.1950 wydobywanie ropy naftowej w kraju wzrosło o 23%.

Hutnictwo rumuńskie osiągnęło w 1951 r. wspaniałe sukcesy, wykonując plan w 110%. 87% zakładów hutniczych wykonało roczny plan w okresie 11 miesięcy. W roku ubiegłym oddano do eksploatacji nowe wielkie piece oraz piec martenowski.

Duże wyniki osiągnięto w dziedzinie racjonalnego wykorzystania zdolności produkcyjnych. W porównaniu z rokiem 1950 wytop surówki na 1 m³ objętości wielkiego pieca wzrósł o 8,2%, a przeciętna wydajność walcarki na godzinę wzrosła o 9%. Duże znaczenie dla wzrostu produkcji hutniczej w 1951 r. miał system oszczędności w zużyciu materiałów. Np. zużycie koksu obniżone zostało o 1,9%, węgla - o 7,1%,

Plan na r.1952 przewiduje dalszy rozwój hutnictwa. Produkcja surówki wzrosła o 57,1%, stali - o 14,7%, walcówki - o 19,9%.

Rozwój i wyposażenie przemysłu szklanego i ceramicznego w Rumuńskiej Republice Ludowej uczynił w ostatnich latach wielki krok naprzód.

Pracownicy większości przedsiębiorstw przemysłu ceramicznego wypełnili plan roczny przedterminowo.

Ta gałąź przemysłu, która jeszcze przed paru laty pracowała na przestarzałym sprzęcie technicznym, znajduje się w tej chwili w stadium reorganizacji i zaopatrywania się w najnowszy sprzęt.

W roku 1951 produkcja szkła płaskiego wzrosła w porównaniu z 1938 r. 2,5 razy, dwukrotnie zwiększyła się produkcja wyrobów szklanych oraz o 230% - produkcja wyrobów fajansowych i porcelanowych. Jednocześnie ulega systematycznej poprawie jakość produkcji.

Eksportuje się duże ilości szkła okiennego i wyrobów szklanych. W ciągu ostatnich 3 lat rozpoczęto produkcję szeregu towarów, które przed tym były importowane z zagranicy. Obecnie w Rumunii produkuje się specjalne szkła dla aparatury medycznej i przemysłu elektrycznego.

Po raz pierwszy produkowane są w Rumunii bezbarwne

próbówki oraz okulary dla spawaczy i hutników. W r.1949 wyprodukowano laboratoryjne szkło systemu turyńskiego, w r. 1951 zaś według wzorów Jeny. Zakłady zostały wyposażone w laboratoria.

Niedawno został otwarty instytut naukowo-badawczy, którego pracownicy studiują możliwości produkcji nowych bardziej skomplikowanych artykułów.

Plan pięcioletni przewiduje dalszy rozwój przemysłu ceramicznego. Do roku 1955 przewiduje się dwukrotne zwiększenie produkcji wyrobów szklanych, 2,5 - krotne porcelany i wyrobów porcelanowych.

W ciągu najbliższych 4 lat powstanie kilka wielkich zakładów tej gałęzi przemysłu, w tym fabryka szkła kolorowego i szkła optycznego.

Inwestycje wyższe o 70%

'Inwestycje w gospodarce narodowej będą w r.1952 o 70% większe niż w r.1951, zaś w budownictwie o 53%. Na skutek podwyższonego planu produkcji we wszystkich gałęziach gospodarki nastąpi wzrost dochodu narodowego o 23% w porównaniu z 1951 r., dzięki czemu stopa życiowa ludności znacznie się podniesie.

Mechanizacja rolnictwa

W roku 1951 w Rumunii utworzono 50 nowych stacji maszynowo-traktorowych. Posiadają one 2.350 traktorów, 560 młokarni i innych maszyn rolniczych.

Dzięki braterskiej pomocy Związku Radzieckiego w Rumunii rozpoczęto masową produkcję traktorów. W r.1951 rozpoczęto produkcję traktorów gąsienicowych.

Wraz ze wzrostem mechanizacji rolnictwa została niesłychanie ułatwiona praca rolników. W roku 1951 traktorami zaorano prawie 1,5 mln hektarów.

Stale wzrasta ilość specjalistów w rolnictwie. W ciągu 1951 r. przeszkolono w szkołach na specjalnych kursach 11.000 traktorzystów, brygadierów stacji maszynowo-traktorowych, mechaników, kombajnerów. Obecnie w kraju czynne są 54 szkoły, które na wiosnę r.1952 przeszkolą 7.000 traktorzystów.

W E G I E R S K A R E P U B L I K A L U D O W A

Wyniki wykonania planu rozwoju gospodarki narodowej w 1951 r.

Niedawno opublikowany został komunikat Centralnego Urzędu Statystycznego Węgierskiej Republiki Ludowej o wynikach wykonania planu gospodarczego w 1951 roku.

Dzięki wielkiemu rozmachowi ruchu stachanowskiego i współzawodnictwu socjalistycznemu przemysł fabryczny Węgier pomyślnie wykonał podwyższone zadania produkcyjne na 1951 rok. Ogółem roczny plan produkcji przemysłowej wykonany został w 103,4% w tym przemysł ciężki - w 104,3%, lekki - w 102,4%, spożywczy w 101,7%. Ogółem w 1951 r. produkcja przemysłu fabrycznego była o 30,1% wyższa niż w 1950 r.

Znaczne sukcesy osiągnęło w 1951 r. rolnictwo. W roku tym bowiem zanotowano najwyższe zbiory od chwili oswobodzenia Węgier.

W ub.r. zwiększały się stale obroty handlu państwowego i spółdzielczego.

Dochód narodowy, licząc w cenach niezmiennych przekroczył w roku ubiegłym poziom r.1950 o ponad 23%.

Obniżka cen rynkowych

Uchwała Komitetu Centralnego Węgierskiej Partii Pracujących i Rady Ministrów Węgierskiej Republiki Ludowej dotycząca zniesienia systemu kartkowego i wprowadzenia wolnego handlu spowodowała zniżkę cen rynkowych artykułów spożywczych, w szczególności tłuszczów i masła. Np. słonina, która w chwili opublikowania uchwały kosztowała na rynku 100 forintów obecnie kosztuje 48 forintów za kilogram. Cena oleju roślinnego spadła z 32 do 28 forintów, cena jabłek zmniejszyła się o 2,8 forintów za 1 kg. tj stała się niższa od istniejącej ceny państwowej, to samo dotyczy ceny mleka, jaj, gdzie spadła ona z 2,4 forintów na 1,3 forintów, a cena masła z 70-80 forintów do 40-45 forintów. Znacznie obniżyły się rynkowe ceny śmietany, białego dorbiu i innych produktów.

Budowa nowych linii kolejowych

Uprzemysłowienie kraju, przewidziane w planie pięcioletnim, wymaga znacznego rozszerzenia sieci linii kolejowych.

W roku ubiegłym oddana została do użytku linia podmiejska między Ósepelem a Budapesztem. Zakończono również budowę 35-kilometrowej linii kolejowej między miastami Aszód i Vacs. Dzięki szerokiemu wykorzystaniu radzieckich doświadczeń zaoszczędzono ponad 3 mln forintów. Połączenia kolejowe na tej linii zostały otwarte 4 listopada ub.r.

Na większych budowlach np. na budowie naddunajskiego Kombinatu Hutniczego, elektrowni Inockiej oraz innych ważnych obiektów przemysłowych buduje się również bocznice kolejowe, łączące je z głównymi magistralami kolejowymi.

Europejskie kraje kapitalistyczne

Europejska Unia Płatnicza w grudniu br.

W czasie swego 1 1/2 rocznego istnienia t.zn. od lipca 1950 r. do końca 1951 r. obroty rozliczeniowe w EPU wyniosły ogólnie 5570,3 mln. jednostek obrachunkowych. Większa część rozliczeń nastąpiła na drodze kompensacji. Przy końcu grudnia zobowiązania EPU w stosunku do krajów wierzycielskich wyniosły w jednostkach obrachunkowych 1282,3 mln /przy końcu listopada 1098,5 mln/ wierzytelności zaś EPU w tym samym okresie 1038,7 mln /859,0 mln/. Wyrównanie nastąpiło częściowo na drodze udzielania kredytów, częściowo zaś za pośrednictwem wpłat w dolarach wzgl. w złocie. EPU otrzymało od krajów wierzycielskich 788,5 /665,3/ mln. jednostek kredytów, ze swej zaś strony udzieliła dłużnikom kredytów w wysokości 808,5/721,1/ mln. jednostek. Jeśli chodzi o wpłaty i wypłaty złota wzgl. dolarów, to EPU otrzymała w tym okresie 230,2 /137,9/ mln. jednostek, wypłaciła zaś 493,9 /433,2/ jednostek. Wpłaty przewyższyły więc wpłaty o \$ 263,7 mln. wobec \$ 295,3 mln przy końcu listopada. Różnica, która pokryta została przy pomocy rezerw dolarowych EPU zmniejszyła się w rezultacie w ciągu grudnia o ponad \$ 30 mln., z czego wynika, że rezerwy dolarowe Unii, które wynosiły przy końcu listopada \$ 180,3 mln., zwiększyły się w grudniu o \$ 30 mln. Poniższe zestawienie ilustruje stan sald EPU przy końcu grudnia oraz podaje wyniki obrotów rozliczeniowych w okresie od 1 lipca 1950 do 31 grudnia 1951 r. Zestawienie to odróżnia rozliczenia t.zw. "kwot początkowych" t.j. należności i długów początkowych finansowych przez plan Marshalla i wykorzystane t.zw. kwoty regularne.

Zestawienie za okres od lipca 1950 do grudnia 1951 r.

	Kwoty początkowe I/ / w mln. jednostek obrachunkowych/	Kwoty regularne kredyty II/ / w mln. jednostek obrachunkowych/	złoto III/ / w mln. jednostek obrachunkowych/
Niercy Zachodnie	-	+ 43,3	-
Austria	- 80,0	-	- 17,6 ^{IV/}
Belgia-Luksemb.	+ 29,4	+ 314,3 ^{V/}	+ 249,4 ^{V/}
Dania	-	- 38,5	-

	Kwoty początkowe ^{I/}	Kwoty regularne ^{II/} kredyty	złoto ^{III/}
/ w mln. jednostek obrachunkowych/			
Francja	-	- 168,0	- 16,0
Grecja	- 115,0	-	-
Islandia	- 4,0	-	-
Włochy	-	- 139,3 ^{VI/}	+ 98,3 ^{VI/}
Norwegia	- 60,0	- 9,7	-
Holandia	- 30,0	- 23,1	-
Portugalia	-	+ 56,9 ^{VII/}	+ 40,5 ^{VII/}
Wielka Brytania	+ 150,0	- 539,2	-172,9
Szwecja	+ 21,2	+ 111,7	+ 59,7
Szwajcaria	-	+ 96,0	+ 46,0
Turcja	- 25,0	- 30,0	- 23,8 ^{VIII/}

I/ - zużytkowane początkowe należności

+ zużytkowane początkowe długi

II/- otrzymane kredyty

+ udzielone kredyty

III/- płatności w złocie dokonane przez Unię

+ wpłaty w złocie na rzecz Unii

IV/ płatności w towarach poza określoną kwotą

V/ z tego 260,1 mln. poza określoną kwotą

VI/ z tego 32,7 mln. poza określoną kwotą

VII/ z tego 27,4 mln. poza określoną kwotą

VIII/ z tego 3,8 mln. poza określoną kwotą.

Tabela poniższa ilustruje pozycje poszczególnych członków w stosunku do Europejskiej Unii Płatniczej w grudniu:

Kraj członkowski	deficyt - nadwyżka +
Austria	- 17,6
Belgia-Luksemburg	+ 590,7
Dania	- 38,5
Francja	- 184,0
Niemcy	+ 43,3
Grecja	brak danych
Islandia	0,0
Włochy	+ 237,7
Holandia	- 23,1
Norwegia	- 9,7
Portugalia	+ 97,4
Szwecja	+ 171,4
Szwajcaria	+ 141,9
Turcja	- 53,8
Wielka Brytania	- 712,1
R a z e m	+ 1.282,3 - 1.038,7

B E L G I A

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

W uzupełnieniu danych, zamieszczonych w numerze 4/39 W.H.Z. podajemy, że bilans handlu zagranicznego Belgii w grudniu 1951 r. wykazał po raz pierwszy od maja 1951 r. widoczny deficyt. Deficyt ten wyniósł 548 mln. bfr. Bilans za cały r. 1951 wykazał nadwyżkę w wysokości 5430 mln. bfr. wobec stałego deficytu w latach 1950, 1949 i 1948, wyrażającego się odpowiednio 14920 mln. bfr; 1760 mln. bfr. i 1400 mln. bfr.

Import w grudniu wyniósł 11700 mln. bfr. i był tym samym o około 1200 mln. bfr. wyższy niż w listopadzie. Na tak znaczne zwiększenie importu wpłynęły w pierwszym rządzie znaczne zakupy bawełny w Stanach Zjednoczonych AP.

Międzyministerialny Komitet Koordynacji Gospodarczej w Belgii zarządził zupełnie niespodzianie sporządzenie pewnego rodzaju remanentu w handlu zagranicznym.

Wszystkie licencje wywozowe, udzielane na kraje EPU do 11 stycznia b.r. na towary dotychczas zwolnione od przymusu kontyngentowego muszą być obecnie również licencjonowane przez "Institut Belgo - Luxembourgeois du Change" /Komisja dewizowa i rozliczeniowa belgijskiego Banku Emisyjnego/.

Jednocześnie eksporterzy przedstawić muszą dowody, iż posiadają efektywną umowę kupna z zagranicznymi klientami.

Udzielone licencje i deklaracje wywozowe ważne będą obecnie tylko przez jeden miesiąc, zamiast dotychczasowych sześciu miesięcy i muszą być w tym samym miesiącu wykorzystane.

Włączenie wspomnianego Urzędu do operacji wywozowych wywołało w Belgii duże wrażenie. Miarodajne koła oświadczają, że przekroczenie udzielanych przez EPU kwot częściowo spowodowane zostało skutkiem niedostatecznej współpracy między podległymi Ministerstwu Gospodarki Urzędem dla Licencji i Kontyngentów a właściwymi instancjami walutowymi. Licencje wywozowe bowiem - jak wspomniane koła twierdzą - były bezwątpienia wykorzystywane do przeprowadzenia transakcji czysto finansowych.

Zbadanie wszystkich zaległych licencji i zaostrzenie przepisów odnośnie do udzielania nowych licencji może przyczynić się do uniknięcia niespodzianek w najbliższych tygodniach, jak to miało miejsce w listopadzie i grudniu roku ubiegłego, gdy przekroczenie przyznanych przez EPU kwot przybrało nieoczekiwane rozmiary.

Europejska Unia Płatnicza

Deficyt płatniczy obszaru szterlingowego wynosił w pierwszej dekadzie stycznia w stosunku do Belgii pół miliarda fr.belg., Francji zaś - 200 mln. fr. belg.

Rząd belgijski postanowił przeto licencje, udzielane w stosunkach handlowych w EPU, zredukować z 9,1 na 8 mld.fr. blg.

Według ostatecznych danych nadwyżka belgijska w Europejskiej Unii Płatniczej wyniosła definitywnie w grudniu \$ 57,25 mln. Tym samym nadwyżka belgijska od chwili powstania EPU, czyli za 18 miesięcy wyniosła \$ 620 mln. przekraczając początkową kwotę o \$ 260 mln. Z tej sumy \$ 120 mln. zostało pokryte w złocie, pozostała zaś \$ 140 mln przez udzielenie dodatkowych kredytów.

Inflacja

Istniejące nadwyżki Belgii - Luksemburga wobec państw zachodnio-europejskich pogłębiają istniejącą w Belgii presję inflacyjną. Ilość pieniędzy, znajdujących się w obiegu na terenie Belgii, zwiększyła się z 87.113 mln.bfr. w 1949 roku do 87.218 mln. bfr. w końcu 1950 roku oraz do 92.100

mln.bfr. w końcu 1951 r. W ten sposób ilość pieniędzy obiegowych zwiększyła się w rozpatrywanym okresie o 5 mln.bfr. czyli o 6%.

Ceny w tym okresie podniosły się o 13%. Koniunktura eksportowa, wywołana forsowaniem zbrojeń w państwach zachodnich, stwarza możliwości spekulacyjnego wykupywania belgijskich towarów eksportowych i wywożenia ich drogą pośrednią i bezpośrednią. W międzynarodowej spekulacji towarami belgijskimi na pierwsze miejsce wysunęli się Holendrzy, którzy zdobyli doświadczenie w toku walutowo - towarowych spekulacji surowcami szterlingowymi w skali światowej. Jedną z konsekwencji machinacji Holendrów było nałożenie przez Belgię podatku eksportowego przy wywozie wszelkich towarów do Holandii. Belgowie uważają, iż minimalna stopa podatku w wysokości 1%, która może być jeszcze podniesiona, podważa rentowność transakcji spekulacyjnych.

Ewentualność wystąpienia Belgii-Luksemburga z EPU, jak podała "Neue Zürcher Zeitung", konieczność zawierania specjalnych układów pomiędzy EPU i Belgią, o czym pisaliśmy już w poprzednich numerach, brak równowagi strukturalnej w Europejskiej Unii Płatniczej oraz podatek eksportowy w Belgii, świadczą dobitnie o zaostrzających się sprzecznościach gospodarczych w Europie Zachodniej.

D A N I A

Sytuacja gospodarcza

W związku ze zwiększającą się ciągle ingerencją Stanów Zjednoczonych A.P. w sprawy wewnętrzne Danii gazeta "Land og Folk" opublikowała artykuł p.t. "Stany Zjednoczone kontrolują handel zagraniczny Danii". "Stany Zjednoczone - pisze gazeta - dawno już przedłożyły Danii długie listy towarów, których nie wolno eksportować do Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej. Opierając się na tych amerykańskich instrukcjach, władze duńskie wydały szereg zakazów eksportu tych towarów. Stany Zjednoczone nie mają jednak całkowitej pewności, że Dania skrupulatnie przestrzeże będzie wskazówek Waszyngtonu, postanowiły poddać rewizji duńsko-polskie transakcje, zawarte przez duńskie firmy handlowe i przedsiębiorstwa przemysłowe.

Duńscy politycy i zjednoczeni przemysłowcy nie sprzeciwiają się jednak zupełnie tej ingerencji w duński handel zagraniczny".

Coraz większe podporządkowanie Danii interesom monopolistów amerykańskich odbija się bardzo ujemnie na kształcie jej gospodarki.

Wskaźnik produkcji przemysłowej spadł w listopadzie 1951 r. w porównaniu z październikiem 1951 o wiele bardziej niż w tym samym okresie 1950 r. Szczególny spadek produkcji zaznaczył się na odcinku przemysłu hutniczego na skutek braku węgla i surowców.

	1 9 5 0 listopad / 1935 = 100/	1 9 5 1 październik-listopad	
Cały przemysł	177	168	163
przemysł hutniczy	223	217	211
przemysł środków transportowych	162	160	156
przemysł chemiczny	136	133	126
przemysł dóbr konsum- cyjnych	139	154	151
odzież i buty	150	123	131
środki produkcji	184	186	179

Wraz ze spadkiem produkcji przemysłowej wzrastają w Danii bardzo silnie tendencje inflacyjne. Jak donosi agencja France Presse, ilość pieniędzy ~~będących~~ w obiegu w Danii zwiększyła się z 1578 mln dkr. przy końcu wrześ-
nia 1951 r. na 1661 mln dkr. przy końcu października t.zn.
o 83 mln.dkr.

Ogólnie biorąc od początku 1951 r. do końca paździer-
nika 1951 r. ilość pieniędzy, znajdujących się w obiegu
zwiększyła się z 1556 mln dkr. do 1661 mln dkr., czyli
o 105 mln dkr.

Zgubny również wpływ na gospodarkę duńską posiada
plan Marshalla. W wyniku działania tego planu wzrosło
bardzo silnie zagraniczne zadłużenie Danii. Wynosiło ono
w 1947 r. 1930 mln dkr. Po roku działalności planu Mar-
shalla podniosło się do 2191 mln dkr. W końcu 1949 r.
wynosiło już 2378 mln dkr. a w końcu 1950 - 2895 mln.dkr.

Stale rosnące zadłużenie odbija się w coraz bardziej
ujemny sposób na całej gospodarce kraju, gdyż rosną jedno-
cześnie z tym wydatki, związane ze spłatą odsetek.
W 1949 r. Dania wypłacała tytułem procentów 75 mln.dkr.
a w r.1950 - 87 mln.dkr. Suma ta uległa jeszcze znacz-
niejszejwyżce w 1951 r.

F I N L A N D I A

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Według fińskich danych statystycznych, eksport
Finlandii w listopadzie 1951 r. uległ zmniejszeniu/ w mln.
f.m./ do 20.030,5 wobec 22.291,6 w październiku, import
zaś wyniósł odpowiednio 16.505,9 i 17.007,7.

Dodatknie saldo bilansu handlowego w listopadzie
zmniejszyło się do 3.524,6 w porównaniu z 5283,9 w paź-
dzierniku.

W ciągu 11 miesięcy 1951 r. Finlandia wyeksportowała towarów wartości 167.444,0 mln. f.m. importowała zaś za 139.360,0 mln.f.m.

Fiński eksport głównych pozycji towarowych przedstawiał się następująco /w mln. f.m./:

październik listopad styczeń-listopad

materiały drzewne	9.135,8	8.323,2	67.524,4
masa papiernicza	7.277,4	6.798,8	54.494,8
tektura i papier	3.739,0	3.558,1	32.749,4

Najważniejszymi według wartości pozycjami importu fińskiego były / w mln.f.m./ węgiel i koks - 15.802; paliwo płynne - 2.629,9; metale żelazne - 1.886,9; maszyny - 1.075,2; samochody - 1.117,6; wełna i wyroby - 994,6; bawełna - 942,9.

Eksport w grudniu zmniejszył się / w mlrd.f.m./ do 13, import zaś zwiększył się do 17. W wyniku tego saldo bilansu handlowego w grudniu 1951 r. było ujemne i wyniosło około 4 mlrd.f.m.

Jak donosi "Neue Zürcher Zeitung" władze fińskie oświadczyły ostatnio, że gotowe są udzielić nieograniczonych licencji importowych na wiele towarów, o ile zapłata za te towary nastąpić by mogła w funtach, frankach francuskich, guldenach holenderskich, koronach szwedzkich, duńskich i norweskich, koronach czeskich, oraz w zach.niemieckich, polskich i argentyńskich dolarach clearingowych. Jest więc to pewnego rodzaju wolna lista, przyczem należy zaznaczyć, że Finlandia w układach, zawartych w ramach OEEC, nie jest zaangażowana. Obejmuje ona następujące towary: filce maszynowe, sieci rybackie, pasy transymisyjne, taśmy transportowe, kamienie szlifierskie, aparaty roentgenowskie, grafit i elektrody grafitowe, siarkę, magnezyt, talk, rozmaite kwasy, zasady i tlenki, szkło wodne, karbid, chlorki, sulfaty, przemysłowe chemikalia i organiczne substancje chemiczne, ekstrakty garbarskie i farbiarskie, kazeinę, kwarc, herbatę, kakao, rodzyunki i przyprawy korzenne.

Jeśli chodzi o produkcję przemysłu drzewnego, która przechodzi obecnie okres pomyślnej koniunktury, to wskaźniki jej w porównaniu z r.1950 przedstawiały się następująco:

	<u>1950</u>	<u>1951</u>
	<u>/1948=100/</u>	
<u>Globalna produkcja</u>		
styczeń-październik	110	128
październik	88	123
<u>przemysł i leśnictwo</u>		
wrzesień	43	134
październik	52	137

Budżet na rok 1952.

Projekt budżetu państwowego na r.1952 przewiduje rekordowe wydatki w wysokości 180 mld.f.m. które będą mogły być pokryte jedynie przez znaczne podwyższenie podatków. Partie rządowe domagają się wyasyguowania szczególnie wysokich sum na zbrojenia.

FRANCJA

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Globalny import Francji w grudniu 1951 r. wyniósł 152,4 / w listopadzie 146,5 / mld.fr., z tego z właściwej zagranicy 121,2 / 117,5 / mld fr., z własnych zaś kolonii 31,2 / 29,0 /. Eksport wyniósł w tym samym czasie 131,1 / 131,2 / mld fr. z czego do krajów zagranicznych wywieziono 74,9 / 76,6 / mld fr., a do własnych kolonii 56,2 / 54,6 /. Deficyt bilansu handlu zagranicznego Francji wyniósł przeto w grudniu 21,3 / 15,3 / mld.fr. W wymianie towarowej z właściwą zagranicą deficyt ten podniósł się do 46,3 mld.fr. wobec 40,8 mld fr. w listopadzie i 27,7 mld w październiku.

Jeśli chodzi o kształtowanie się francuskiego bilansu handlowego w ciągu całego 1951 roku to wykazywał on ciągły wzrost deficytu. O ile w r.1950 import i eksport utrzymywał się mniej więcej w równowadze to przy końcu jednak 1951 nadwyżka importowa wynosiła 128,4 mld fr. Jeśli chodzi o globalny deficyt bilansu z właściwą zagranicą z pominięciem własnych kolonii - to potroił się on, osiągając sumę 339 mld fr. wobec 102,1 mld fr. w 1950 roku i 226,6 mld fr. w 1949 r.

W okresie 1951 r. eksport pokrył import w 73 %, w roku 1950 w 87%, w 1949 zaś w 67%.

Ogólnie rzecz biorąc, rozmiary francuskiego handlu zagranicznego w ubiegłym roku uległy zwiększeniu. Globalny import wzrósł do 48,66 / 39,05 / mld fr. wartości 1607,2 / 1073,2 / mld fr. z czego 1272 / 792,4 / mld fr. przypada na import z właściwej zagranicy i 334,9 / 280,3 / z własnych kolonii. Globalny eksport podniósł się na 39,89 / 34,38 / mln ton wartości 1478,8 / 1077,8 / mld fr. z czego na właściwą zagranicę przypadało 933,4 / 690,2 / na własne kolonie zaś 545,5 / 386,9 / mld fr. Jakkolwiek bilans handlowy z właściwej zagranicy zamknął się stosunkowo wysokim deficytem, to aktywne saldo bilansu handlowego z własnym obszarem kolonialnym niemal się podwoiło, osiągając sumę 210,6 mld fr. wobec 106,8 mld fr. w 1950 r.

Francuski bilans handlowy

Import Eksport Saldo

przeciętna kwartalna 1949 r.	230,4	195,5	-	34,9
" " " " 1950 r.	268,3	269,4	+	1,1
I kwartał 1951 r.	343,8	357,2	+	13,4
II " " "	424,5	380,3	-	44,2
III " " "	401,6	349,8	-	51,8
IV " " "	437,3	391,5	-	45,8
1949 rok	926,2	783,9	-	142,4
1950 "	1.073,2	1.077,8	+	4,6
1951 "	1.607,2	1.478,8	-	128,4

Jeśli chodzi o przyczyny pogorszenia się francuskiego bilansu handlowego w obrocie z właściwą zagranicą, należy wymienić w pierwszym rzędzie pogorszenie się stosunku cen eksportowych do importowych. Odnosnie do tego zagadnienia posiadamy dane tylko za 3 kwartał 1951 r. Wskaźnik cen importowych /1949 = 100/ wzrósł ze 110 w II kwartale 1950 r. do 151 w II kwartale 1951 r., podczas gdy wskaźnik cen eksportowych w tym samym okresie czasu zwiększył się tylko z 99 na 119. Francja musiała przeto eksportować większe ilości własnych wyrobów, aby móc pokryć swój import. W rzeczywistości francuski popyt na zagraniczne surowce i wytwory, na skutek panującej w kraju koniunktury - produkcja przemysłowa w porównaniu z r.1950 podniosła się o 13,5% - znacznie się zwiększył. Wpłynęło to w konsekwencji na znaczne rozszerzenie francuskiego importu. M.inn. wpłynęło to na doprowadzenie w ciągu r.1951 ze Stanów Zjednoczonych A.P. 4,5 mln ton węgla. Należy tu zaznaczyć, że w r.1950 dostawy węgla amerykańskiego nie miały miejsca. W celu pokrycia swego wzmożonego importu Francja starała się rozszerzyć jaknajbardziej swój eksport. Nie udało się jej jednak uczynić tego w dostatecznym stopniu. Eksport ten osiągnął swój szczytowy punkt w II kwartale 1951 r. i od tej pory wykazuje ciągły spadek.

W obrocie z obszarem dolarowym francuski bilans był także deficytowy, jakkolwiek stosunek importu do eksportu uległ poprawie na 2:1 wobec 3:1 w 1950 r. Francuski bilans handlowy z krajami szterlingowymi i EPU posiadał podobne saldo ujemne. Należy tu dodać, że zarówno na obszar szterlingowy, jak i kraje EPU przypada 2/3 obrotów francuskiego handlu zagranicznego.

Jeśli chodzi o obroty z krajami obozu pokoju, "Secofi" stwierdza, iż wymiana handlowa Francji z krajami wschodnioeuropejskimi mogłaby się znacznie rozszerzyć, gdyby nie stały temu na przeszkodzie restrykcje eksportowe, obejmujące 313 "surowców strategicznych", których wywóz do krajów obozu pokoju jest zabroniony przez administrację b.planu Marshalla. Zakaz eksportu obejmuje, jak wiadomo następujące grupy towarowe:

- 1/ sprzęt hutniczy, frezarki itp.;
- 2/ wyposażenie dla przemysłu chemicznego i naf-

- owego
- 3/ narzędzia dla przemysłu elektrycznego, piece i silniki elektryczne;
 - 4/ wszelkie narzędzia przemysłowe
 - 5/ środki transportowe /tankowce, materiały kolejowe i niektóre modele samolotów; /
 - 6/ instrumenty precyz., materiały radiotechniczne radar itd.;
 - 7/ metale kolorowe
 - 8/ chemikalia, zwłaszcza służące do wyrobu materiałów wybuchowych i pewne masy plastyczne;
 - 9/ nafta i wszystkie produkty pochodne;
 - 10/ kauczuk naturalny i syntetyczny oraz niektóre wyroby kauczukowe.

Produkcja przemysłowa

Ogólny wskaźnik produkcji przemysłowej Francji bez budownictwa /1938 = 100/ wyniósł w/g tymczasowych danych w listopadzie 144 wobec 143 w październiku.

Wskaźnik ten za 11 miesięcy 1951 r. w porównaniu z analogicznym okresem 1950 r. kształtował się następująco:

	<u>1950 r.</u>	<u>1951 r.</u>
styczeń	126	136
luty	126	140
marzec	111	137
kwiecień	122	142
m a j	128	145
czerwiec	124	144
lipiec	116	133
sierpień	100	112
wrzesień	125	137
październik	132	143
listopad	137	144/wskaźnik tymczasowy/

Ceny hurtowe i detaliczne

Wskaźnik cen hurtowych we Francji w porównaniu z danymi za listopad przedstawiał się w grudniu 1951 następująco: /1949 = 100/

	<u>listopad</u>	<u>grudzień</u>
artykuły żywnościowe	131,8	135,0
produkty naftowe, węgiel i energia elektryczna	140,9	139,7
produkty przemysłowe	170,7	170,2
ogólny wskaźnik	150,7	151,5

Wskaźnik cen detalicznych towarów, przypadających średnio na jedną rodzinę paryską, przedstawiał się w grudniu 1951 r. w porównaniu z listopadem jak następuje/1949 = 100/:

	<u>listopad.</u>	<u>grudzień</u>
artykuły żywnościowe	136,5	138,6
opak i oświetlenie	163,1	170,2
produkty przemysłowe	129,7	132,3
usługi	163,0	166,0
wskaźnik ogólny	140,4	142,9

Ceny detaliczne w Paryżu, od chwili rozpoczęcia agresji amerykańskiej na Korei do końca listopada 1951 r. wzrosły o ponad 30%.

Inflacja

Jak donosi dziennik "Combat" w okresie od 27 grudnia 1951 r. do 3 stycznia 1952 r. ilość banknotów znajdujących się w obiegu na terenie Francji, zwiększyła się o 32.000 mln fr. i osiągnęła tym samym rekordową cyfrę 1.874.108 mln ffz.

H O L A N D I A

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Import holenderski w grudniu wzrósł do 683 mln fl. wobec 677 mln fl. w listopadzie, eksport spadł natomiast do 636 mln fl. wobec 739 mln fl. w listopadzie.

Globalny import wyniósł w r. 1951 - 9673 mln fl. wobec 7752 mln fl. w r. 1950, eksport zaś odpowiednio 7431 mln fl. i 5283 mln. fl. Deficyt bilansu handlu zagranicznego w roku 1951 zmniejszył się więc do 2.242 mln fl. wobec 2.464 mln fl. w r. 1950.

Aby doprowadzić do uzdrowienia bilansu handlowego Holandii i sytuacji gospodarczej kraju, odzywają się tam coraz liczniejsze głosy w sprawie nawiązania stosunków handlowych z krajami Europy Wschodniej. Jak donosi "Prawda" za prasą holenderską, liczne koła przemysłowe Holandii witają z radością fakt o mającej się odbyć Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej w Moskwie, która doprowadzić winna do unormowania stosunków handlowych między wszystkimi krajami. Za wzięciem udziału w tej konferencji wypowiadają się w Holandii liczni działacze gospodarczy i znani ekonomiści. Zwrócili się oni do zainteresowanych kół gospodarczych o powołanie specjalnego komitetu, któryby zorganizował przedwstępna konferencję gospodarczą Holandii.

Europejska Unia Płatnicza

Holenderska nadwyżka EPU w grudniu wynosiła 165 mln fl. wobec 195 mln fl. w listopadzie. Tym samym istniejący deficyt w wysokości 1124 mln fl. został zredukowany do 23 mln jednostek.

Jak zakomunikował holenderski minister finansów, Holandia stała się po raz pierwszy na początku stycznia b.r. wierzycielem Europejskiej Unii Płatniczej.

I R L A N D I A

Import w ciągu pierwszych 10 miesięcy ub.r.

Irlandzkie Ministerstwo Przemysłu i Handlu opublikowało następujące dane odnośnie do najważniejszych pozycji importu irlandzkiego w okresie styczeń - październik 1951 r. w porównaniu z analogicznym okresem 1950 r.

	<u>Styczeń-październik</u> <u>1951 r.</u> cwts.	<u>Styczeń-październik</u> <u>1950 r.</u> cwts.
pszenica	4.725,766	3.297,136
jęczmień	349.001	158.295
kukurydza	3.291.508	6.175.388
słód	123.905	694
mąka z otrębami	146.370	146.446
makuchy bawełniane	100.313	92.327
makuchy lniane	116.768	193.518
kopra	141.455	95.167
terpentyna /galony/	89.123	203.775
surowe kakao/cwts/	115.129	102.691
masło kakaowe/lb/	1.472.278	2.257.889
kawa i cykoria/lb/	1.306.424	910.529
cukier/cwts/	1.488.472	1.178.562
herbata /w tys.lbs/	25.895	16.814

L U K S E M B U R G

Sytuacja gospodarcza

Agresja amerykańska na Korei wpłynęła na wzrost produkcji przemysłowej ale jednocześnie również i na wzrost cen jak to uwydatnia poniższa tabela/ II kwartał 1950=100/:

	<u>1 9 5 0 r.</u>				<u>1 9 5 1 r.</u>	
	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.
Koszty utrzy-						
mania	101	100	102	106	106	111
prod.przemysł.	95	100	105	116	123	128

N I E M C Y Z A C H O D N I E

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Zachodnio-niemiecki eksport w r.1951 wykazał niespotykaną dotychczas wyżkę. Wartość eksportu, która wyniosła \$ 3.380 mln, przewyższyła dane za 1950 r. o 74 %. Należy tu dodać, że eksport w 1950 r. był dwukrotnie wyższy niż w r.1949. Dokonanie porównania obecnych danych z danymi przedwojennymi jest b. trudne ze względu na sztucznie podtrzymywany przez zachodnich imperialistów podział Niemiec. W każdym razie, jak wynika z danych OEEC, wielkość eksportu Niemiec Zachodnich, przewyższyła obecnie znacznie dane za rok 1938. W czasie III-go kwartału 1951 r. wskaźnik eksportu według wagi wyniósł 670 punktów wobec 530 w roku 1938 /1948=100/. Głównymi pozycjami zachodnio-niemieckiego eksportu są tradycyjnie maszyny, obrabiarki i samochody. Niemcy Zachodnie prowadzą już z Wielką Brytanią ożywioną konkurencję na rynkach zamorskich stosując niejednokrotnie - jak to twierdzi "Economist" - nieuczciwe metody.

Szczególnie wzrósł eksport niemiecki do Stanów Zjednoczonych AP. W III-cim kwartale 1949 r. wyniósł on tylko \$ 3 mln miesięcznie. W analogicznym okresie 1950 r. był on trzykrotnie większy zaś w całym roku 1950 wyniósł on ponad \$ 100 mln. W rezultacie, mimo tak wielkiego wzrostu eksportu, bilans handlowy Niemiec Zachodnich w obrocie ze Stanami Zjednoczonymi AP. zamknął się deficytem. Przyczyną tego deficytu był przede wszystkim wzmożony import amerykańskiego węgla.

Według posiadanych danych saldo bilansu handlowego Niemiec Zachodnich za rok 1951 jest dodatnie. Tę poprawę bilansu Niemcy Zachodnie zawdzięczają zredukowaniu swego importu, którego rozmiary zostały Niemcom narzucone przez OEEC na początku 1951 r.naskutek ich kryzysu płatniczego w EPU. Niemcy Zachodnie posiadają obecnie poważną nadwyżkę w EPU. Zachodnio-niemiecki eksport do krajów EPU zostanie jednak zredukowany w wyniku nałożonych restrykcji ze strony Wielkiej Brytanii, import zaś ulegnie prawdopodobnie zwiększeniu wobec zliberalizowania przez kraje EPU od 1 stycznia 1952 r. swego wywozu do wysokości 62%.

W zakresie wytworów ciężkiego przemysłu zachodnio-niemiecki eksport kieruje się głównie do Ameryki Łacińskiej, Północnej Afryki, na Środkowy Wschód i do innych krajów t.zw. "zaczofanych gospodarczo". N.p.do krajów Ameryki Południowej eksport w III-cim kwartale 1951 r.wyniósł \$ 31,6 mln w porównaniu z \$ 10,3 mln w analogicznym okresie 1950 r.

Konkretne dane odnośnie do kształtowania się zachodnio-niemieckiego bilansu handlowego w 1951 r.przedstawiły się następująco: import i eksport Niemiec Zachodnich osiągnęły łącznie w r.1951 wartość 14,7 mld DM. Odnosnie

do wartości import wzrósł w porównaniu z rokiem 1950 o około 29%, eksport zaś o 74 %.

Po uwzględnieniu wyższości cen volumen zachodnio-niemieckiego wwozu pozostał w ciągu ostatnich dwóch lat prawie niezmienny. Natomiast volumen wywozu za rok 1951 wzrósł wobec roku 1950 o 50%.

Bilans handlu zagranicznego za rok 1950 wykazał nadwyżkę importu w wysokości 3 mld DM. natomiast w roku 1951 tylko 0,1 mld DM. Po potrąceniu z ogólnego importu pozycji importowych w ramach "pomocy" marshallowskiej oraz t.zw. środków GARIOA /Fundusz amerykańskiego zarządu wojskowego dla obszarów okupowanych/ nadwyżka importowa za rok 1950 wyniosła 1 mld DM, za rok 1951 zaś nadwyżka eksportu wyniosła 1,7 mld DM.

Zachodnio-niemieccy bankierzy zastanawiają się obecnie nad problemem finansowania handlu zagranicznego. Sądzą oni, że jeśli uda im się uzyskać wszelkie możliwe ułatwienia finansowe, to Niemcom Zachodnim uda się zaoszczędzić na imporcie około \$ 400 mln rocznie w obcych dewizach. Jak dotychczas, Bank Centralny, jedyne źródło kredytu eksportowego oraz, jak to określa Economist, gwarant waluty zachodnio-niemieckiej, nie zamierza przekroczyć obecnej kwoty średnio i długoterminowego kredytu finansowego.

Jako tymczasowe rozwiązanie, powstała propozycja aby zachodnio-niemieckie banki handlowe stworzyły jeden bank eksportowy, który by mógł udzielać kredytów średnio i długoterminowych do sumy 400 mln DM. Niewiadomo jednak, czy kredyt ten będzie wystarczający oraz czy nie będzie zbyt drogi. Dlatego też zachodnio-niemieccy bankierzy mają nadzieję, że Trizonia przystąpi do organizacji Bretton Wood oraz będzie mogła korzystać w szerokim stopniu z kredytów amerykańskich. Liczą oni również na pomoc Banku Eksportowo-Importowego. Poważnym również problemem w rozważaniach zachodnio-niemieckich bankierów jest udział Niemiec Zachodnich w realizacji osławionego 4-tęgo punktu Trumana "pomocy dla krajów zacofanych gospodarczo". Udział Trizonii tej t.zw. "pomocy" ma wynieść 500.000 DM t.j. \$ 125.000.

Istnieją jednak inne propozycje rozwiązania zagadnień dotyczących handlu zachodnio-niemieckiego. Organ ciężkiego przemysłu Niemiec Zachodnich "Handelsblatt" widzi właściwe rozwiązanie tego problemu w nawiązaniu normalnych stosunków handlowych z Europą Wschodnią. Jest rzeczą charakterystyczną, że opinia ta, wyrażona przez wspomniany düsseldorfski organ gospodarczy, staje się opinią coraz szerszych kół gospodarczych Niemiec Zachodnich. Dlatego też powstało ostatnio wielkie zaniepokojenie w Trizonii, kiedy podano oficjalnie do wiadomości, że Harriman, stojący na czele Mutual Security Agency, podjął już odpowiednie kroki w celu uniemożliwienia nawiązania normalnych stosunków handlowych z krajami Europy Wschodniej. Nowe to zastrzeżenie kontroli nad handlem między Wschodem a Zachodem nastąpiło w momencie, kiedy dawało się już

odczuwać pewne odprężenie w Zachodniej Europie. Wychożąc we Frankfurcie "VWD" wskazuje na to, że opublikowane listy towarów, objętych embargo mają na celu jedynie ochronę interesów amerykańskich i stanowią zamach na suwerenne prawa narodów, które żyją w innych warunkach niż Stany Zjednoczone AP. Stany Zjednoczone AP. chcą jednak postawić kraje Zachodniej Europy wobec faktu dokonanego, grożąc im sankcjami gospodarczymi. "VWD" stwierdza dalej, że Niemcy Zachodnie są jedynym krajem, który wykonuje konsekwentnie wszystkie narzucone mu zobowiązania. Jakkolwiek inne kraje zachodnio-europejskie nie są wcale skłonne odciąć się zupełnie od Europy Wschodniej, "rząd" w Bonn staje się "bardziej katolicki" niż anglo-amerykańscy okupanci, czyniąc jaknajdalej idące wysiłki, aby storpedować wszelkie próby nawiązania handlu ze Wschodem.

Jak stwierdza "VWD", jest rzeczą zdumiewającą oraz przemawiającą za koniecznością unormowania wymiany towarowej ze Związkiem Radzieckim i krajami Demokracji Ludowej, że handel z tymi krajami prowadzony jest mimo wszystko w dość znacznym zakresie.

W obliczu zachwianego eksportu i rosnącego deficytu dolarowego Niemiec Zachodnich, należy zadać pytanie, dlaczego inne kraje, jak n.p. Wielka Brytania i Francja dążą do rozszerzenia swego handlu z krajami demokratycznymi, dla Niemiec Zachodnich zaś problem ten staje się niemożliwy do rozwiązania. Niemcy Zachodnie muszą jednak poczynić w tym kierunku jakieś zdecydowane kroki, szczególnie w obliczu faktu, że na początku 1952 r. rozpoczną negocjowanie umów handlowych z krajami demokratycznymi, jak Polska, Czechosłowacja i Węgry.

Podobne zaniepokojenie wywołuje w Niemczech Zachodnich negatywne stanowisko "rządu" w Bonn, w sprawie unormowania handlu wewnątrz niemieckiego. W związku z tym stwierdza "VWD" że było rzeczą niecelową ze strony "władz" w Bonn wstrzymać handel międzystrefowy aż do chwili zawarcia nowej umowy komunikacyjnej dla Zachodniego Berlina. Jeśli z jednej strony wskazuje się na to, że przerwanie handlu międzystrefowego jest bardzo niekorzystne dla Zachodniego Berlina, to z drugiej strony podkreśla się słusznie, że ten stan rzeczy bynajmniej nie wstrzymuje odbudowy gospodarczej Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Niemiecka Republika Demokratyczna - stwierdza dalej gazeta - wyraża ciągle gotowość współpracy przy unormowaniu wewnątrz niemieckich stosunków handlowych oraz rozszerza bez przerwy swoją wymianę towarową z szeregiem innych krajów.

Na zakończenie, "VWD" wyraża życzenie całej gospodarki zachodnio-niemieckiej oraz całego narodu niemieckiego kiedy pisze, że skierowanie handlu na kraje demokratyczne, szczególnie zaś unormowanie stosunków z Niemiecką Republiką Demokratyczną wydaje się rzeczą nieuniknioną.

Przemysł i ceny

Wartość produkcji zachodnio-niemieckiego przemysłu wyniosła w roku 1951 - 110 mld DM, co oznacza w porównaniu z 1950 r. wzrost o 38%. W tym samym okresie wskaźnik cen przemysłowych uległ dalszej zmianie. Największy wzrost cen wykazały: żelazo, stal, drzewo, bawełna, przędza konowa. Na wzrost drożyzny wpływa również wzrost cen węgla, frachtów i.t.p.

Wskaźnik cen artykułów przemysłowych/r.1949=100/

1 9 5 1

	październik	listopad
ogólny	120	123
surowce	129	132
dobry inwestycyjny	106	106
artykuły konsumpcyjne	119	120

S Z W A J C A R I A

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

W uzupełnieniu danych, zamieszczonych w numerze 4/39 WHZ odnośnie do kształtowania się szwajcarskiego bilansu handlowego podajemy cyfry za pierwsze 11 miesięcy 1951 r.

	Import	Eksport	Saldo
	/ w mln.fr.szw./		
styczeń-czerwiec	3139,6	2244,8	- 894,8
lipiec	465,3	390,4	- 74,9
sierpień	441,4	348,2	- 93,2
wrzesień	420,8	426,0	+ 5,2
październik	488,3	434,0	- 54,3
listopad	491,0	410,9	- 72,0

Dane za grudzień wykazują zmniejszenie importu do 469 mln. fr./513,7 mln.fr./ oraz zwiększenie eksportu do 428 mln.fr./445,1 mln.fr./.. Dane w nawiasach odpowiadają analogicznemu okresowi 1950 r./.

Zmniejszenie się importu w grudniu stoi w przeciwieństwie do kształtowania się importu w ciągu całego 1951 r. Cyfra ta jest również niższa od danych za grudzień 1950 r. Szczególnie zmniejszył się pod względem wartości przywóz pszenicy, roślin oleistych, surowej kawy i wełny czesankowej. Biorąc ogólnie, w porównaniu z listopadem, import szwajcarski, zarówno pod względem wartości jak również ilości spadł o 5%.

Spadek ten obejmuje przede wszystkim artykuły spożywcze i surowce, jęczmień pastewny, rośliny oleiste, węgiel i benzynę. Na odcinku fabrykatów zaznacza się spadek importu samochodów.

W tym samym okresie czasu zanotowano wyżkę importu takich artykułów jak: kukurydza, cukier, kryształ, produkty browarniane, surowe warzywa, piryty, blacha żelazna, materiały kolejowe / szyny i podkłady/. Większe były również w grudniu zakupy maszyn, produktów pogazowych dla wyrobu barwników, ubrań wełnianych i farb.

Zmniejszenie się eksportu pod względem wartości dotyczy przede wszystkim wyrobów przemysłu chemiczno-farmaceutycznego i obejmuje barwniki anilinowe i indygo, wyroby perfumeryjne oraz farmaceutyki. W zakresie materiałów włókienniczych uległ zmniejszeniu w grudniu w porównaniu z listopadem eksport tkanin bawełnianych, tkanin wełnianych, przędzy ze sztucznego jedwabiu i wełny drzewnej, nastąpił natomiast nieznaczny wzrost eksportu przędzy bawełnianej i surowej czesanki. Zwiększył się również eksport artykułów dzianych, maszyn i wytworów przemysłu hutniczego. Jeśli chodzi o dział artykułów spożywczych, to szczególnie wzrósł w grudniu eksport czekolady i sera, zmalał natomiast eksport mleka skondensowanego.

Ceny handlu zagranicznego

Wskaźnik cen importowych /1938=100/ wykazał w porównaniu z listopadem wzrost do 250 /218/ punktów, przyczem wskaźnik cen artykułów żywnościowych wynosił 292 /270/, surowców 263/219/, wyrobów gotowych 210 /184/. Wskaźnik cen eksportowych w porównaniu z listopadem wykazał wzrost z 265 na 267 /239/. Decydujące znaczenie miały tu surowce, których wskaźnik wyniósł 236 /204/, artykułów spożywczych 223/ 224/, towarów zaś gotowych 276/ 246/.

S Z W E C J A

Sytuacja gospodarsza

Handel zagraniczny

W uzupełnieniu danych, które uprzednio zamieściliśmy o obrotach handlu zagranicznego Szwecji w listopadzie, podajemy następujące dane:

w ciągu 11 miesięcy 1951 r. import szwedzki osiągnął wartość 8.517,8 mln skr., eksport zaś 8.246,7 mln.skr. W analogicznym okresie 1950 r. cyfry te wynosiły odpowiednio 5.502,6 mln. skr. i 5.084 mln skr. Nadwyżka importu wyniosła więc w ciągu pierwszych 11 miesięcy 1951 r. 271 mln. skr. wobec 418,1 mln.skr. w tym samym okresie 1950 r.

Import obejmował dostawy z krajów dolarowych, wartości 1.100 mln. skr. Wobec faktu, iż z jednej strony szwedzkie dostawy celulozy i papieru do Stanów Zjednoczonych maleją, /np. udział wyrobów drzewnych uszlachetnionych w ogólnym eksporcie szwedzkim do Stanów Zjednoczonych AP. spadł w r. ub. z 54% na 49% /, z drugiej strony zaś zapotrzebowanie Szwecji na amerykański węgiel, metale, chemikalia, bawełnę i. t. d., wzrasta; import dolarowy ma być w r. 1952 znacznie ograniczony.

Ogólnie biorąc, szwedzki eksport do krajów dolarowych w 1951 r. nie kształtował się bynajmniej niepomysłnie, Szwecja eksportowała w pierwszych trzech kwartałach 1951 do Stanów Zjednoczonych za 383/228/ mln koron i do Meksyku za 37 /22/ mln koron.

Jednocześnie jednak szwedzki import z krajów dolarowych w tym okresie w dalszym ciągu wzrósł, tak n.p.: ze Stanów Zjednoczonych na 636 /389/ mln, z Meksyku na 49/11/ mln i z Wenezueli na 69 /30/ mln koron. Ponieważ szwedzkie zapotrzebowanie na amerykańskie surowce stale wzrasta, Szwecja uważa za swoje najważniejsze zadanie w nowym roku ożywienie eksportu do krajów dolarowych. Przedsiębiorstwa, które w tym kierunku pracować będą skutecznie, uprzywilejowane będą przy udzielaniu zezwoleń budowlanych i przy imporcie maszyn. Prawdopodobnie również opłaty pobierane przy eksporcie wyrobów drzewnych nie będą w tych wypadkach podwyższane, gdy związane to będzie ze wzmożeniem lub zabezpieczeniem wywozu do krajów o twardej walucie.

C e n y

Ogólny wskaźnik cen detalicznych w Szwecji podniósł się z 215,7 w październiku do 216,7 w listopadzie 1951 r. wobec 213,3 w sierpniu. Wzrost wskaźnika cen różnych artykułów przedstawiał się następująco:

	Październik		Listopad	
	<u>1950</u>	<u>1951</u>	<u>1950</u>	<u>1951</u>
wskaźnik ogólny	178	215,7	179	216,7
artykuły spożywcze	181	221,6	193	223,3
opał i światło	193	266,5	195	267,8
odzież	205	260,5	206	261,1
inne towary i usługi	195	234,2	196	235,2

Według najnowszych danych, z dniem 14 stycznia bieżącego roku podwyższono w Szwecji ponownie ceny na szereg artykułów rolniczych m. inn. na mleko, ser i jaja. W najbliższej przyszłości ma podrożeć również mięso.

Wzrost cen wymienionych towarów waha się w granicach od 2 do 10%.

Stały wzrost cen, zarówno hurtowych, o czym pisaliśmy w naszym poprzednim numerze /por. WHZ 4/39/, jak i deta-

licznych wiąże się ściśle z problemem płac oraz wzrastającej presji inflacyjnej.

I n f l a c j a

Rząd szwedzki wysunął kilka projektów ustaw, mających na celu zwalczanie inflacji.

Niedawno parlament szwedzki zatwierdził po długotrwałej i przewlekłej dyskusji dwunastoprocentowy podatek od inwestycji oraz przymusowe wpłacanie na konta zablokowane 25% wpływów ze sprzedaży drewna. Posunięcia te oczywiście poszły nie w smak kapitalistom i wywołały wśród nich żywe poruszenie. Obecnie rząd szwedzki zamierza obciążyć zyski, płynące z nadzwyczajnej koniunktury w niektórych gałęziach przemysłu. Obciążenie to ma obowiązywać wstecz za 1951 rok i dochodzić do 40% zysków nadzwyczajnych. Innym wreszcie projektem rządowym jest obciążenie eksportu specjalnym podatkiem.

Administracja szwedzka zamierza tą drogą zdobyć potrzebne fundusze na subwencjonowanie artykułów żywnościowych. Zagadnienie to wiąże się z ruchomą skalą płac. Na skutek inflacyjnego wzrostu cen podniósł się wskaźnik kosztów utrzymania do tego stopnia, że uprawnia robotników do wysunięcia żądań daleko idących podwyżek płac. Jeżeli administracji szwedzkiej uda się zdobyć fundusze na subwencjonowanie artykułów żywnościowych, wówczas istnieje możliwość złagodzenia żądań podwyżek. Rząd szwedzki obawia się, że po ewentualnych podwyżkach ceny wzrosną jeszcze bardziej. Mnożące się wypadki, w których, przy pomocy oszukańczych manewrów, obniża świadomie wysokość wskaźnika kosztów utrzymania, względnie unyma ręce od zatargów o płace zalecając kapitalistom i organizacjom związkowym polubowne załatwienie sprawy we własnym zakresie.

Z oświadczeń szwedzkiego ministra finansów wynika, że silne powiększenie obciążeń podatkowych zwiększy wpływy rządowe do tego stopnia, iż w bieżącym roku finansowym 1951/52 należy liczyć się nawet z nadwyżką budżetową. Wpływy podatkowe w bieżącym roku finansowym mają zwiększyć się o 1.420 mln. koron do 7.826 mln. kr. Podatki w Szwecji wzrosły tak silnie, że - jak sygnalizuje "Neue Zürcher Zeitung" - w Szwecji obserwuje się "upadek moralności podatkowej". Rząd szwedzki w poszukiwaniu pieniędzy zamierza jeszcze zwiększyć obciążenie zarówno pośrednie jak i bezpośrednie.

Z dotychczasowych publikacji wynika, że w 1951/52 r. wpływy z podatku dochodowego i majątkowego wzrosną do 4.300 mln. koron/ w porównaniu z 2.594 mln. koron poprzednio/, a wpływy z tytułu innych obciążeń do 3.526 mln. koron /wobec 3.227 mln. koron poprzednio/.

T R I E S T

Obroty portowe

Ostateczne dane odnośnie do obrotów za r.1951 nie są jeszcze kompletnie znane.

Na korzystne jednak ukształtowanie się bilansu ruchu towarowego wskazują cyfry, za 11 miesięcy 1951r.

Całkowite obroty towarowe w tym okresie wyniosły 3,45 mln t. wobec 3,15 mln.t. w analogicznym okresie 1950 oraz 2,94 mln t. w r.1938.

W I E L K A B R Y T A N I A

Sytuacja gospodarczaHandel zagraniczny

W uzupełnieniu informacji dotyczących obrotów handlu zagranicznego Wielkiej Brytanii za 1951 r./por.WHZ Nr.4/39/ podajemy następujące dane: deficyt handlu zagranicznego w 1951 r. wyniósł £ 1.200 mln, co w porównaniu z r.1950 oznacza trzykrotny wzrost. Wartość importu wyniosła w r. 1951 £ 3.919 mln. Wobec £ 2.608 mln. w r.1950. Eksport wyniósł odpowiednio £ 2.580 mln i £ 2.171 mln, zaś reeksport £ 127 mln i £ 85 mln. Jakkolwiek wzrost deficytu przypisywany jest w głównej mierze wzrostowi cen towarów importowanych, należy dodać, że zwiększył się on pod względem wartości o 50% zaś pod względem ilości o 15%. W tym samym okresie eksport wzrósł wartościowo o 19%, ilościowo zaś o 3%. Kroki przewidziane przez nowy rząd konserwatywny, mając na celu ograniczenie importu w listopadzie i grudniu 1951 r., nie odniosły w praktyce żadnego skutku. Brytyjskie koła rządowe mają nadzieję jednak, że te restrykcje importowe staną się mimo wszystko skuteczne w I kwartale 1952 i zredukują znacznie deficyt bilansu handlu zagranicznego. Przewiduje się również przytem, że brytyjscy partnerzy handlowi, zastosują wobec powyższego pewne kroki odwetowe. Jest to rzeczą charakterystyczną, że eksport brytyjskich towarów spadł w grudniu silniej w porównaniu z listopadem /z £ 244 mln. na £ 201 mln/ niż import /z £ 329 mln. na £ 314 mln./. W związku z ogólną sytuacją gospodarczą, podobnie jak w szeregu innych krajów zachodnio-europejskich, również i w Wielkiej Brytanii odzywają się głosy za wznowieniem handlu z Europą Wschodnią. Były podsekretarz stanu w brytyjskim labourzystowskim rządzie Bottomely podkreślił, w związku z wyjazdem Churchilla do Stanów Zjednoczonych, wagę stosunków handlowych W. Brytanii ze Związkiem Radzieckim. Zauważył on przytem, iż W. Brytania importowała w roku ubiegłym ze Związku Radzieckiego 1 mln. ton zboża i 128.000 ton kopalniaków i oświadczył, że nie zważając na wszelkie względy strategiczne dobrobyt

obu krajów zależny jest od ożywionej wymiany towarowej.

Analizując z kolei sytuację brytyjskiego przemysłu rzuca się, między innymi w oczy fakt konkurencji japońskiej i zachodnio-niemieckiej, która staje się z dnia na dzień groźniejsza dla gospodarki brytyjskiej. Ostatni numer wydawanego przez Izbę Handlową w Manchesterze miesięcznika "Monthly Record" zawiera ostrzeżenie odnośnie do poważnej sytuacji grożącej przemysłowi bawełnianemu w Lancashire w wyniku konkurencji japońskiej, która w krótkim czasie spowodować może zaburzenia i dyslokację przemysłu. Artykuł stwierdza, że podczas gdy w okresie dużego zapotrzebowania Lancashire koncentrowało się na nadszyciu popytowi zarówno wewnętrznemu jak i na eksport, Japonia ogromnie rozbudowała produkcję i stała się groźnym konkurentem. Obecna jej roczna produkcja wyrobów bawełnianych przewyższa brytyjską o miliony jardów.

By walczyć z tą konkurencją - powiada artykuł - przemysł brytyjski musi przede wszystkim bezwzględnie zdać sobie sprawę z ważności zagadnienia i zmobilizować wszelkie siły. Należy bez straty czasu przystąpić do negocjacji z Japonią, celem zapewnienia honorowania przez nią ogólnie przyjętych na świecie metod produkcji i sprzedaży. Ponadto artykuł wysuwa argument, że Wielka Brytania miała większe trudności z uzyskaniem surowców niż niektórzy jej konkurenci i że wobec tego ma prawo oczekiwać, by te rynki, na których zakupiła znaczne ilości surowców i żywności przyjęły większą proporcję jej wyrobów przemysłowych.

Inne pismo brytyjskie "Financial Times", zamieściło na swych łamach artykuł na temat nieuniknionej już w bliskiej przyszłości walki konkurencyjnej na rynkach eksportowych pomiędzy Wielką Brytanią i Niemcami Zachodnimi. Artykuł ten jest niezmiernie charakterystyczny i dlatego podajemy go prawie in extenso: "Rozwój gospodarczy Niemiec Zachodnich musi być dla Wielkiej Brytanii jednocześnie źródłem trosk i zadowolenia. Na nic się bowiem nie przyda ukrywanie faktu, że te nowe "kadirubowe" Niemcy Zachodnie, "rozdzielone" ze swymi rolniczymi okręgami, są jeszcze poważniejszym konkurentem dla handlu zagranicznego W. Brytanii, niż były Niemcy przedwojenne. Aby żyć, zarówno W. Brytania jak i Niemcy muszą teraz wywozić znacznie większe ilości towarów niż przed wojną. Ponadto te nowe Niemcy są poważnie skrepowane w sprzedaży wyrobów przemysłowych do krajów Europy Wschodniej, które były przed wojną ich najpoważniejszymi odbiorcami. Tymbardziej więc jest słuszne twierdzenie, że Niemcy Zachodnie w poszukiwaniu nowych rynków w krajach zamorskich będą Anglikom deptać po piętach.

Dotychczasowe skutki odradzania się przemysłu zachodnio-niemieckiego neutralizowane były - jeżeli chodzi o brytyjski eksport - przez niezwykle warunki wymiany światowej w 1950 r. Faktycznie bowiem, dopiero w ciągu r. 1951 eksport zachodnio-niemiecki odzyskał w pewnym stopniu swój przedwojenny rozmach. Przez większą część tego okresu

wszyscy mogli się czuć mniej lub więcej pewni ze względu na to, że "boom" zbrojeniowy zapewniał popyt na wyroby przemysłowe.

Nie można oczekiwać, że w przyszłości rewalizacja ta będzie nadal tak łagodna, jak dotychczas. Źródłem obaw jest fakt, że przed wojną wywóz Wielkiej Brytanii stanowił 9% całego eksportu światowego, a wywóz Niemiec - 8%. Aby teraz obydwie te kraje mogły zapłacić za niezbędne zakupy zagranicą, muszą zwiększyć swój eksport o $\frac{2}{3}$, lub jeszcze nawet więcej; wachlarz towarów eksportowych obydwu krajów obejmuje nadal identyczne typy towarów, co może dać powód do poważnego zatargu. Zatarg ten nie powstanie, jeżeli ogólne rozmiary handlu międzynarodowego pozostaną nadal na wysokim poziomie. Większe niż przed wojną potrzeby importowe Niemiec Zachodnich są źródłami dochodnymi okazji handlowych, a również i powstawania trudności. Byłoby szaleństwem twierdzić, że nie istnieje żadne możliwe niebezpieczeństwo dla brytyjskich interesów. Istnieje ponadto szereg punktów, które wywołają tarcia, gdy przyjdzie do szczegółowego obliczania udziału Niemiec Zachodnich w kosztach finansowania zbrojeń zachodnich. Prawdą jest, że gdyby wydatki Niemiec na zbrojenia zostały znacznie powiększone, to nie mogłyby one utrzymać dotychczasowej stopy inwestycji krajowych, ani też systemu niekontrolowanej gospodarki oraz eksportu na wielką skalę. Zachodnio-niemiecki problem budowy domów mieszkalnych oraz odbudowa floty handlowej finansowane są przez rząd zachodnio-niemiecki przy pomocy manipulowania wpływami i ulgami podatkowymi. W ostatecznym rezultacie wpływy te są zmniejszone. W celu pokrycia obciążeń dodatkowych na obronę możnaby zwiększyć wpływy podatkowe jedynie kosztem rezygnacji z podanych zamierzeń gospodarczej. Wielka Brytania, która dźwiga większy ciężar podatkowy niż Niemcy Zachodnie domagać się będzie tej rezygnacji wraz z innymi aliantami zachodnimi. Właśnie w tym punkcie nowej fazy stosunków pomiędzy Wielką Brytanią i Niemcami Zachodnimi muszą najpierw powstać tarcia".

Europejska Unia Płatnicza

Brytyjskie Ministerstwo Skarbu donosi, że Wielka Brytania dokonała dalszej wpłaty do Europejskiej Unii Płatniczej w kwocie £ 26,85 mln. w złocie. Suma ta została przekazana jako częściowe pokrycie deficytu W. Brytanii wobec Europejskiej Unii Płatniczej, wynoszącej w grudniu £ 53,49 mln.

Do chwili obecnej wpłaciła W. Brytania na rzecz Europejskiej Unii Płatniczej kwotę £ 61,77 mln. w złocie.

W Ł O C H Y

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Według włoskiego dziennika "Il Paese" ostateczny bilans włoskiego handlu zagranicznego za rok 1951 wykaże zapewne deficyt, wynoszący ponad 300 mld lirów t.j. dwa razy więcej aniżeli deficyt 1950 r. Już w pierwszych 9-ciu miesiącach ub. roku deficyt osiągnął poziom rekordowy w wysokości 225 mld lirów. Ten ujemny bilans - oświadcza "Il Paese" - spowodowany został głównie handlem z obszarem dolarowym, eksport włoski do tych krajów był bowiem mniejszy aniżeli import.

Produkcja przemysłowa

Włoska produkcja przemysłowa zwiększyła się w roku 1951 o 14%. Globalna produkcja jednak nie wykazała podobnego wzrostu ze względu na stosunkowo nieznaczne postępy produkcji rolniczej. Należy tu dodać, że 50% robotników włoskich, zatrudnionych jest w rolnictwie. Wzrost produkcji w różnych sektorach przemysłowych jest bardzo nierównomierny.

Przemysły chemiczny i hutniczy, które są oficjalnie znane jako przemysły zbrojeniowe, wykazały wzrost produkcji o 39,2% i 27,6%. Przemysł samochodowy oraz przemysł maszyn biurowych wykazał wzrost produkcji o 30%, jeśli chodzi natomiast o przemysły dóbr konsumcyjnych, tu wydajność ich kształtowała się niżej przeciętnej. Charakterystyczne jest tu położenie przemysłu włókienniczego, który zatrudnia 20 % robotników zatrudnionych w przemyśle i produkuje 17% wartości całej produkcji krajowej.

Mimo pomyślnej koniunktury eksportowej/40% przędzy bawełnianej i wyrobów gotowych zostało wyeksportowanych/przeciętny poziom produkcji nie został tu osiągnięty.

Ze względu na wzrastającą produkcję zbrojeniową, kładzie się we Włoszech szczególny nacisk na eksploatację siły wodnej i gazu matanowego. W r. 1951 Włochy wyprodukowały o 20% więcej energii elektrycznej niż w 1950 r. i tym samym mogły zredukować swe dotychczasowe zapotrzebowanie na węgiel z 12 do 13 mln t. na 9 mln t. Produkcja stali surowej osiągnęła wysokość 3 mln t.

Rozszerzanie produkcji zbrojeniowej nie wpływa jednak bynajmniej na zmniejszanie się chronicznego bezrobocia. Według ostatnich oficjalnych danych, liczba bezrobotnych we Włoszech wynosiła 1,9 mln. Cyfra ta nie zawiera wielkiej liczby pracowników sezonowych wzgl. tych, którzy nie pracują w pełnym wymiarze godzin. Wśród ogółu bezrobotnych 500.000 stanowią wybitni fachowcy, którzy nie mogą

znaleźć zatrudnienia w stale zmniejszającej się produkcji pokojowej.

Kapitałiści amerykańscy zagraniają w swoje ręce przemysł Włoch

Niedawno opublikowany został tekst umowy włosko-amerykańskiej dotyczącej inwestycji kapitału amerykańskiego we Włoszech. Umowę tę podpisał włoski minister budżetu Pella w czasie swego pobytu w Waszyngtonie.

W ramach tej umowy rząd włoski otwiera szeroko drzwi kapitałowi amerykańskiemu, udzielając mu specjalnych ulg w dziedzinie opodatkowania, opłat celnych i taryf transportowych. Poza tym kapitałowi amerykańskiemu zapewnia się ogromne przywileje w formie zobowiązania się rządu włoskiego, że nie będzie on ingerować pod żadnym pozorem /ani w drodze kontroli ani w inny sposób/ w sprawy przedsiębiorstw utworzonych przez kapitalistów amerykańskich albo przez nich nabytych. Zobowiązanie to dotyczy również przedsiębiorstw nawet nie należących całkowicie do Amerykanów, o ile są tam amerykańskie inwestycje kapitałowe, fundusze lub urządzenia.

Zyski otrzymywane od tych inwestycji kapitałowych Amerykanie mogą wywozić w twardej walucie bez żadnych ograniczeń do USA, nie będąc zobowiązanymi do ponownego angażowania ich w przedsiębiorstwach włoskich.

Przeciwko planowi Schumana

W przededniu dyskusji nad projektem ustawy dotyczącej ratyfikacji planu Schumana przez parlament włoski, cały przemysł włoski, a w szczególności ciężki przemysł wystąpił z całym szeregiem zarzutów i zastrzeżeń przeciwko tworzeniu tej t.zw. "europejskiej wspólnoty węgla i stali". Zarzuty te stwarzają wrażenie, że zainteresowane włoskie koła przemysłowe najchętniej widziałyby niedojście do skutku planu Schumana. Krytyka włoskich przemysłowców skierowana jest nie tyle przeciwko samemu planowi Schumana - jak to stwierdził przewodniczący związku przemysłowców dr Costa - lecz przeciwko wątpliwemu udziałowi Włoch w rozdziale surowców. Główne obawy budzi we Włoszech 50-letni okres trwania planu oraz brak możliwości jednostronnego wypowiedzenia układu.

Przedmiotem krytyki są również kompetencje "Dyrektoriatu Planu", który nie uwzględniałby w dostatecznej mierze interesów włoskiego przemysłu. Włoscy przemysłowcy zgadzają się w zasadzie, z jednej strony na utworzenie jednolitego rynku dla zbytu swych towarów oraz wspólnej bazy surowcowej, z drugiej strony jednak zdają sobie sprawę, że konkurencyjność przemysłu włoskiego jest zbyt słaba, aby mógł on uczestniczyć w tej "wspólnocie europejskiej" jako równorzędny partner. Chodzi tu przede wszystkim o dostawy

algierskich rud, które Włochy dotychczas na próżno starały się włączyć do pool'u Schumanowskiego, jak również o złom, niezbędny dla włoskiego przemysłu stalowego.

Zastrzeżenia przeciwników planu Schumana odnoszą się szczególnie do artykułów 65 i 66 układu, które mają na celu zlikwidowanie podwójnych cen, oraz wszelkich prób stosowania dumpingu. Sformułowanie tych artykułów nie eliminuje bowiem w zupełności tych wszystkich nieprzewidzianych następstw mniej lub więcej zakamuflowanego systemu podwójnych cen, jak to było praktykowane w ub. roku przez Niemcy Zachodnie. Plan Schumana wyznacza Włochom, do chwili zatwierdzenia przez nie programu modernizacji kopalń, dwuletni termin stosowania określonych cen, jak również określa stopień intensyfikacji włoskich wysiłków produkcyjnych. Podobne przejściowe układy przewidują utrzymanie na tym samym poziomie w ciągu 5-ciu lat włoskich cen importowych koksu. Zalecenie to, bynajmniej jednak nie likwiduje pesymistycznego nastroju włoskiego przemysłu koksowniczego, co do perspektyw przyszłej walki konkurencyjnej.

Omawiając te argumenty włoskie, "Neue Zürcher Zeitung" pisze, że "rosnący włoski opór odnośnie do wprowadzenia w życie planu Schumana, opiera się na obawach przed niepełną liberalizacją sektora surowcowego; co odbije się na Włoszech w takim stopniu, iż nie będą one mogły zapobiec tworzeniu się monopolu sprzedaży przez głównych producentów / t.j. Niemiec Zachodnich i Francji - "WHZ" / jak również wyeliminowaniu ich szkodliwego wpływu na interesy konsumentów.

Lamowskie kraje kapitalistyczne

ARGENTYNA

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Według oficjalnych danych o handlu zagranicznym Argentyny, w trzecim kwartale ubiegłego roku ujemne saldo handlowe tego kraju uległo dalszemu pogorszeniu. Podczas gdy w pierwszym kwartale 1951 r. ujemne saldo handlowe wynosiło się cyfrą 27,5 mln. peso, to w drugim kwartale wzrosło ono do 185,2 mln. peso, a w trzecim kwartale osiągnęło aż 1.541,1 mln. peso.

Ogółem w okresie 9-ciu miesięcy ub.r. ujemne saldo handlowe wyniosło 1.753,8 mln. peso wobec nadwyżki eksportu w wysokości 310,4 mln. peso w analogicznym okresie 1950 r. W okresie tym eksport pod względem wielkości był o 22% mniejszy w porównaniu z odpowiednim okresem 1950 r. Podczas gdy wartościowe eksport wzrósł z 3.805,9 mln. peso w ciągu 9-ciu miesięcy 1950 r. do 5.423,1 mln. peso w ciągu 9-ciu miesięcy 1951 r. do 5.423,1 mln. peso w tychże miesiącach 1951 r., to import z 3.495,5 mln. aż do 7.176,9 mln. peso.

F i n a n s e

Odpiływ zagranicznych rezerw walutowych osłabł w ciągu 2 ostatnich miesięcy ubiegłego roku, nie mniej jednak utrzymuje się nadal na poziomie niebezpiecznym dla gospodarki argentyńskiej. Według ostatnich obliczeń z połowy grudnia, w okresie około 4-ech tygodni odpiływy złota i walut zagranicznych z Banku Centralnego wynosiły około 700 mln. peso w skali rocznej w porównaniu z około 3.000 mln. peso w okresie czerwiec-październik tegoż roku. Ogółem, Bank Centralny od końca maja 1951 r. do czasu ostatniego obliczenia utracił złota i awoirów zagranicznych wartości prawie 1.000 mln. peso, co stanowi 4-tą część jego zapasów. Poraz pierwszy od początkowych miesięcy 1950 r. posiadane rezerwy spadły niżej poziomu 3.000 mln. peso. Ten spadek w drugiej połowie ubiegłego roku jest tym bardziej niepokojący dla Argentyny, gdy weźmie się pod uwagę, że w analogicznym okresie 1950 r. miał miejsce wzrost w wysokości około 500 mln. peso.

Największy odpiływ zaznaczył się w posiadanych walutach obcych. Awoiry zagraniczne, gwarantowane złotem,

spadły z około 600 mln. peso do mniej niż 200 mln. peso, a inne avoiry z około 2.500 peso do 2.000 mln. peso. Rezerwy walutowe Argentyny składają się głównie z funtów szterlingów. Wynika stąd, że osiągnięto w szerokim stopniu do posiadanych w Londynie rezerw, celem zlikwidowania ujemnego salda handlowego z krajami strefy szterlingowej.

Celem złagodzenia powstałej sytuacji, rząd argentyński zastosował umiarkowane ograniczenia importowe i powołał specjalną komisję dla zbadania problemu inflacji. Jednak wydaje się nieuniknionym, że dla przywrócenia równowagi gospodarczej rząd będzie musiał zastosować bardziej drastyczne środki, zwłaszcza, że przewiduje się słabe zbiory w bieżącym okresie żniwnym.

A U S T R A L I A

Gospodarka w 1951 roku

W pierwszym półroczu 1951 r. australijska gospodarka charakteryzowała się bardzo poważną zwyżką cen najważniejszego australijskiego artykułu eksportowego - wełny, której od lipca 1950 r. do czerwca 1951 r. wyprodukowano ponad 3,5 mln. bel, za którą otrzymano £.A. 637 mln. w porównaniu z £.A. 286 mln. w analogicznym okresie r. 1949/50. W związku z tym nastąpił wzrost popytu na towary. Ponieważ globalna produkcja krajowa nie mogła sprostać popytowi, nastąpił wzrost cen wszystkich towarów. Zwyżka cen spowodowała wzrost płac zarobkowych. Jakkolwiek cena wełny ze swego maksymalnego poziomu w marcu 1951 r. spadła następnie o około 50%, Australia stanęła w obliczu wzrastającego niebezpieczeństwa inflacji. Z tego powodu rząd był zmuszony do zastosowania w październiku 1951 r. niepopularnych środków zaradczych jak np. podwyższenie o 10% podatków obrotowych aż o 2/3. Równocześnie we wszystkich prawie wypadkach uległy ograniczeniu kredyty dla australijskiej gospodarki i przemysłu. Szereg fabryk włókienniczych zostało unieruchomionych z powodu braku zamówień i kredytów.

Następstwa polityki popierania importu dały się odczuć w sposób nieoczekiwany. Gdy avoiry australijskie w Londynie w czerwcu były uważane za zbyt wysokie i powszechnie propagowano ich obniżkę, w ostatnich miesiącach tak się one zmniejszyły, że obecnie istnieje niebezpieczeństwo nadmiernego ich spadku.

W celu zapobieżenia spadkowi avoirów rząd australijski zajmuje się obecnie kwestią licencji importowych, które mogą być udzielone tylko na towary pierwszej potrzeby, jakkolwiek przed kilkoma miesiącami rząd import popierał.

Obniżka wpływów ze sprzedaży wełny, wydatki na zbrojenia, dalsza polityka imigracyjna łącznie z ograniczeniami

kredytowymi i importowymi pociągną za sobą w roku 1952 cały szereg problemów trudnych do rozwiązania.

Wiele będzie zależało od stosunków Australii z innymi krajami strefy szterlingowej i Brytyjską Wspólnotą Narodów, w pierwszym rzędzie z Wielką Brytanią, z którą Australia jest ściśle związana pod względem finansowym. Spadek rezerw złota i zasobów dolarowych Wielkiej Brytanii wywra wpływ na każdego członka strefy szterlingowej.

W związku z powyższą sytuacją coraz częściej podnoszą się głosy burżuazyjnych ekonomistów, domagające się ścisłego związania Australii z U.S.A. Znany profesor Copland, rektor Australijskiego Uniwersytetu perownie wypowiedział się za ścisłym nawiązaniem stosunków między Australią a obszarem dolarowym. Znajduje on poparcie u wpływowych australijskich kół gospodarczych, które podobnie jak on są zdania, że brytyjskie preferencje imperialne straciły już swoje znaczenie.

B R A Z Y L I A

Przenikanie kapitału amerykańskiego

Ostatnio prasa amerykańska poświęca coraz więcej uwagi Brazylii, podkreślając jej znaczenie wielkiego rezerwuaru surowców strategicznych i dogodnego terenu dla wkładów kapitałowych. Pismo "Business Week" opublikowało w końcu grudnia ubiegłego roku przegląd, w którym stwierdziło możliwość uzyskania dodatkowych zysków od wkładów kapitałowych w Brazylii. Według cytowanego pisma, amerykańskie kapitały ulokowane na terenie brazylijskim, wynoszące już około \$ 600 mln., przynoszą obecnie "dobre zyski amerykańskim kapitalistom". Podając, że w ciągu ostatnich kilku miesięcy wielkie amerykańskie towarzystwa zwiększyły lub zamierzały zwiększyć swe wkłady kapitałowe w Brazylii, gazeta wymienia następujące przykłady: "American and Foreign Power Company" zamierza rozszerzyć sieć swoich brazylijskich filii, co pociągnie nakłady w wysokości \$ 125 mln; "Ford Motor Co." wydała \$ 10 mln na budowę nowej fabryki. "General Electric Company" zamierza wydatkować \$ 12 mln. "Reynolds Metal Co" wysyła grupę inżynierów, celem zbadania możliwości zbudowania fabryki aluminium, co będzie kosztowało wiele milionów dolarów. Wiele innych amerykańskich koncernów jak "General Motors Co" i "Dupont de Nemour and Co" zamierzają również rozbudować swoje, i tak już wielkie, przedsiębiorstwa. W Rio de Janeiro założony został Międzyamerykański Bank dla Finansowania i Wkładów Kapitałowych", mający na celu penetrację kapitałów amerykańskich w gospodarkę Brazylii. Głównymi akcjonariuszami banku są bank Rockefellera, "Chase National Bank" i "International Basic Economic Corporation". "Business Week" tłumaczy w sposób następujący przyczyny wzmożonej penetracji kapitału amerykańskiego: "Brazylia stanowi szeroki rynek dla zagranicznych inte-

resów. W 1950 r. amerykańscy inwestorzy wywieźli z tego kraju okragłą sumę \$ 75 mln. w formie dochodów i kapitału, włożyli zaś w różne operacje na terenie brazylijskim \$ 35 mln. Według obliczeń Banku Brazylijskiego, amerykański kapitał, zarówno początkowy jak i ponownie inwestowany, stanowi prawie połowę urzędowo zarejestrowanych wkładów zagranicznych Brazylii, dochodzących obecnie do \$ 1.300 mln. Podczas gdy w 1939 r. wkłady amerykańskie w Brazylii stanowiły tylko 29% ogólnych zagranicznych wkładów kapitałowych, a udziały W. Brytanii wynosiły aż 55%, to obecnie U.S.A. i Kanada uczestniczą w nich w 71%, a wkłady W. Brytanii spadły obecnie do 17%. Gazeta "Christian Science Monitor" stwierdza, że Brazylia stanowi głównie teren wpływów gospodarczych Stanów Zjednoczonych. Korespondent tej gazety, Hollet, pisze, że toczące się w chwili obecnej w Rio de Janeiro rozmowy na tematy zbrojeniowe między Brazylią i Stanami Zjednoczonymi obejmują szeroki zakres zagadnień, włączając w nie 4-ty punkt programu Trumana i pożyczki, problemy zbrojeń i prywatnych wkładów kapitałowych. Hollet podkreśla również wzrost amerykańsko-brazylijskich obrotów handlowych w ciągu pierwszych 9-ciu miesięcy 1951 r. kiedy to import brazylijski z U.S.A. wyraził się rekordową cyfrą \$ 495 mln.

W celu utrzymania ogromnych zysków czerpanych z rynku brazylijskiego, kapitaliści amerykańscy uciekają się do stosowania presji gospodarczej wobec tego kraju.

Jak podaje pismo "Journal of Commerce" amerykańskie towarzystwa działające w Brazylii zakomunikowały Departamentowi Stanu U.S.A., że wprowadzone przez rząd brazylijski w dniu 3 stycznia br. przepisy dewizowe w znacznym stopniu przeszkadzają wywozowi zysków dolarowych od wkładów kapitałowych w Brazylii. W związku z tym Departament Stanu wystosował do rządu brazylijskiego nieoficjalny protest.

W celu uzyskania zmiany nowych przepisów dewizowych w Brazylii, strefy handlowe U.S.A. zamierzają wywrzeć na ten kraj nacisk gospodarczy. Według opinii kół bankowych U.S.A. nowe ograniczenia dewizowe mogą przeszkodzić Brazylii w otrzymaniu pożyczek, obiecanych przez rząd U.S.A., Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju oraz Eksportowo-Importowy Bank U.S.A.

Pod kątem widzenia interesów anglo-saskich w Brazylii, a zwłaszcza interesów amerykańskich koncernów naftowych rząd brazylijski zamierza dokonać "nacionalizacji" przemysłu naftowego.

Jak już podawaliśmy prezydent Vargas przedstawił kongresowi projekt ustawy o powołaniu do życia mieszanego towarzystwa dla wydobywania ropy naftowej - "Petróleo Brasileiro Sociedade Anonima". Początkowy kapitał towarzystwa miałby wynosić 4.000.000.000 cruzeiros i byłby w całości subskrybowany przez rząd. Około 1956 r. miałby on być podniesiony do 10.000.000.000 cruzeiros. Rząd wówczas musiałby posiadać nie mniej niż 51% akcji a resztę

stanowiłyby kapitały prywatne.

Działalność "Petroleo Brasileiro SA", poza wydobyciem ropy naftowej ma objąć jej rafinację, transport, budowę rurociągu Santos - Sao Paulo, budowę rafinerii w Mataripe, w Gubates i innych miejscowościach oraz poszukiwanie złóż ropy naftowej. Do zakresu kontroli projektowanego towarzystwa nie wejdzie handel produktami naftowymi, który, jak wynika z doniesień prasowych, przejdzie do rąk obcych koncernów. Urzędowa kontrola nad działalnością przyszłego towarzystwa należeć będzie do "brazylijskiej rady narodowej do spraw nafty". Prezydent mianować ma 4-ech dyrektorów, a w tej liczbie przewodniczącego, który będzie miał prawo weta przy pobieraniu uchwał przez kierownictwo spółki. Towarzystwo nie będzie płaciło celi od importowanych na swe potrzeby materiałów zagranicznych. W kierownictwie towarzystwa będą mogli pracować w charakterze specjalistów pracownicy państwowi i państwowych urzędów kontroli.

Druga strona medalu, wg. oświadczenia posła Carneiro, wygląda tak, że omawiany projekt ustawy zapewnia dostęp do mieszanej spółki także mieszkającym w Brazylii obcokrajowcom; dyrektorowie Standard Oil Co. i innych amerykańskich trustów będą mogli wchodzić do zarządu towarzystwa. Jak ujawnia pismo "Correio da Manhã", brazylijscy mężowie zaufania koncernu Standard Oil - Romulo de Almeida, Santiago Dantes i Joao Carlos Barreto - opracowali projekt wniesionej przez Vargasa ustawy. Tak więc, podkreśla cytowany dziennik, na gorzką ironię zakrawa "własna polityka", jaką ma prowadzić towarzystwo naftowe. Pismo przypomina, że Vargas wyznaczył innych agentów Standard Oil na stanowiska państwowe /ministrem spraw zagranicznych został Joao Neves da Fontoura, taki właśnie agent, a ministrem pracy - Segadas Viana, adwokat związany ze Standard Oil/.

Pismo "Imprensa Popular" określiło projekt spółki jako mistyfikację obliczoną na oszukanie opinii publicznej i oddanie brazylijskiego przemysłu naftowego w obce ręce. Indywidualne protesty przeciwko projektowi ustawy zgłosiło szereg posłów, reprezentujących różne partie Brazylii.

C E J L O N

Handel zagraniczny w okresie pierwszych 9 mies. 1951 r.

W okresie od stycznia do września 1951 r. dodatnie saldo bilansu handlowego Ceylonu wynosiło 279 mln. rupii cejlońskich w porównaniu z 182 mln. rupii cejlońskich w analogicznym okresie r. 1950. W okresie tym eksport cejloński wynosił 1.459 mln. r.c. a import - 1.180 mln. r.c. Najważniejsze pozycje eksportu stanowiły: herbata i kauczuk, a importu artykuły spożywcze, głównie zboże

i mąka.

C H I L E

Handel zagraniczny za 9 miesięcy 1951 r.

Eksport Chile za okres styczeń - wrzesień 1951 r. wyniósł / w mln.dol./ 249,0 wobec 193,5 w analogicznym okresie 1950 r. a import - 216,5 wobec 172,0.

E G I P T

Przewozy przez kanał Sueski

Ruch na kanale Sueskim w listopadzie 1951 r. wyraził się cyfrą 6.865.000 ton wykazując spadek w porównaniu z listopadem 1950 roku : 3.806.000 ton /4.358.000 ton/. Cyfry podane w nawiasach odnoszą się do listopada 1950 r.

Ruch w kierunku północnym objął w tonach : minerały - 253.000 /174.000/; zboża - 208.000 /212.000/; nasiona oleiste 161.000 /131.000/, sztuczne włókno - 127.000 /143.000/; kauczuk - 118.000 /107.000/; cukier 39.000/56.000/ herbata - 35.000 /33.000/; tłuszcze roślinne 33.000 /42.000/; makuchy nasion oleistych - 23.000 /30.000/.

F I L I P I N Y

Import w III kwartale 1951 r.

Według danych Centralnego Banku filipińskiego import Filipin wynosił w III kwartale roku 1951 - 266,3 mln. peso filip., wobec 181,0 mln. w analogicznym okresie roku 1950.

Poniżej podajemy cyfry importu w każdym z tych trzech miesięcy:

	r 1950	r. 1951
lipiec	55,6	102,2
sierpień	67,4	99,1
wrzesień	58,0	65,0

G W A T E M A L A

Ingerencje U.S.A. w wewnętrzne sprawy

Według doniesień pisma " Daily Worker " należy spodziewać się, że amerykańska " United Fruit Company"

będzie domagała się od rządu U.S.A. ingerencji w wewnętrzne sprawy Gwatemali, celem utrzymania swej kontroli nad gospodarką tego kraju. Sytuacja ulega dalszemu zaostrzeniu, gdyż towarzystwo odmówiło podporządkowania się niedawnemu orzeczeniu sądu Gwatemali, które nałożyło na nie obowiązek zapłacenia pół miliona dolarów odszkodowania dla 4.000 robotników, jak również odbudowania posiadanych plantacji bananów, zniszczonych przez huragan latem ubiegłego roku. Jakkolwiek międzyamerykańskie porozumienia zabraniają rządowi U.S.A. mieszać się bezpośrednio w wewnętrzne sprawy państw Ameryki Łacińskiej, to jednak "United Fruit Company" i Departament Stanu U.S.A. wywierają już, w różnej formie, nacisk na rząd Gwatemali. Między innymi, polecieli Międzynarodowemu Bankowi Odbudowy i Rozwoju cofnięcie pożyczki, jaka miała być udzielona Gwatemali na cele rozwoju gospodarczego. Towarzystwo usiłuje zachwiać równowagę gospodarczą Gwatemali, w celu narzucenia temu krajowi swego kierunku politycznego i gospodarczego.

H O N G - K O N G

Spadek obrotów handlowych

Rozwój Hong - Kongu uległ obecnie zahamowaniu wskutek wydanego przed rokiem zarządzenia O.N.Z. zakazującego eksportu surowców strategicznych do Chin Ludowych. Pomimo udzielenia pewnych nominalnych ulg w tym zarządzeniu, Hong - Kong walczy obecnie ze wzrastającymi trudnościami, to też niezadowolenie ludności wzrasta. Pisząc to "Economist" stwierdza, że blokada nie wywarła większego wpływu na rozwój gospodarki chińskiej. Wprost przeciwnie, pomogła ona do podniesienia morale w kraju, który zaczął pojmować wrogość kapitalistycznej zagranicy wobec Chin. Blokada ugodziła natomiast w rozwój handlu nie tylko Hong - Kongu, lecz całego obszaru położonego wokół Chin.

W początku kwietnia 1951 r. sytuacja handlu Hong-Kongu uległa stopniowemu pogorszeniu.

H a n d e l z a g r a n i c z n y / w mln \$ Hongkongu/

	Październik 1950 r.	Marzec 1951 r.	Czerwiec 1951 r.	Październik 1951 r.
Import	369	535	404	418
Eksport	433	557	374	274
	802	1.092	778	692

Obniżka nominalnej wartości obrotów handlowych wynosi około 15 %, ze względu na wzrost cen, lecz rzeczywisty spadek, biorąc pod uwagę ilość wynosi ponad 30%.

Handel Hong-Kongu z Chinami Ludowymi i Macao

/ w mln. \$ hk./

	Październik 1950 r.	Styczeń 1951 r.	Czerwiec 1951 r.	Październik 1951 r.
Import	119	87	93	75
Eksport	209	277	179	88

Jeśli chodzi o rozmiary ilościowe eksportu Hong-Kongu do Chin to zmniejszyły się one z 84.000 ton w październiku 1950 r. do 14.400 ton w październiku 1951 r. Ogółem handel Hong-Kongu z Chinami uległ ograniczeniu o 80%, co przedstawia 1/3 ogólnych obrotów handlowych. Pozostałe 2/3 obrotów handlowych Hong - Kongu ucierpiały na skutek embargo w mniejszym wprawdzie, lecz jednak zawsze poważnym stopniu.

Hong - Kong, będący ważnym ośrodkiem handlu azjatyckiego, przez zastosowanie embargo, został pozbawiony zasadniczych towarów i surowców.

W sierpniu roku 1951 rząd Stanów Zjednoczonych zabronił importu wszelkich towarów wyprodukowanych w Hong-Kongu z surowców lub przy pomocy surowców pochodzenia chińskiego. Fakt ten dotknął lokalnych producentów futer, konserw w puszkach, wyrobów z trzciny, imbiru i zabawek. Wszelkie petycje o zniesienie wspomnianego zakazu zostały odrzucone, chociaż uczyniono wyjątki w stosunku do specjalnych towarów pochodzenia chińskiego jak n.p.: szczecina, pierze i olej tungowy.

W Hong-Kongu wzrasta nieufność do Japonii i obawa, że japońska konkurencja handlowa, popierana przez Stany Zjednoczone, zada ciężki cios interesom kolonii.

Jest rzeczą niesłuszną - kończy "Economist", że Stany Zjednoczone potępiają surowo Wielką Brytanię za to, że Anglia lub kraje Imperium Brytyjskiego utrzymują stosunki handlowe z krajami Demokracji Ludowej.

Japonia, dla której jest to koniecznością, utrzymuje jednak stosunki handlowe z Chinami.

Embargo spowodowało masową emigrację wykwalifikowanej siły roboczej do Chin Ludowych.

Bezrobocie w Hong-Kongu wzrasta niezwykle szybko. W październiku ilość bezrobotnych przekroczyła znacznie ostatnio notowaną cyfrę 400.000.

I N D I E

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

W roku gospodarczym 1950/51 Indie osiągnęły wyso-

ki poziom eksportu, który wyraził się sumą 5.868,8 mln. rupii. Import wynosił w tym samym okresie 5.654,6 mln. rupii, co dało w wyniku dodatnie saldo bilansu handlowego w wysokości 214,2 mln. rupii.

W/g. danych Ministerstwa Gospodarki eksport indyjski składał się głównie z towarów gotowych.

Z doniesień indyjskiej prasy fachowej wynika, że polityka importowa Indii pozostanie w pierwszym półroczu 1952 roku w zasadzie bez zmian. Pewne zmiany zajdą tylko w systemie wolnego licencjonowania; termin ważności licencji upływać będzie w ciągu 2 miesięcy od chwili jej uzyskania. Jeżeli importer do tego czasu nie zawrze transakcji z kontrahentem zagranicznym, to licencja straci swoją moc. System taki zapewnić ma administracji łatwiejsze uchwycenie kontroli nad importem i efektywniejsze wstrzymywanie przywozu w wypadkach nadmiernych przesyłek jakiegoś towaru pochodzenia zagranicznego. Wnioski o uzyskanie licencji mogą składać nowi importerzy do 29 lutego 1952 roku a wszyscy inni do 15 kwietnia 1952 roku.

W pierwszym półroczu 1952 roku można będzie znacznie łatwiej przywozić do Indii przyrządy miernicze, urządzenia wiertnicze, artykuły elektrotechniczne, urządzenia sanitarne oraz maszyny służące do powiększenia produkcji przemysłowej w Indiach. Pewnemu ograniczeniu ma ulec import tych artykułów, jakie produkuje się w kraju, a więc przede wszystkim tkanin i szkła.

Indie odczuwają dotkliwy brak dolarów, który zwiększy się jeszcze w ciągu roku bieżącego. Wobec tego Indie ograniczyły import ze strefy dolarowej, do granic swych możliwości, mimo to jednak muszą wydatkować \$ 600 mln. na przywóz artykułów żywnościowych, maszyn i bawełny. Zaopatrzenie się w żywność za granicą będzie wymagało w roku 1952 jeszcze większych sum niż w roku ubiegłym.

Produkcja

Ogólny wskaźnik produkcji podniósł się w ciągu 10 miesięcy ze 104,1 do 109.

C e n y

Ogólny wskaźnik cen hurtowych podniósł się z 395,6 w czerwcu roku 1950 do 457,5 w kwietniu 1951 roku czyli o 16%, głównie z powodu poważnej zwyżki cen surowców wynoszącej ponad 40%.

W ciągu roku 1950/51 koszty utrzymania wzrosły o 7%.

Międzynarodowa Wystawa Przemysłowa w Bombaju

W dniu 11 stycznia została otwarta międzynarodowa

wystawa przemysłowa w Bombaju. Jest to w historii Indii pierwsza wystawa, w której biorą udział Związek Radziecki, Chińska Republika Ludowa, Czechosłowacja i Węgry.

W pawilonie ZSRR pokazane są osiągnięcia narodu radzieckiego w dziedzinie rozwoju przemysłu, racjonalizacji pracy, wynalazków i udoskonaleń technicznych. Wśród eksponatów znajdują się: elektrownia o dieslowskich motorach, model kroczącej kopaczki, skomplikowane maszyny rolnicze, dźwigi, automatyczne maszyny włókiennicze, samochody, odbiorniki radiowe, aparaty telewizyjne, zegarki, rowery, doskonałe artykuły przemysłu lekkiego, tkaniny, odzież, dywany, szale i chustki, obuwie, futra, artykuły przemysłu spożywczego i inne.

Studenci i wykładowcy Instytutu Hutniczego w Bombaju po zwiedzeniu pawilonu radzieckiego oświadczyli: " Jesteśmy zachwyceni osiągnięciami Związku Radzieckiego w dziedzinie rozwoju techniki i przemysłu". Radziecki sprzęt techniczny przewyższa swoją jakością sprzęt angielski i amerykański.

Chińska Republika Ludowa eksponuje wyroby włókiennicze, papiernicze, gumowe oraz produkcję przemysłu górniczego.

Na wystawie znajdują się również wyroby chińskiego rzemiosła i artystycznego przemysłu ludowego.

Dział rolniczy wystawił eksponaty obrazujące wyzwolenie chłopstwa chińskiego od ucisku feudalno-pańszczyźnianego.

Pięknie przedstawia się pawilon Węgierskiej Republiki Ludowej. Wyroby przemysłowe i produkcja rolnicza, oraz olbrzymie zdjęcia fotograficzne, przedstawiające pracę węgierskiej klasy robotniczej i chłopskiej, obrazują wyniki osiągnięte przez naród węgierski w walce o postęp, demokrację i socjalizm.

Republika Czechosłowacka wystawiła urządzenia przemysłowe, automatyczne obrabiarki, wyroby przemysłu szklanego, motocykle, rowery i produkcję przemysłu lekkiego.

W większości pawilonów indyjskich reprezentowany jest przemysł Stanów Zjednoczonych A.P., Wielkiej Brytanii, Niemiec Zachodnich, Włoch, Belgii, Japonii i innych krajów.

Pomimo pomijania milczeniem przez koła rządowe udziału państw demokratycznych w wystawie, społeczeństwo indyjskie i ludność Bombaju przejawiają duże zainteresowanie olbrzymimi postępami osiągniętymi przez obóz pokój, demokracji i socjalizmu, ze Związkiem Radzieckim na czele.

Prezes Indyjskiej Izby Handlowej, w dniu 8 stycznia b.r. na wspólnym posiedzeniu członków Indyjskiej Izby Handlowej i przedstawicieli handlowych Związku Radzieckiego oświadczył co następuje: " Odczuwamy dotkliwy brak

żywności i wyposażenia maszynowego, niezbędnego dla rozwoju naszego kraju jednocześnie pragniemy zwiększyć eksport naszych półfabrykatów i fabrykatów.....
..... Jeżeli zdołamy rozwinąć stosunki handlowe pomiędzy naszymi krajami, dopomoże to do wzmocnienia istniejącej pomiędzy nami więzi i współpracy".

I N D O N E Z J A

Sytuacja gospodarcza

Przychód dewiz z eksportu Indonezji w roku 1951 oblicza się na 3 mld rupii.

Jeśli chodzi o import, to ograniczenia dotyczące zakupów i warunki kredytów bankowych uniemożliwiły przekroczenie kwoty 2,8 mld rupii. Cechą charakterystyczną obecnej sytuacji Indonezji jest stały upadek rolnictwa. Udział Indonezji w światowym eksporcie cukru wynosił przed wojną 11%, obecnie zaś produkcja jego pokrywa tylko połowę krajowego zapotrzebowania. Zmniejszyła się również produkcja kopry, oleju palmowego, kawy, tytoniu i sztucznego włókna. natomiast wzrosła produkcja cyny, kauczuku, ropy naftowej i bauksytu. Jest to wynikiem nacisku wywieranego przez anglosasów na gałęzie przemysłu, które zaopatrują ich w surowce strategiczne.

Rząd nosi się z zamiarem przeprowadzenia w najbliższej przyszłości dewaluacji rupii indonezyjskiej.

I Z R A E L

Sytuacja gospodarcza

Rząd izraelski zdecydował się przedłożyć parlamentowi / Kneset/ w niespełna 4 miesiące przed zakończeniem roku budżetowego 1951/52 preliminarz budżetowy na wymieniony rok. Budżet zwykły opiewa na kwotę 113.587.000 funtów iz. wobec 62.960.000 f.iz. w roku 1950/51, budżet zaś rozwojowy wyraża się kwotą 85.000.000 funtów. Jest to największy dotychczas preliminarz budżetowy przedstawiony Kneset. Jak wynika z wyżej przytoczonych cyfr, budżet zwykły został prawie podwojony w stosunku do budżetu poprzedniego.

W trakcie toczącej się dyskusji nad budżetem izraelskim na rok 1951/52 zabrakł głos dr Sne, który stwierdził m.in., iż zapowiedziane przez rząd izraelski w połowie ubiegłego roku środki zaradcze, mające powstrzymać inflację nie odniosły żadnego skutku, przeciwnie, zaznaczył się dalszy wzrost inflacji. Suma znajdujących się w obiegu banknotów przewyższała w ubiegłym miesiącu 100 mln f.iz., depozyty w bankach sięgały w tym czasie 200 mln funtów. Kwota środków płatniczych przypadających na jednego mieszkańca wynosiła zatem 200 funtów wobec 147 funtów

we wrześniu 1948 roku. Jednocześnie spadł kurs funta izraelskiego do pół dolara, co oznacza, że pieniądz izraelski utracił od dnia I emisji 80-87,5% swej wartości.

Inny mówca stwierdza, że liczba ludności izraelskiej wzrosła od powstania państwa w r. 1948 o 113%, podczas gdy w tym samym czasie produkcja przemysłowa zwiększyła się jedynie o 45%, a produkcja rolna - o 50%. Deficyt handlowy wzrasta coraz bardziej. Podatki pośrednie obarczające masy izraelskie stają się coraz większe. W obecnym budżecie 85% wszystkich podatków płaci ludność pracująca. Mówca zwrócił uwagę, iż zasadniczą przyczyną tego stanu rzeczy jest niewykorzystanie bogactw naturalnych kraju. Mówca do- atacji kopalin w Negawie, łącznie z naftą: "W tym czasie gdy jest nafta w Negawie i są rafinerie w Haifie marnuje się 50 mln dolarów rocznie na zakup nafty".

Handel zagraniczny z krajami socjalizmu zmniejszył się z 11% w 1949 roku do 5,4% w 1950 roku. Import z Wielkiej Brytanii był większy w 1950 roku o 445 razy, import zaś ze Stanów Zjednoczonych większy o 1.526 razy od importu z ZSRR i to pomimo faktu - podkreśla mówca, że ceny w USA są znacznie wyższe i że nie ma prawie wogóle eksportu do Stanów Zjednoczonych.

Według oficjalnych danych, wskaźnik kosztów utrzymania w Izraelu wzrósł z 388 punktów w październiku do 395 punktów w listopadzie 1951 roku.

Wskaźnik grupy "Żywność" podniósł się w tym czasie o 3 punkty; podróżowały głównie warzywa i owoce, podróżowała również nafta o 26%, papierosy o 7%.

Wskaźnik grupy "Odzież" - Obuwie" wzrósł o 24 punkty, czyli o 2,7% / z 889 do 913 punktów; w listopadzie 1950 roku wskaźnik ten wynosił 729 punktów/. Zaznaczył się również wzrost wyrobów dzianych, bielizny itp.

Wskaźnik grupy "Oświata i Wychowanie" wzrósł w listopadzie ub.r. o 13 punktów t.j. 5,2% /z 250 do 263 punktów/ w grupie tej zwyżkowały szczególnie ceny gazet i książek.

Wskaźnik grupy "Różne" zwyżkował w okresie sprawozdawczym o 5 punktów, w wyniku podwyższenia cen prądu elektrycznego.

Według ostatnich wiadomości prasowych, w ostatnim czasie ilość banknotów obiegowych w Izraelu powiększyła się o 1.500.000 funtów iz. W dniu 11 stycznia r.b. w obiegu znajdowało się 101.807.000 funtów iz.

J A P O N I A

Handel zagraniczny w ciągu
pierwszych 9 miesięcy 1951 roku

Import japoński w okresie pierwszych 9 miesięcy 1951 roku wyniósł \$ 1.654,9 mln., podczas gdy za cały rok 1950 wyraził się on sumą \$ 973 mln.

Eksport z Japonii w okresie pierwszych 9 miesięcy 1951 roku wyniósł \$ 1.110,9 mln.

Sytuacja gospodarcza 1951 r.

Japonia liczy obecnie 83 mln mieszkańców, z których 52% skupionych jest na 1/4 całego kraju. W przemyśle górniczym i innych pracuje 22,2% /8,1 mln/, w handlu i komunikacji 13,4% /5 mln/ całej ludności.

Cały niemal przemysł znajduje się pod kontrolą monopolu Stanów Zjednoczonych. Już w 1950 r. większość akcji 54 wielkich przedsiębiorstw przemysłowych znajdowała się w posiadaniu kapitalistów amerykańskich.

Ogółem oblicza się, że po wojnie pośrednie i bezpośrednie inwestycje Stanów Zjednoczonych w Japonii wynoszą ponad \$ 3,5 mld, z czego \$ 600 mln przypada na przemysł chemiczny, ceramiczny i elektryczny.

Japoński handel zagraniczny jest najzupełniej uzależniony od żądań amerykańskich. Deficyt bilansu handlowego wzrasta z roku na rok i osiągnął z końcem roku 1951 cyfrę \$ 800 mln.

Największą stratę poniosły handel zagraniczny i gospodarka Japonii na skutek zakazu prowadzenia handlu z Chińską Republiką Ludową. O ile przedtym dostarczały Chiny Japonii węgla koksującego w cenie \$ 11,34 za tonę, to obecnie zmuszona jest ona płać za niego Stanom Zjednoczonym \$ 29 za tonę. Podobnie ma się sprawa z innymi towarami, które mogłyby być korzystnie nabywane w Chinach w zamian za szereg japońskich fabrykatów. Zbrojenia wzrastają w tempie przyspieszonym. Od początku agresji Stanów Zjednoczonych na Korei, japoński przemysł zbrojeniowy pracuje dla armii okupacyjnej, natomiast przemysł pokojowy jest ograniczony i przeżywa niebezpieczny kryzys.

W ciągu II półrocza 1951 roku zaobserwowano wzrost bankructw, z których 150 dotknęło firmy włókiennicze. Nie w lepszej sytuacji znajdują się towarzystwa prowadzące handel kauczukiem i skórami surowymi. Dają się również odczuwać trudności finansowe w dziedzinie handlu metalami żelaznymi. W związku z krytyczną sytuacją w przemyśle, banki nie chcą przyznawać długoterminowych pożyczek, przy udzielaniu zaś nowych kredytów żądają poważniejszych niż dotychczas gwarancji.

Około 10 mln Japończyków jest bez pracy, a 8 mln robotników jest tylko częściowo zatrudnionych. Płace są bardzo niskie pomimo wzrostu kosztów utrzymania. Kapitaliści powszechnie wprowadzają 10-12 godzinny dzień pracy.

Od czasu wybuchu wojny koreańskiej poziom cen podniósł się o 62%, przyczem ceny artykułów spożywczych i powszechnego użytku zwyżkowały jeszcze bardziej.

K A N A D A

Handel zagraniczny

W uzupełnieniu wiadomości zamieszczonych w W.H.Z. Nr.4 /39/, podajemy strukturę towarową eksportu kanadyjskiego w listopadzie 1951 r. w zestawieniu z analogicznym miesiącem 1950 r.:

Głównymi pozycjami eksportu Kanady były:
/ w mln.dolarów/

	<u>L i s t o p a d</u> <u>1950 r.</u>	<u>1951 r.</u>
Eksport ogółem	292,7	379,5
w tym:		
pszenica	29,3	58,8
papier gazetowy	40,6	49,6
masa drzewna	22,0	32,5
tarcica	27,6	25,9
zboża /bez pszenicy/	6,2	18,0
ryby i przetwory rybne	12,7	10,9
nikiel	8,8	12,8
cynk	7,4	9,8
maszyny rolnicze	6,5	7,5
masa papierowa	3,7	6,6
azbest	6,8	5,5

Dane odnośnie do obrotów handlowych w ciągu grudnia 1951 r. wykazują, że import wyniósł \$ 273.400.000 a eksport \$ 379.300.000.

Według tymczasowych danych kanadyjskiego urzędu statystycznego, handel zagraniczny Kanady w 1951 r. wykazał deficyt w wysokości \$ 121.900.000.

Przypominamy, że deficyt handlowy Kanady w roku 1950 wyniósł \$ 17.200.000 podczas gdy w każdym z pięciu uprzednich lat saldo było dodatnie.

L I B A N

Żądanie racjonalizacji przedsiębiorstw zagranicznych

Gazeta "Al-Hadaf" podaje, że mieszkańcy miast Alej i Suk el-Garb /Górny Liban/ podpisali deklarację, w której

żądają bojkotu cudzoziemskiego towarzystwa energetycznego w mieście Alej. Delegacja mieszkańców tych miast zwróciła się do premiera Libanu z żądaniem znacjonalizowania przedsiębiorstw wspomnianego towarzystwa. Sprawa towarzystw zagranicznych była również rozpatrywana na posiedzeniu parlamentu libańskiego. Większość deputowanych wypowiedziała się za rewizją umów z tymi towarzystwami. Deputowany z Libanu Północnego Saadi Munka, oświadczył, że o ile towarzystwa zagraniczne nie zgodzą się na to, wówczas aktualną stanie się sprawa ich ewentualnej nacjonalizacji.

L I B I A

"Barka" - nowy twór imperialistyczny

Nazwa "Barka", pod którą obecnie występuje Libia, nie zmyli powszechnej opinii, że "Niezawisłość" tej niegdyś włoskiej kolonii nadana przez O.N.Z. w dniu 24 grudnia 1951 roku jest tylko źle maskowanym blufem imperialistycznym.

Chociaż Wielka Brytania ma sama coraz bardziej deficytowy bilans płatniczy, to jednak rząd Churchilla zgłosił swoją "gotowość" zapłacenia długów "niezawisłego" państwa Barka, o ile finanse jego będą administrowane ściśle według wskazówek brytyjskich ekspertów. W tym celu rząd libijski ma zaangażować dwóch Anglików w charakterze kierowników administracji finansowej i gospodarczej, którzy obejmą również kontrolę nad wydziałem rachuby w Ministerstwie Finansów. Przy pomocy zatem funta szterlinga kontroluje Londyn całe życie gospodarcze i polityczne "niezawisłej" Libii. W podobny sposób zawładną najmłodszym imperialistycznym "noworodkiem" Stany Zjednoczone, Francja i w niewielkim stopniu Włochy, gdyż mocarstwa zachodnie nie dopuszczą w żadnym wypadku do tego, aby wymknęła się im z rąk sposobność poważnego umocnienia swych wpływów w Afryce.

Libia jest biednym i zacofanym krajem. Jej trzy prowincje - Cyrenajka, Tripolitania i Fezan nie posiadają ani przemysłu, ani złóż naftowych, lub innych bogactw naturalnych. Nowoczesnym miastom nadbrzeżnym, bardzo zresztą zniszczonym podczas wojny, brakuje żywności i zaplecza. Jedynymi towarami, które w pomyślnych latach mogły być z tego kraju wywożone to niewielkie ilości płótna, skór, baranów i gąbek. Ludność, licząca nieco ponad 1 mln, składa się w 90% z analfabetów i żyje w skrajnej nędzy.

M A L A J E

Handel zagraniczny w roku 1951

Handel zagraniczny Malajów osiągnął w roku ubiegłym rekordową wysokość - 10.710.952 dol. malajskich t.j. o ca.

4 mln dol. malajskich więcej niż w roku 1950. Obroty ze Stanami Zjednoczonymi A.P. wynosiły w 1951 roku 298 mln dol. malajskich w imporcie i 194 mln dol. w eksporcie.

NOVA ZELANDIA

Handel zagraniczny

W okresie pierwszych 11-tu miesięcy 1950 r. Nowa Zelandia miała dodatnie saldo bilansu handlowego w wysokości £ 19,7 mln. przy czym dodatnie saldo w handlu z USA osiągnęło £ 7,6 mln /\$ 21 mln/.

Sytuacja finansowa

Kontynuowana pod naciskiem agresywnego bloku anglo-amerykańskiego polityka zbrojeń, zmusza rząd nowozelandzki do coraz większych wydatków na cele wojenne. Sumy przeznaczane bezpośrednio na cele wojskowe, wynosiły w 1950-51 około 16.582.000 nowozelandzkich funtów w porównaniu z 2.100.000 nz.ft. w 1938-39 a więc były prawie 8 1/2 krotnie wyższe niż przed minioną wojną światową. W rzeczywistości, według danych urzędowych, przygotowania wojenne w 1950 r. pochłonięły 20.500.700 n.z.ft. a na rok budżetowy 1951-52 zamierza się wyasygnować sumę 25 mln. nz.ft., do czego dochodzi jeszcze 6,6 mln nz.ft. z konta "War Emergency Account"; konto to zostało utworzone na rozkaz Waszyngtonu i Londynu i ma na celu finansowanie przygotowań wojennych i zakup broni, przeznaczając na to sumę około 100 mln. nz.ft. Ponadto istnieje szereg ukrytych pozycji wydatków wojskowych np. w budżecie Ministerstwa Pracy, a przewidujących wykonanie robót o znaczeniu strategicznym.

Według doniesień gazety "Peoples Voice" bezpośrednie wydatki na cele wojenne wzrosną w przyszłym roku budżetowym o 150% w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Wzrost wydatków zbrojeniowych doprowadził do zwiększenia ilości pieniądza w obiegu. Ilość pieniędzy znajdujących się w obiegu wzrosła z 12 mln. nz.ft. w 1939 r. do 34,9 mln nz.ft. w 1945 to jest zwiększyła się prawie trzykrotnie, a w dniu 26 września 1951 r. osiągnęła już cyfrę 49.312.000 nz.ft.

Inflacja znajduje odzwierciedlenie we wzroście cen towarów powszechnego użytku.

Według oficjalnych danych ceny hurtowe w Nowej Zelandii wzrosły w czerwcu 1951 r. o 113% w porównaniu z poziomem przedwojennym, a ceny detaliczne o 56%. W rzeczywistości, jak podaje "Biki" ceny detaliczne wzrosły o ponad 100 %. Wzrost cen prowadzi do dalszego pogorszenia sytuacji materialnej świata pracy. Jednocześnie zwiększają się dochody przemysłowców i kupców: podczas gdy w roku

1938-39 wynosiły one 9 mln nz.ft., to w roku 1950-51 osiągnęły 31,3 mln nz.ft.

Niżej zamieszczone zestawienie uwidacznia wzrost dochodów przedsiębiorstw oraz wzrost opodatkowania robotników i pracowników umysłowych w roku 1960-51 w porównaniu z rokiem 1938-39.:

	dochody /wzrost w %/	opodatkowanie / wzrost w %/
płaca robotników i prac.umysłowych	148	500
dochody towarzystw	219	359
dochody innych osób prywatnych	287	326
wszystkie dochody prywatne	213	374

Brak równowagi w gospodarczym i finansowym położeniu Nowej Zelandii znajduje odbicie w stanie bilansu płatniczego, który od kilku lat zamyka się saldem deficytowym. Podczas gdy w roku 1948 saldo tego bilansu wyniosło + 7.413.000 nz.ft., to w r.1949 - 4.550.000 nz.ft., a w 1950-51 r. według oświadczenia premiera Australii, Holanda, deficyt przekroczył 25 mln nz.ft.

Opublikowany przez rząd budżet wywołał w kraju rozczarowanie, gdyż zamiast zmniejszenia podatków przewiduje się ich zwiększenie. Rząd zamierza powiększyć podatki, obciążające szerokie rzesze ludności ze 157 mln nz.ft. w 1950-51 r. do 185 mln.nz.ft. w 1951-52, co stanowić będzie niemal 1/3 wszystkich dochodów prywatnych.

P A R A G W A J

Sytuacja gospodarcza

Urugwajska gazeta "Justicia" opublikowała artykuł zatytułowany "W Paragwaju wzrasta kryzys i głód", w którym zdemaskowany został amerykański program "pomocy" dla Paragwaju.

W rezultacie amerykańskiej "pomocy", na podstawie porozumienia o "współpracy" i "pomocy" podpisanego przez rząd Paragwaju i USA w grudniu 1950 r., Paragwaj "przekształcił się w amerykańską kolonię, zarówno pod względem finansowo-gospodarczym jak i polityczno-administracyjnym".

W lutym 1951 r. amerykańskim "specjalistom" udało się spowodować obniżkę kursu paragwajskiego gwarani o 100% w stosunku do dolara, w wyniku czego amerykańskie monopole mogły zakupywać za pół ceny paragwajską bawełnę, tkaninę, masę drzewną, mięso jak również inne produkty

i surowce. Z drugiej strony, dewaluacja przyczyniła się do dalszego wzrostu cen na importowane przez Paragwaj towary i do silnego spadku realnej płacy zarobkowej paragwajskich mas pracujących. W ciągu ubiegłego roku produkcja przemysłowa spadła o 50%, zmniejszyła się również produkcja rolnicza. Gazeta stwierdza dalej, że amerykański program "pomocy" doprowadził do znacznego wzrostu inflacji w Paragwaju. Podczas gdy w ciągu 10-ciu lat - od 1940 r. do 1950 r. ilość emitowanych banknotów wzrosła z 14 mln. do 200 mln. gwarani, to w okresie realizacji tego programu, to znaczy w ciągu roku, przeciętna emisja na dobę wynosiła 500.000 gwarani.

W samym tylko lipcu 1951 r. wypuszczono ponad 30 mln. gwarani. Z otrzymanej w USA pożyczki \$ 5 mln. w ramach "pomocy" dla Paragwaju, ponad 75% wydatkowano na zakup amerykańskiej broni, na utrzymanie aparatu policyjnego i spłatę długów zaciągniętych w Stanach Zjednoczonych.

W znacznym stopniu zwiększyła się eksploatacja mas pracujących i wzrosło bezrobocie. 80.000 chłopów nie posiada ziemi. W ciągu roku ub. koszty utrzymania wzrosły o 200%. Takie podstawowe produkty żywnościowe jak mięso, olej roślinny, herbata, cukier itd. sprzedawane są po cenach niedostępnych dla świata pracy.

PAKISTAN

Sytuacja gospodarcza

Zrewidowany budżet Centralnego Rządu Pakistanu wykazał nadwyżkę w wysokości R.s. 289,6 mln. w roku budżetowym 1950/51. W bieżącym roku budżetowym przewiduje się nadwyżkę R.s. 207,4 mln. Swoją pomyślną sytuację Pakistan zawdzięcza wzmożonemu zapotrzebowaniu na surowce pakistańskie, oraz stale zwiększającym się wpływom podatkowym. W okresie od 1.7.1950r. do 30.6.1951 r. Pakistan posiadał dodatni bilans płatniczy w wysokości R.s. 470 mln., głównie dzięki wzmożonemu eksportowi bawełny i juty oraz wyższym cenom surowców pakistańskich. Istniejące rezerwy złota w Pakistanie wartości R.s. 42 mln. zostały powiększone o ilość odpowiadającą wartości £ 4 mln. Nie przeszkadza to gzerzeniu się tam głodu, szczególnie w prowincji Sind i Harara. Przyczyny tego są dwójakiego rodzaju. Pierwszą z nich była susza, która przeszkodziła wachodom zbóż, lub ich normalnej wegetacji. Drugą przyczyną zasadniczą jest panujący tam feudalny ustrój, który w nieprawdopodobny sposób krzywdzi ludność pracującą na roli. Chłopi obowiązani są do oddawania 2/3 zbiorów właścicielowi - obszarnikowi a oprócz tego do odrabiania na jego polach pewnej ilości dniówek. Ponadto obciążeni są wysokimi podatkami i koniecznością uiszczania opłaty za każdorazowe korzystanie z wody w studniach będących własnością obszarników. Nie też dziwnego, że ludność cierpi głód i wegetuje w skrajnej nędzy. Jak pisze gazeta "Pakistan Times" mnożą się wypadki samo-

bólistw, spowodowane ostateczną rozpaczą. Na wiecach, szerokie masy pracujące domagają się zwolnienia od obowiązku dawania odsypu zboża, oraz pomocy w postaci ziarna i paszy dla bydła. Na nędzy tej żerują spekulanci, odzierając zgłodniałą ludność z resztek dobytku w zamian za artykuły żywnościowe.

P E R U

Ingerencja kapitału amerykańskiego w przemysł naftowy

Parlament peruwiański zatwierdził wniesiony przez rząd projekt ustawy, przewidujący eksploataowanie przez prywatny kapitał zasobów naftowych Peru. Projekt ustawy zatwierdzony został po burzliwej wymianie zdań między jego zwolennikami a grupą posłów lewicowych, która domagała się nacjonalizacji przemysłu naftowego.

Projekt powyższy wymaga jeszcze zatwierdzenia przez senat. Prasa donosi, że amerykańskie towarzystwo "Standard Oil of New Jersey" już od dawna domaga się zezwolenia na eksploatację bogatych złóż naftowych Peru. Wobec powszechnego sprzeciwu narodu, kongres wielokrotnie zmuszony był odkładać rozpatrzenie tego projektu.

S T A N Y Z J E D N O C Z O N E A.P.

Sytuacja gospodarcza

Handel zagraniczny

Według danych amerykańskiego Ministerstwa Handlu eksport Stanów Zjednoczonych w listopadzie 1951 r. wyniósł \$ 1.386 mln. wobec \$ 1.155 mln. w październiku tegoż roku. Eksport wzrósł dzięki większym wysyłkom maszyn i środków transportowych, chemikaliów, przędzy i wyrobów tekstylnych. Import USA spadł w tym miesiącu do \$ 818,4 mln. w porównaniu do \$ 833,1 mln. w październiku 1951 r.

Produkcja

Produkcja przemysłowa Stanów Zjednoczonych w grudniu 1951 r. nie uległa żadnym zmianom. Wskaźnik jej utrzymany się na poziomie z listopada wynosząc nadal 218.

Bilans płatniczy

Amerykański import towarów i usług w trzecim kwarto-

tale spadł w porównaniu z II kwartałem 1951 roku o \$ 360 mln. Wielkość pożyczek udzielonych zagranicy zmniejszyła się o \$ 180 mln. zaś odpływ kapitału do obcych krajów spadł o \$ 340 mln. Tym samym odpływy dolarowe zagranicę zmniejszyły się w III kwartale 1951 r. na łączną sumę \$ 880 mln.

Również eksport towarów i usług zmniejszył się o \$ 210 mln. W ciągu trzeciego kwartału sprzedano Stanom Zjednoczonym złota wartości około \$ 290 mln., podczas gdy w drugim kwartale wpływy złota zagranicznego i dolarów wyniosły \$ 160 mln.

Transakcje zagraniczne U.S.A.
/ w mln. dolarów /

	1950	1951		
	za cały rok	I kwartał	II kwartał	III kwartał
eksport towarów i usług	14.425	4.375	5.283	5.076
import " "	12.128	3.915	3.938	3.580
saldo " "	+ 2.297	+ 460	+ 1.345	+ 1.496
jednostronne przelewy /netto/	- 4.601	- 1.147	- 1.375	- 1.196
inwestycje zagraniczne /netto/ x/	- 2.304	- 687	- 30	+ 300
kapitał USA /netto/ " zagraniczny:	- 1.481	- 353	- 370	- 29
długoterminowy	+ 974	+ 122	- 153	- 241
krótkoterminowy	+ 912	- 121	+ 261	+ 241
zakupy złota/-/ lub sprzedaż /+/-/	+ 1.743	+ 893	+ 55	- 292
przelew kapitałów w obrocie z zagranicą +/-	+ 156	+ 146	+ 237	+ 21

Sytuacja geograficzna obrotów płatniczych
w III kwartale / w mln. dolarów /

	kraje marshal- lowskie	kolo- nie krajów marsh.	inne kraje europ.	Kana- da	Ame- ryka Ła- cin.	wszy- stkie inne kraje	insty- tucje mię- dzy- nar.	wszy- stkie kraje razem
Eksport to- warów i us- ług	1613	186	79	859	1334	989	16	5076
Import to- warów i usług	871	282	45	760	877	719	26	3580
saldo towarów i usług	+742	- 96	+ 34	+ 99	+ 457	+270	- 10	+ 1496

Sytuacja geograficzna obrotów
płatniczych w III kwartale
/w mln. dolarów/

	kraje marhal lowskie	kolo- nie kra- jów marsh.	inne kraje europ.	Kana- da	Ame- ryka Łac.	wszy stkie inne kraje	insty- tucje mię- dzyna rod.	wszy stkie kraje razem
jednostronne przelewy/netto/	- 909	- 4	- 25	- 4	-14	-216	- 24	- 1196
inwestycje zagraniczne /netto x/	- 167	-100	+ 9	+ 95	+443	+ 54	- 34	+ 300
kapitał USA /netto/	+ 151	- 8	- 20	- 8	- 21	-119	- 4	- 29
obcy kapitał /netto/ długo- terminowy	- 47	§	- 5	-174	§	- 9	- 6	- 241
krótkoterminowy	+ 84	§	- 8	+104	-144	+217	- 12	+ 241
zakupy złota /-sprzedaż /+/ przelewy ka- pitałów w obro- cie z zagran.+/	- 293	§	- 3	- 5	- 8	+ 16	+ 1	- 292
	+ 272	+108	+ 27	- 12	-270	-159	+ 55	+ 21

x/ saldo towarów usług i przelewów jednostronnych

+/- wpływy zagraniczne /-/, płatności zagraniczne /+/
§/ mniej niż \$ 500.000

Inflacja i brak surowców

Wyteżony wyścig zbrojeń, kontynuowany przez Stany Zjednoczone, stawia ten kraj w obliczu nieuchronnej inflacji. Występując przed komisją senatu USA, badającą doroczne sprawozdanie gospodarcze Trumana, dyrektor "Defence Mobilisation Office", Charles Wilson, oświadczył, iż istnieje "rzeczywiste niebezpieczeństwo", że presja inflacyjna w Stanach Zjednoczonych może spowodować w roku bieżącym dalszą wyżkę cen.

W roku bieżącym, zdaniem jego, zaopatrzenie rynku wewnętrznego ulegnie największym ograniczeniom.

Według oświadczenia kierownika "Defence Production Administration", Fleischmanna, ograniczenia w zakresie surowców w II kwartale 1952 r. spowodują zmniejszenie produkcji artykułów długotrwałego użytku jak lodówki i aparaty telewizyjne o 45% w porównaniu z poziomem przed rozpoczęciem wojny w Korei.

Budownictwo mieszkaniowe będzie zmniejszone o prawie 22%, a produkcja samochodów o 7%.

ZWIĄZEK POŁUDNIOWEJ AFRYKI

Handel zagraniczny

W okresie pierwszych 9-ciu miesięcy roku 1951 import Związku Południowej Afryki wyniósł £ 356.7 mln podczas gdy w analogicznym okresie roku 1950 wyraził się on sumą £ 214.4 mln.

Wartość eksportu wraz z reeksportem /wyłączywszy złoto/ w okresie 9 miesięcy 1951 r. wyniosła £ 253.6 mln w takim samym zaś okresie roku 1950 - £ 161.2 mln.

UMOWY HANDLOWE I PŁATNICZE

ARABIA SAUDYJSKA - EGIPT

Ważność umowy handlowej arabsko-egipskiej upływa 30.V.1952 r. Umowa będzie przedłużona automatycznie jedynie w wypadku oświadczenia jednej ze stron na 3 miesiące przed wygaśnięciem, że pragnie ona przedłużyć jej ważność.

AUSTRALIA - SZWECJA

Nowa umowa handlowa między Szwecją a Australią na rok 1952, utrzymuje mniej więcej zasady umowy z roku poprzedniego. Przewiduje ona szwedzkie dostawy wartości około 250 mln.kr., z czego około 200 mln.kr.przypada na wyroby z drzewa.

W roku ubiegłym szwedzki eksport do Australii wynosił 300 mln.kr. Strony zobowiązały się dokonać dostawy towarów niezbędnych do zaopatrzenia obu krajów. Tak np. Szwecja dostarczy 40.000 std. wyrobów drzewnych, 3.000 std. desek na skrzynie, 40.000 ton celulozy, 20.000 ton papieru gazetowego i 10.000 ton papieru pakowego.

Australijskie zapotrzebowanie na wyroby drzewne zmalało w roku bieżącym w związku ze zmniejszeniem budownictwa. Również ożywiony bardzo eksport szwedzkiego cementu nie będzie kontynuowany skutkiem wznowienia wysokich australijskich opłat celnych.

Australia obiecała dostarczyć 40.000 ton pszenicy, 15.000 ton owsa, 10.000 ton kukurydzy, 15.000 ton sorghamu /Durra/, oraz 6.000 ton wełny, 2.000 ton ołowiu, 2.500 ton kopry i 4.000 ton kwasu tytanowego. Eksport australijskich jabłek, gruszek i owoców suszonych utrzymany będzie w ramach zeszłorocznych.

AUSTRIA - CZECHOSŁOWACJA

W Pradze zawarta została nowa umowa handlowa między Czechosłowacją a Austrią, ustalająca na okres do końca października b.r. import austriacki, wartości 30,4 mln. zaś eksport, wartości 33 mln.dolarów rozrachunkowych. Austriacka zapłata za tranzyt polskiego węgla przewidziana jest na § 2,6 mln.

Austriacka lista importowa zawiera 124 pozycje, przede wszystkim węgiel i surowce ceramiczne, a z artyku-

26w żywnościowych przede wszystkim cukier i chmiel, oraz niewielkie ilości jaj i masła. Austriacki komunikat podkreśla poza tym, że Czechosłowacja ogranicza bardzo dostawy węgla.

Lista eksportowa, składająca się ze 108 pozycji, obejmuje przeważnie magnezyt, tekstylia, kosy, sierpy, maszyny i narzędzia.

Według "Statistische Nachrichten" Czechosłowacja zajmowała w okresie styczeń - listopad 1951 r. kwotą 420 mln. szylingów 9-te miejsce w imporcie austriackim między Stanami Zjednoczonymi a Holandią, w eksporcie zaś - kwotą 452 mln. szylingów 7-me miejsce między Holandią a Francją.

A U S T R I A - F R A N C J A

12.I.b.r. podpisany został we Wiedniu austriacko-francuski układ handlowy, którego postanowienia obowiązują wstecz od początku grudnia 1951 r. i pozostawać będą w mocy do 30 listopada b.r. Wartość obustronnej wymiany towarowej wyniesie 700.000.000 szylingów.

Austriacki eksport do Francji ma obejmować: tarce, stal wysokogatunkową, papier gazetowy i celulozę. Na dostawy francuskie złożą się większe ilości zbóż chlebowych i paszy, nawozy, wełna, kaolin, przędza, walcówka, oraz stopy żelaza.

Równocześnie podpisany został między Austrią i Francją układ o wymianie filmów ważny od 1.XII.1951 do 30.XI.1952 r.

C Z E C H O S Ł O W A C J A - W E G R Y

19.I.1952 r. została zawarta pomiędzy Czechosłowacją a Węgrami umowa handlowa na r.1952. Czechosłowacja dostarczy Węgrom surowców dla przemysłu ciężkiego, urządzeń technicznych, obrabiarek oraz chemikalii. W zamian za to Czechosłowacja otrzyma z Węgier wyroby przemysłu precyzyjnego oraz chemikalia i produkty rolne.

F I N L A N D I A - F R A N C J A

W drugiej połowie stycznia b.r. podpisane zostało pomiędzy Finlandią a Francją dodatkowe porozumienie, uzupełniające istniejący pomiędzy tymi krajami układ handlowy. Przewiduje ono podniesienie wartości obrotów handlowych z uwzględnionej poprzednio sumy 37 mlrd. fr.fr. do 50 mlrd.fr.fr. Finlandia zobowiązała się dostarczyć Francji w okresie od 1 czerwca 1951 do 31 maja 1952 300.000 m³ kopalniaków oraz celulozy i papieru war-

tości 6 mlrd.fr.fr. Wywóz Francji do Finlandii ma być powiększony o 8,5 mlrd.fr.fr., przy czym ma on obejmować artykuły żywnościowe, paliwa płynne, fosfaty, chemikalia, samochody, tkaniny, żelazo, stal oraz maszyny.

FINLANDIA - IRLANDIA

Między Finlandią a Irlandią podpisana została w dniu 1 czerwca 1951 r. umowa handlowa. Import irlandzki obejmuje: skrzynki, domy prefabrykowane, sklejkę, szpule, szalówkę, papier, wyroby porcelanowe i skórne. Import Finlandii będzie zależeć od jej rezerw szterlingowych. Obejmuje on fabrykaty, pończochy, wyroby dziane, skórę, płaszcze nieprzemakalne, liny, gips i wódkę.

Zasady płatności podobne będą do obowiązujących między Finlandią a innymi krajami obszaru szterlingowego.

Warunki umowy obowiązywać będą do czasu zaproponowania przez jedną ze stron ich zmiany.

FINLANDIA - JAPONIA

Pomiędzy Finlandią a Japonią osiągnięte zostało porozumienie dotyczące kontyngentów handlowych na rok bieżący, wartości \$ 2,7 mln. w każdym kierunku. Finlandia dostarczy Japonii celulozę sulfitową dla produkcji sztucznego jedwabiu i papieru, wzamian zaś otrzyma stalowe płyty okrętowe, wyroby bawełniane i chemikalia.

FINLANDIA - WĘGRY

Między Finlandią a Węgrami podpisana została w dniu 5 listopada 1951 r. umowa handlowa na rok 1952. Wartość wymiany przewidziana została na \$ 3,5 mln. w każdym kierunku. Eksport fiński do Węgier będzie obejmował: miazgę drzewną, skupy telegraficzne, tarcice, celulozę, papier, materiały z włókien sztucznych i maszyny. Eksport węgierski do Finlandii obejmie: cukier, produkty rolnicze, porcelanę, motocykle, części rowerowe, maszyny i aparaty, chemikalia i tekstylia.

FRANCJA - HOLANDIA

Kilkumiesięczne opóźnienie w podpisaniu układu handlowego pomiędzy Francją a Holandią /patrz Nr 4/39 WHZ/ wynikło z istniejących sprzeczności na tle wywozu sera holenderskiego do Francji. Zatarł na tym tle przybrał formę makej "wojny o ser" i był powodem dużych opóźnień we wspomnianych dostawach. Jak wynika z danych francuskiej statystyki wywóz Francji do Holandii osiągnął w pierwszych 11 miesiącach 1951 r. wartość 38,7 mlrd.fr.fr. a przywóz z Holandii - 29,3 mlrd.fr.fr.

w porównaniu z analogicznymi liczbami w tym samym czasie 1950 r. 33,8 i 21,6 mld.fr.fr.

Nowy układ handlowy zmierza do tego, by wzajemną wymianę utrzymać na dotychczasowym poziomie. Holandia wyznaczyła następujące kontyngenty importowe z Francji; owoce cytrusowe - 300 mln.fr.fr., wina i wódki - 650 mln.fr.fr. rudy żelaza - 430.000 ton, sól - 50.000 ton, azotany - 60.000 ton, barwniki /bez anilin/ - 300 mln.fr.fr., perfumy - 250 mln.fr.fr., maszyny do liczenia - 250 mln.fr.fr., aparaty radiowe - 500 mln.fr.fr., samochody - 4.500 szt., części zamienne do samochodów - 1,4 mld.fr.fr., rowery - 600 mln.fr.fr. i inne.

Francuzi zamierzają natomiast sprowadzić z Holandii 1/ do Metropolii: masło - 3.000 ton, ser - 3.000 ton, ziemniaki - 55.000 ton, piwo - 6.500 hektolitrow, koks - 240.000 ton, benzyny - 50.000 ton, aparaty radiowe - wartości - 135 mln.fr.fr., aparaty radiologiczne - za 255 mln.fr.fr.; 2/ do Afryki Płn: mleko skondensowane - 8.000 ton, masło - 3.500 ton, ser - 2.000 ton, ziemniaki - 6.000 ton i inne; 3/ do innych krajów zależnych: mleko skondensowane - 7.000 ton, ser - 500 ton, żasło - 600 ton, oraz inne artykuły.

FRANCJA - NIEMCY ZACHODNIE

W uzupełnieniu wiadomości, zamieszczonych w Nr.2/37 WHZ/ podajemy szczegóły tymczasowego układu handlowego zawartego między Francją i Niemcami Zachodnimi na rok 1952. Eksport francuski obejmuje między innymi: bydło rzeźne i mięso za \$ 3.125.000, słoninę - \$ 1 mln., ser - \$ 500.000, młode ziemniaki - 10.000 ton, warzywa świeże z pozycji niezliberalizowanych - \$ 2 mln., kakao w ziarnach - \$ 3 mln., wina - \$ 815.000, różne produkty żywnościowe - \$ 1 mln., banany - \$ 1 mln., inne owoce - \$ 2 mln., skóry garbowane - \$ 850.000, skóry surowe - \$ 850.000, fornieri i dyktę - \$ 450.000, wełnę czesankową - \$ 1.400.000, tkaniny z wełny i sierści - \$ 2.250.000, tkaniny bawełniane - \$ 400.000, maszyny statystyczne i biurowe - \$ 100.000, samochody ciężarowe - \$ 150.000, autobusy - \$ 900.000, zegarki i mechanizmy zegarkowe - \$ 150.000.-

Import francuski obejmuje między innymi: sadzeniaki - 5000 ton, chmiel - 170 ton, oleje smarowe - \$ 200.000, parafinę - \$ 100.000, barwniki organiczne - \$ 500.000, chemikalia - \$ 325.000, surówkę - 2500 ton, walcówkę - \$ 250.000, półfabrykaty metali kolorowych - \$ 125.000, różne motory - \$ 275.000, maszyny i aparaturę dla koksowni i hut - \$ 600.000, maszyny rolnicze - \$ 400.000, obrabiarki - \$ 2,5 mln., traktory - \$ 1 mln., różne wyroby metalowe - \$ 600.000.

Import węgla odbywać się będzie w ramach ustalonych niedawno przez władze Zagłębia Ruhry kontyngentów eksportowych.

INDONEZJA - PORTUGALIA

Umowa indonezyjsko-portugalska /patrz nr.27/30 WHZ/ przewiduje następujące kontyngenty towarów eksportowanych z Portugalii do Indonezji /w tys.guldenów/: drzewo korkowe - 370, izolatory - 50, wina - 50, anilina - 40 itd.

Indonezyjski eksport do Portugalii obejmuje /w tys. guldenów/: sole chinowe - 390, przyprawy korzenne - 260, tytoń - 250.

IRAK - WŁOCHY

Zgodnie z umową handlową, zawartą w dniu 31 grudnia 1951 r., Irak dostarczy Włochom bawełnę, wełnę, jęczmień, nasiona oleiste, daktyle i skóry na ogólną sumę £ 2 mln. Włochy ze swej strony będą eksportowały do Iraku materiały włókiennicze, chemikalia i artykuły farmaceutyczne, kauczuk oraz ceramikę. Pozatem technicy włoscy będą współpracowali w rozwoju gospodarki Iraku. Układ przewiduje stosowanie klauzuli największego uprzywilejowania.

ISLANDIA - NIEMCY ZACHODNIE

Umowa handlowa pomiędzy Islandią a Niemcami Zachodnimi, której ważność upłynęła 31.12.1951 r. została przedłużona na dalszych 6 miesięcy. Wartość importu zachodnio-niemieckiego z Islandii wyniosła w pierwszych 10 miesiącach r.1951 \$ 1,2 mln., eksportu zaś do Islandii - \$ 2,5 mln.

JUGOSŁAWIA - NIEMCY ZACHODNIE

Pomiędzy Jugosławią a Niemcami Zachodnimi zawarta została umowa handlowa na rok 1952. W ramach tej umowy Niemcy Zachodnie mają dostarczyć m.in. węgla, koksu, wyrobów hutniczych, chemikaliów oraz maszyn. W zamian za to Jugosławia dostarczy drzewa, rudy żelaza, tytoniu, produktów rolniczych i przędzy.

NIEMIECKA REPUBLIKA DEMOKRATYCZNA - RUMUNIA

23 stycznia b.r. podpisano w Berlinie dwie umowy gospodarcze pomiędzy N.R.D. a Rumunią. Jedna długoterminowa umowa ważna jest do 1955 r., druga zaś reguluje obroty towarowe i płatności w r.1952.

Listy towarowe obu umów przewidują, że N.R.D. będzie eksportować przede wszystkim maszyny, artykuły elektrotechniczne, wyroby mechaniki precyzyjnej i optyczne, chemikalia,

w zamian za rozmaite półfabrykaty, wyroby przemysłu chemicznego, skórzanego i naftowego oraz produkty rolnicze.

NIEMCY ZACHODNIE - NORWEGIA

Przedłużona umowa handlowa zach.niem.-norweska, z dnia 20.XII.1950 r. przewiduje szereg kontyngentów dodatkowych z uwzględnieniem przepisów liberalizacyjnych obowiązujących od 1 stycznia b.r.

Niemcy Zachodnie otrzymać mają z Norwegii /w tys. dolarów/ śledzie świeże i solone - 2.000, rozmaite ryby - 76, tran weterynaryjny - 50, tran z wątróbek dorsza - 43, kazeinę /200 ton/ - 43, lisie skóry - 50, miękę - 1.700, maszyny /z wyjątkiem maszyn elektrycznych/ - 6.500.

NIEMCY ZACHODNIE - WŁOCHY

podanej/

W uzupełnieniu wiadomości w nr.2/37 "WHZ" informujemy, że wspomniana umowa ustala pomiędzy innymi następujące kontyngenty eksportowe. Dostawy włoskie obejmą /w tys. dolarów/: żywność i używki - 11.170 /w tym: jarzyny i owoce - 3.500, pomarańcze i mandarynki - 5.250, wino - 1000/, chemikalia - 1.723, artykuły włókiennicze - 3.837 /w tym: tkaniny wełniane - 900, tkaniny bawełniane - 360, pończochy - 350/, maszyny i części zamienne - 1.820 /w tym: maszyny biurowe - 375, kasy rejestracyjne - 75, maszyny włókiennicze - 150/. Dostawy zachodnio-niemieckie obejmują: maszyny i części zamienne oraz samochody - 375. Ponadto Włochy mają dostarczyć: miazdzy - 1.000 ton, ryżu - 15.000 ton, oliwy - 500 ton, kamienia winnego i drożdży winnych - 500 ton, piryty - 10.000 ton, rudy cynku - 3.000 ton, rtęci - 750 butli, rudy żelaza - 40.000 ton, krzemu - 150 ton, jedwabiu czesankowego - 45 ton, jedwabiu surowego - 50 ton, siarki - 1.250 ton. Niemcy Zachodnie zobowiązały się dostarczyć: chmielu - 150 ton, gliny ogniotrwałej - za \$ 75.000, kaolinu - 5.000 ton, glinki szamotowej - za \$ 50.000, grafitu krystalicznego - za \$ 25.000, benzolu - 1.000 ton, solulu i ksylolu - 500 t., oleju krezotowego - za \$ 100.000, naftaliny za \$ 25.000, sztucznych nawozów i wapna niegaszonego - za \$ 175.000.-

RUMUNIA - WŁOCHY

Umowa handlowa pomiędzy Rumunią a Włochami, obowiązująca do dnia 20 grudnia ub.r., została przedłużona na r.1952.

SZWAJCARIA - ZWIAZEK POŁUDNIOWEJ AFRYKI

Minister finansów Afryki Południowej, Harenga, omawiał w Szwajcarii sfinalizowanie układu w sprawie pożyczki, jaką ma otrzymać Związek Południowej Afryki. Szwajcarię reprezentowało konsorcjum bankowe, które zobowiązało się do udzielenia pożyczki w wysokości 60 mln. franków szwajc. przy oprocentowaniu 4% rocznie. Spłata ma nastąpić w ciągu 18 lat we frankach szwajcarskich względnie w funtach pld. afrykańskich, zależnie od życzenia kredytodawcy. Szwajcarskie konsorcjum bankowe ma w najbliższym czasie rozpocząć sprzedaż odcinków nowej pożyczki na wewnętrznym rynku pieniężnym. Cała transakcja została przeprowadzona poza ramami Europejskiej Unii Płatniczej.

TURCJA - WŁOCHY

Między Turcją a Włochami podpisana została nowa umowa handlowa. Wymiana handlowa obu krajów odbywać się będzie w ramach EPU i OEEC. Turcja będzie eksportować do Włoch: bawełnę, tytoń, jarzyny, nasiona oleiste, skóry, chrom, miedź i mangan. Włochy zaś będą eksportowały do Turcji: przędzę bawełnianą, bibułkę papierosową, cement, różne maszyny i chemikalia, opony, sprzęt rolniczy, samochody osobowe i ciężarówki.

Published weekly, except the last two issues which are published bi-weekly, in the English and Spanish languages. The English language edition is published by the American Medical Association, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill. 60610. The Spanish language edition is published by the American Medical Association, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill. 60610. The English language edition is published by the American Medical Association, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill. 60610. The Spanish language edition is published by the American Medical Association, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill. 60610.

Editorial: The Role of the Physician in the Community. The physician is the cornerstone of the medical profession. He is the one who is responsible for the health of the community. He is the one who is responsible for the well-being of the individual. He is the one who is responsible for the future of the nation. He is the one who is responsible for the progress of the world.

REGLAMENTACJA OBROTÓW HANDLOWYCH

A R G E N T Y N A

Przepisy dewizowe

Okólnikiem dewizowym nr 1553 z 28.XII.1951 r. Argentyński Bank Centralny komunikuje, że sprzedaż dewiz pochodzących z dostaw - wartość fob - paliwa krajowego lub zagranicznego dla zagranicznych samolotów i statków transoceanicznych winna być dokonana na oficjalnym rynku walutowym po kursie sprzedaży preferencyjnym /obecnie pesów 500 za \$ 100 lub ich równowartość w innej walucie/.

Bank Centralny Republiki Argentyńskiej podaje do wiadomości, że od dnia 16 stycznia 1952 r. dewizy, pochodzące z eksportu żółci wołowej w proszku, będą mogły być sprzedawane po preferencyjnym kursie 750 pesos za 100 \$ lub ich równowartości w innej walucie.

Okólnikiem C.1558 z 10.I.1952 r. Argentyński Bank Centralny podał do wiadomości, że od 10.I. aż do nowej dyspozycji, postanowiono w ogóle wstrzymać rozpatrywanie podań o przydział dewiz, wnoszonych na podstawie zarządzenia o automatycznym imporcie towarów, ustalonym w okólnikach 1356 i 1423 /dewizowe/ oraz w okólnikach uzupełniających.

Terminy zapłaty za towary eksportowane

Centralny Bank Argentyński dnia 9.I.1952 wydał okólnik Nr 1557, na podstawie którego z dniem 21 stycznia 1952 r. zapłata za towary eksportowane z Argentyny musi nastąpić bądź przed zaakreutowaniem towarów, bądź za pomocą nieodwołalnej akredytywy dokumentowej.

Na zaświadczeniach załadowania, które przedstawia się w urzędzie celnym, należy stwierdzić w formie deklaracji pod przysięgą, że powyższe przepisy zostały wykonane.

Równocześnie wszystkie banki otrzymały polecenie zlikwidowania w ciągu 120 dni od daty okólnika, nadwyżek na swoich kontach w dolarach, szterlingach, frankach i cruzeirach.

Na podstawie w/w okólnika, od dnia 21.I.1952 zostały unieważnione uprawnienia przysługujące eksporterom "upoważnionym", zezwalające na ładowanie towarów bez potrzeby komunikowania Państwowemu Urzędowi Celnemu o dokonanej sprzedaży odnośnych dewiz.

Eksporterzy "upoważnieni" posiadający nadwyżki dewiz z tytułu trat na dzień 21.I. winni zwrócić się do Argentyńskiego Banku Centralnego z prośbą o zatwierdzenie i uznanie odnośnej sumy dewiz do ich dyspozycji.

Podwyższenie opłat portowych

Z początkiem roku 1952 ogłoszono w Argentynie nową klasyfikację portów wedle ich ważności i podwyższono opłaty w zależności od ważności poszczególnego portu.

Sprzedaż minerałów

Na podstawie dekretu nr 26.063² 21.XII.1951 r. wszystkie uprawnienia i obowiązki należące do Banku Kredytu Przemysłowego, zwłaszcza w zakresie sprzedaży minerałów, przejął z dniem 1 stycznia 1952 Argentyński Instytut dla Popierania Wymiany. Eksport takich minerałów jak wolframu, berylu i miki ma być dokonany za wyłącznym pośrednictwem w/w Instytutu.

B E L G I A

Ograniczenia importowe

Od dnia 3 stycznia 1952 r. na import do Belgii jęczmienia i owsa /poz. 71 i 72/ należy uzyskać pozwolenie importowe.

Akredytywy na pokrycie importu

Według doniesień korespondentów belgijskich akredytywy dokumentowe, zlecane na rzecz beneficjentów belgijskich, będą mogły być otwierane i potwierdzane przez banki belgijskie tylko pod warunkiem złożenia przez eksportera belgijskiego należycie wizowanych dokumentów eksportowych /deklaracji eksportowej wzór "H", lub świadectwa pierwszeństwa/.

Ponieważ banki obawiają się, że zarządzenie to wpłynie niejednokrotnie na opóźnienie wykonania polecenia otwarcia akredytyw importowych, ewentualność takiego opóźnienia należy brać pod uwagę przy ustalaniu terminu otwarcia akredytywy.

Przepis ten nie obowiązuje przy akredytywach otwieranych na Belgię w dolarach amerykańskich.

C H I L E

Wznowienie zakazu importu samochodów

Dekretem nr 1476, opublikowanym dnia 10.XII.1951 r., został wprowadzony ponownie zakaz importu prywatnych samochodów do Chile. Zakaz obowiązuje od dnia ogłoszenia.

H O L A N D I A

Nowa lista liberalizacyjna

Holandia wydała nową listę towarów zliberalizowanych przy imporcie z krajów OEEC. Lista ta zastępuje wszystkie dotychczas wydane listy.

I R A K

Przepisy importowe na rok 1952

System importowy na rok 1952 jest w ogólnych zasadach taki sam jak w roku 1951. Suma dewiz przyznana poszczególnym grupom importerów jest trochę wyższa niż w roku ubiegłym. W klasie wyróżnionej wynosi - 200 000 dinarów irackich, w klasie pierwszej - 150 000 d.i., drugiej - 125 000 d.i., trzeciej - 100 000 d.i., czwartej - 80 000 d.i. itd.

Przydziały niewykorzystane w roku 1951 zostały unieważnione.

Okres ważności pozwoleń importowych

- 1/ dla towarów, których import jest nieograniczony roczną kwotą pozwolenie jest ważne na przeciąg 12 miesięcy z zastrzeżeniem, że akredytywa jest otwarta w ciągu dwu miesięcy od dnia wystawienia pozwolenia;
- 2/ dla towarów, których import jest ograniczony roczną kwotą, pozwolenie jest ważne przez przeciąg 6 miesięcy, również z zastrzeżeniem, że akredytywa jest otwarta w ciągu dwu miesięcy od daty wystawienia pozwolenia;
- 3/ dla towarów, które mogą być importowane za fundusze posiadane zagranicą - 6 miesięcy;
- 4/ niezależnie od powyższych okresów pozwolenie przywozu dla pewnych materiałów budowlanych i surowców, maszyn, pojazdów mechanicznych i ich części, opon i dętek, wyrobów farmaceutycznych, wyposażenia i instrumentów lekarskich, chemikalii, barwników do tekstylii, papieru drukarskiego i do pisanie oraz tektury - ważne jest przez rok.

Jednocześnie zniesiony został zakaz importu pomidorów i soku pomidorowego z krajów o walucie słabej.

I Z R A E L

Ograniczenia importowe

W związku z ciężką sytuacją finansową rząd Izraela wprowadził nowe ograniczenia importu. Obecnie pozwolenia importu wydawane są tylko na import najbardziej zasadniczych produktów żywnościowych, paliwa i sztucznych nawozów.

K A N A D A

Zniesienie kontroli dewizowej

Zarządzeniem ministerstwa skarbu nr 137 z dnia 15.XII.1951 r. zniesiona została z tym dniem wszelka kontrola dewizowa.

N I E M C Y Z A C H O D N I E

Przepisy importowe

W uzupełnieniu informacji zamieszczonej w numerze 2/37 "WHZ" str.123 i 124 podajemy, że uzupełniając przepisy administracyjne parlamentu w Bonn uchwalił ustawę o przeciwdziałaniu nadmiernemu zaopatrywaniu się w pozwolenia importowe. Importer będzie obowiązany zapłacić grzywnę w wysokości: od 2% - jeżeli więcej niż 20% sumy pozwolenia pozostanie niewyzyksane, aż do 5% - jeżeli więcej niż 50% pozostanie niewykorzystane.

N O W A Z E L A N D I A

Zakaz importu w używanych workach lub torbach

Na podstawie zarządzenia, wydanego przez władze celne, zabroniony jest bez zezwolenia z dniem 30.XI. 1951 r. import nasion, ziarna, orzechów i innych produktów rolnych w używanych torbach i workach.

PAKISTAN

Pozwolenia importowe

Zarządzeniem z dnia 5.I.1952 r. termin ważności pozwoleń importowych, wydanych w okresie lipiec - grudzień 1951 r., zostaje przedłużony do 30 czerwca 1952 r.

Pozwolenia eksportowe

Zarządzeniem z dnia 2.I.1952 r. termin ważności pozwoleń eksportowych na skóry kozie, wygasających 31.XII.51 roku, zostaje przedłużony do 31.III.1952 r.

PORTUGALIA

Pełna liberalizacja importu w ramach E.P.U.

Rząd Portugalski zarządził całkowitą liberalizację importu towarów, pochodzących z krajów należących do OEEC, na okres próbny trzech miesięcy, t.zn. do 11.IV.1952 r. Zarządzenie powyższe zostało wydane w związku z poważną sytuacją wynikającą z faktu, że Portugalia posiada stanowisko wierzycielskie w stosunku do EPU.

Aby zwiększyć import z krajów OEEC ograniczenia importowe dla towarów amerykańskich zostały zachowane.

PERU

Przepisy importowe dla nasion i roślin

Zarządzenie Nr 225 z 17 września 1951 r., opublikowane przez Ministerstwo Rolnictwa przewiduje, że wszystkie nasiona, szczepy, rośliny i krzewy przeznaczone do uprawy w Peru mogą być przywożone i oclone przez urząd celny w Callao, na lotnisku w Lima lub przez urząd pocztowy w Lima i Iquitos. W specjalnych wypadkach może ministerstwo zezwolić na dokonanie odprawy celnej przez inny urząd celny. Zarządzenie powyższe ma na celu ułatwienie kontroli sanitarnej importowanych nasion i roślin.

RODEZJA POŁUDNIOWA

Nowe ograniczenie importu

W Rodezji Południowej weszły w życie nowe ograniczenia importowe. Kontrola importu odnosi się do wszystkich

krajów poza blokiem szterlingowym. Bez zmian pozostają tylko tereny Imperium Brytyjskiego, poza Kanadą i Burmą, dalej Irak, Transjordan i Islandia. Zakaz importu odnosi się w zasadzie do tych wszystkich towarów, które mogą zostać wyprodukowane w obszarze szterlingowym. Na zakup poza blokiem szterlingowym zostanie więc przeznaczona niewielka ilość dewiz, a tym samym zmniejszy się ilość towarów luksusowych. Odnośnie do dotychczasowej "Dollar Permitted List" zostanie wydana nowa lista towarów zakazanych, a licencje importowe będą w przyszłości ważne tylko przez pół roku, przy czym możliwe są pewne wyjątki. Import z Japonii zakazany zupełnie, poza cementem i stalą, przy czym przydziały będą kontrolowane przez Departament Handlu. W zasadzie ma być utrzymana zasada, że ilość towarów importowanych ma nie przekroczyć ilości z roku ubiegłego. Na razie nie określono jeszcze odnośnie do wszystkich towarów kwot importowych.

S Z W E C J A

Ograniczenie importu do krajów o dewizach mocnych

W związku z wprowadzeniem nowego planu importowego na rok 1952 Szwecja zmniejszy o \$ 100 milionów swój import z krajów o dewizach mocnych. Ograniczenie importu zostanie przypuszczalnie skompensowane przez przewidzianą obniżkę eksportu szwedzkiego do Stanów Zjednoczonych.

T R A N S J O R D A N I A

Przepisy importowe na rok 1952

W roku 1952 zarejestrowani importerzy nie uzyskają, jak dotychczas, indywidualnego, rocznego przydziału dewiz zagranicznych. Wnioski o pozwolenie importu towarów, w których się specjalizują, będą rozważane w ramach ogólnej kwoty dewizowej, przyznanej dla każdej z grup towarów w rządowym programie importowym.

Gdy import ma być dokonany na warunkach akredytywy, wówczas akredytywa musi być otwarta w ciągu miesiąca od daty wydania pozwolenia importowego, a towary muszą być przywiezione w okresie ważności pozwolenia importowego, który normalnie wynosi 6 miesięcy.

Przywóz następujących towarów jest zakazany: bananów, moreli, śliwek, fig, rodzynek, oliwek, gumy do żucia, soli, mydła z wyjątkiem mydła toaletowego, mebli domowych, luster, ubrań wojskowych, broni i amunicji.

W pewnych okresach wzbroniony jest również import niektórych jarzyn.

Zaleca się, by płatności za eksport do Transjordanii odbywały się za pomocą nieodwołalnej akredytywy. Eksporter winien się upewnić przed załadowaniem do Transjordanii, że importer posiada ważne pozwolenie importowe i dewizowe.

C Ł A

BELGIA - LUXEMBURG

Zmiana ceł

Dekret z 18.XII.1951 r. opublikowany w Moniteur Belge z 22.XII.1951 podaje, że na następujące towary zostały stawki celnej w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 1952 r. zawieszono lub obniżono.

- 1/ stawki celne zawieszono na: kawę /poz.63/, łososie, importowane w hermetycznie zamkniętych naczyniach /poz.120/a/ /3/ /A/, cement portlandzki /poz.192a/, aceton /poz.271a/, drzewo /poz.384/, przedzę ze sztucznego jedwabiu /poz.462a/, sztuczne włókna /poz.465a/, odpadki ze sztucznego jedwabiu i z innych sztucznych włókien /poz.466a/, blachy żelazne i stalowe o grubości 0,35 milimetra /poz.704/C/2/.
- 2/ stawki celne obniżono na: herbatę - frs 658 od 100 kg /poz.64/, sodę kaustyczną - 4% ad val./poz.224/, nowe torby i worki z juty - 10% ad val./poz.594a/2/B/.

FRANCJA

Zmiana ceł

Zarządzenie z 9.I.1951 r. zawieszające cło importowe do 31.XII.1951 na surowy cynk /poz.1366 A i B/ zostało zniesione.

Zarządzeniem z 26.XII.1951, opublikowanym w "Journal Officiel" z 28.XII.1951 r. zostało czasowo zawieszono cło importowe na następujące towary: wapno /poz.287A/, rokiciana /poz.131A/, różne gatunki bambusu, trzciny i sitowia /poz.Ex 131 B i C/, słoma ze zbóż /poz.131E/, różne rodzaje drzewa /poz.Ex:765A, 766A, 767A/, odpadki jedwabne i wełniane /poz.Ex 870 i Ex 874/, niektóre gatunki szkła /poz.1221/, blacha i taśmy miedziane /poz.Ex 1312/, sztahy blachy, rury, itp. z cynku /poz.Ex: 1367, 1368, 1369, 1370/, te same wyroby ze stopów cynku /poz.1372 do 1375/, tantanit i jego stopy /poz.Ex 1390A/ oraz wanad i jego stopy /poz.Ex 1397B/.

Częściowe zwolnienie z cła nasion lnu

Według obwieszczenia, opublikowanego w "Journal Officiel" z 30.XII.1951, dopuszczone zostało do importu w pierwszym semestrze 1952 r. 100.000 q nasion lnu bez opłat celnych.

Podwyżka taryfy kolejowej

Z dniem 27.I.1952 r., weszła w życie podwyższona taryfa kolejowa.

I N D I E

Zwyżka ceł

Rząd Indii wprowadził wyższe stawki celne na następujące towary: orzechy kokosowe ze 130 na 150 rupii za tonę, koprę z 54 na 64 rp. od 1 q, olej kokosowy z 80 na 96 rp. od 1 q, goździki korzenne z 120 na 280 rp. od q., długi pieprz turecki z Dalekiego Wschodu ze 150 na 380 rp. od q., suszone płatki różane z 33 na 90 rp. od 1 q.

I N D O N E Z J A

Opłata importowa

Ustawą, która weszła w życie z dniem 1.X.1951 r. Rząd Indonezji ustanowił specjalną opłatę importową w wysokości 5% ad valorem, nałożoną na wszystkie towary importowane, od których pobierane jest cło. Artykułem 30, rozdz.X, wspomnianej ustawy wyjęte zostały z pod opłaty importowej: zboża, mąka, chleb, świeże jarzyny i owoce, mleko, mięso i jaja oraz sól, drzewo opałowe, węgiel drzewny, gaz i ropa naftowa, wyroby tytoniowe i lekarstwa.

N O W A Z E L A N D I A

Zawieszenie cła na cement

Na podstawie nowego zarządzenia zostało do 31.XII.1952 r. zawieszone pobieranie opłat celnych od importowanego cementu.

P O R T U G A L I A

Cło eksportowe na wełnę dywanową

Rząd Portugalii wydał zarządzenie nr 13,753 z dnia 30.XI.1951, na podstawie którego cło eksportowe na wełnę dywanową /la churra/, zgłoszoną w sezonie 1950 roku, wynosi 10% ad valorem. Cło eksportowe na wełnę pozostałą z dawniejszych sezonów wynosi w dalszym ciągu 20% ad valorem.

S Y R I A

Zmiana ceł

W Syrii wprowadzona została zmiana stawek celnych w stosunku do następujących pozycji: poz.122 - cukier trzcinowy i z buraków cukrowych: na cukier surowy zmieniono stawkę z 20% ad val. na 6 piastrow od kg., na rafinadę - z 35% ad val. na 18 piastrow od kg., na syrop podniesiono z 40 na 50% ad valorem; poz.125 - wyroby cukiernicze: 100 piastrow od kg. lub 50% ad val., zależy które będzie wyższe; poz.580A - pończochy z naturalnego jedwabiu: cło podniesiono z 40 na 50% ad val.; poz.581A - pończochy ze sztucznego jedwabiu: z 40 na 50% ad val. lub 900 piastrow od kg., zależnie od tego które jest powyższe; poz.589 - bielizna stołowa, pościelowa i ręczniki z naturalnego jedwabiu, sztucznego jedwabiu lub z bawełny: 50% ad valorem, z lnu lub z innego włókna - 40% ad valorem.

Z A Ł A C Z N I K

M O N G O L S K A R E P U B L I K A L U D O W A

Rozwój gospodarczy

Jeszcze przed 27 laty obszar Mongolii wraz ze swoją średniowieczną gospodarką należał do najbardziej zacofanego terenu Azji. Szerokie masy ludności były niemiłosiernie eksploatowane przez świeckich i duchownych panów feudalnych. Kraj pozbawiony był przemysłu. Głównymi środkami transportu były poruszające się po prymitywnych ścieżkach zaprzęgi wołów, różne zwierzęta pociągowe i karawany wielbłądów.

W oparciu o osiągnięcia rewolucji ludowej z 1921 r. ukonstytuował się w dniu 27 listopada 1924 I Wielki Hurak /Rada Ludowa/, który stanowił zapowiedź utworzenia Mongolskiej Republiki Ludowej i jednocześnie obalał definitywnie stary system feudalny.

Zawdzięczając nieocenionej pomocy Związku Radzieckiego mogła Mongolia - po ugruntowaniu władzy ludowej i pod kierownictwem niedawno zmarłego przywódcy narodu marszałka Czojbałsana przeprowadzić zasadnicze reformy gospodarcze. Gospodarka mongolska rozwija się od tej pory w oparciu o jednolity plan państwowy.

Ponadto podstawowe środki produkcji, handel, transport i banki przeszły na własność ludu, który może nimi dowolnie dysponować.

Dwukrotne zwiększenie pogłowia bydła

Hodowla bydła jest głównym bogactwem gospodarki mongolskiej. Większość ludności zajmuje się hodowlą. Po ugruntowaniu władzy ludowej, opierając się na doświadczeniach radzieckich, zaprowadzono postępowe metody hodowli bydła. Jeśli chodzi o ilość bydła, przypadającą na głowę mieszkańców, to Mongolia zajmuje pierwsze miejsce na świecie. W Mongolii hodowane są: wielbłądy, konie, woły, owce i kozy.

W roku 1928 było w Mongolii 10,6 mln. owiec. W ciągu 25 lat stan ten więcej niż się podwoił. Zgodnie z 5-letnim planem rozwoju gospodarki narodowej i kultury /1948-1952/ ilość zwierząt hodowlanych osiągnie w r. 1952 cyfrę 31 mln. sztuk.

Zrzeszone dobrowolnie hodowlane spółdzielnie produkcyjne oraz wielkie stacje maszynowe i wzorcowe ферmy

państwowe wpływają b.dodatnio na rozwój hodowli i ilości pogłównia. Zorganizowane dostawy pasz, budowa wielkiej ilości studzien na terenach stepowych i półstepowych ubogich w wodę, zakładanie choszanów /punktów kopulacyjnych/, punktów weterynaryjnych, lekarskich i sanitarnych, jak również przeprowadzane na wielką skalę szczepienia bydła - wpływają dodatnio na rozwój hodowli; w samych tylko hodowlanych spółdzielniach produkcyjnych pogłównie w czasie ostatnich 31 lat zwiększyło się o 63,8%.

Mimo znacznego rozszerzenia terenów uprawnych, uprawa roli nie dorównyuje hodowli. W Mongolii uprawia się pszenicę, owies, żyto, jęczmień, proso, siano oraz kilka innych kultur na obszarze, który w roku 1945 wynosił 74.000 ha. Powierzchnia ta w stosunku do obszaru całego kraju jest stosunkowo mała i wobec takiego stanu rzeczy Mongolia może jedynie częściowo pokrywać swoje zapotrzebowanie na paszę i środki żywnościowe. Mając na celu rozszerzenie powierzchni uprawnej - plan pięcioletni przewiduje nawodnienie od 5 do 6 mln. ha pustyni. Należy tu podkreślić, że przy tak wielkich obszarach, wielką rolę odgrywa jak największa mechanizacja rolnictwa.

Bogactwa naturalne

Mongolska Republika Ludowa posiada wiele bogactw naturalnych. Od chwili powstania ustroju ludowo-demokratycznego bogactwa te rozpoczęto planowo eksploatować. W Mongolii znajdują się pokłady złota, srebra, miedzi, żelaza, manganu, węgla kamiennego i brunatnego jak również grafit, gips, azbest i wapno.

W ramach planu pięcioletniego przeznaczone zostały duże sumy pieniężne na dalsze badania geologiczne.

Przed ustanowieniem władzy ludowej Mongolia rozporządzała jedynie niewielkim przemysłem. Pierwszym zakładem przemysłowym, powstałym w republice, był kombinat im. Czojbałsana w Ułan-Bator, który korzysta z surowców dostarczanych przez gospodarkę hodowlaną. Wyrabiane są tu skóry, buty, tkaniny, wyroby miedziane oraz przerabiane skóry owcze. W roku 1945 istniało w Mongolii ogółem 45 zakładów przemysłu przetwórczego, 330 zakładów przemysłu spożywczego i około 160 zakładów rzemieślniczych. Do zakładów pracujących na surowcach z gospodarki hodowlanej zalicza się pralnie wełny, garbarnie, jedną fabrykę obuwia, jedną tkalnię oraz fabrykę filcu. Istnieją jednak już zakłady przemysłu metalowego jak również elektrotechnicznego, spożywczego, mięsnego oraz materiałów budowlanych.

Produkcja przemysłowa Mongolii podniosła się w r.1950 w porównaniu z r.1940 o 285%.

Wzrost nowych kadr

Wraz z rozwojem przemysłu powstała w Mongolii nowa klasa robotnicza, która liczyła w r.1947 60.000 robotników i urzędników. Wraz z rodzinami cyfra ta wynosi około 200.000. Ilość ⁵⁴dla doniedawna jeszcze zacofanego kraju, liczącego okragło 1.000.000 mieszkańców, jest b.poważna. Zawdzięczając stosowaniu radzieckich metod pracy w Mongolii wyrosły już liczne wykwalifikowane kadry robotnicze.

Wielki postęp zaznaczył się również na polu rozwoju transportu. W chwili obecnej kraj posiada kilka autostrad. Dalsze autostrady ogólnej długości 1000 km wraz z mostami i parkingami samochodowymi są obecnie w trakcie budowy.

Główne autostrady przebiegają m.in. z Ułan-Bator do Ałtyn-Bulah, Kobdo i Czojbałsan.

Stolica, Ułan-Bator, połączona jest od r.1949 linią kolejową, długości 1.000 km z Irkuckiem. Zagłębia węglowe Mongolii są ściśle powiązane siecią kolejową. Kopalnie węgla Czajbałsan /70 mil od granicy mandżurskiej/ połączone są linią kolejową Borsja /ZSRR/ - Czojbałsan - Uldrutu - Drun Bulak - Suche Bator, wybudowaną w latach 1939 - 1945. Mongolia posiada ponadto połączenie lotnicze z ZSRR.

Lud mongolski jest dumny ze swoich osiągnięć. W dniu 27 listopada 1951 obchodził b.uroczyście dwudziestą siódmą rocznicę powstania swego ludowego państwa. Szeroko rozwijające się współzawodnictwo pracy pomaga bardzo w osiągnięciu tych sukcesów.

Kierując się wskazaniem Lenina, że kraje zacofane przy pomocy robotników i chłopów ZSRR mogą ominąć kapita-listyczne stadium rozwoju. Robotnicy Mongolskiej Republiki Ludowej kroczą śmiało i pewnie po drodze wiodącej do socjalizmu.

E r r a t a - ważniejszych błędów

do nr.6/41 "WHZ - Informacje Polityczno-Gospodarcze"

- Na str.II, wiersz 5 od dołu, zamiast: "329 mlrd" winno być:
"339 mlrd".
- Na str.IV, wiersz 22 od dołu, zamiast: "pewnym" winno być:"pełnym".
- Na str.1, wiersz 1 od dołu zamiast: "7.400 mlrd" winno być:
"7,4 mlrd".
- Na str.2, wiersz 18 od góry, zamiast: "1040" winno być:"10%".
- Na str.12, zdanie 4-te od dołu winno brzmieć: "Organizując kursy pięciomiesięczne, jak również i dwuletnie, placówka ta ...".
- Na str.24, wiersz 11 od dołu, zamiast: "mlrd" winno być: "mln".
- Na str.25, wiersz 17 od góry, zamiast: "w II kwartale" winno być:
"w III kwartale".
- Na str.35, wiersz 21 od dołu, zamiast: "Mnożące" winno być:"Mnożą".
- Na str.35, wiersz 20 od dołu, po słowie: "manewrów" wstawić:"rząd",
- Na str.38, wiersz 15 od góry, zamiast:"dochodnymi" winno być:
"dogodnych".
- Na str.43, w wierszu 17/18 od góry, należy wykreślić część zdania,zaczynającą się od słów: "do 5,423,1..." do"...1950r".
- Na str.44, wiersz 19 od dołu, po słowie: "podwyższeniu" wstawić:
"podatków".
- Na str.56, wiersz 3 od dołu, zamiast: "racjonalizacji" winno być:
"nacjonalizacji".
- Na str.62, wiersz 13 od dołu, zamiast: "Sytuacja" winno być:
"Struktura".
- Na str.63, wiersz 1 od góry, zamiast: "Sytuacja" winno być:
"Struktura".
- Na str.65, wiersz 14 od dołu, zamiast: "sorghamu" winno być:"sorgo".
- Na str.68, wiersz 21 od góry, zamiast: "żasło" winno być:"masło".
- Na str.70, wiersz 18 od dołu, zdanie powinno się zaczynać od słów:
"W ramach tych kontyngentów eksportowych dostawy..."
- Na str.70, wiersz 10 od dołu, po słowie: "Niemcy Zachodnie"
wstawić: "natomiast".
- Na str.83, wiersz 4 od dołu, zamiast: " powyższe" winno być:
"wyższe".
- Na str.zał.3, opuszczono źródło artykułu: "Die Wirtschaft nr.47/1951r"

